

**HALK KÜLTÜRÜNÜN YENİDEN İNŞASINDA DENİZLİ
HALKEVLERİ VE İNANÇ DERGİSİ**

**Pamukkale Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yüksek Lisans Tezi
Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı
Halkbilimi Bilim Dalı**

Harun AKÇAM

Danışman: Doç. Dr. Mustafa ARSLAN

**OCAK 2012
DENİZLİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ ONAY FORMU

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Halkbilimi Bilim Dalı öğrencisi Harun AKÇAM tarafından Doç. Dr. Mustafa ARSLAN yönetiminde hazırlanan “**Halk Kültürünün Yeniden İnşasında Denizli Halkevleri ve İnanç Dergisi**” başlıklı tez aşağıdaki jüri üyeleri tarafından **20. 01. 2012** tarihinde yapılan tez savunma sınavında başarılı bulunmuş ve Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

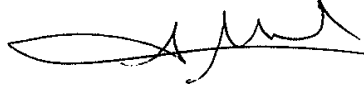
Prof. Dr. Metin EKİCİ

Jüri Başkanı

Prof. Dr. İsmail ÇETİŞLİ

Jüri Üyesi

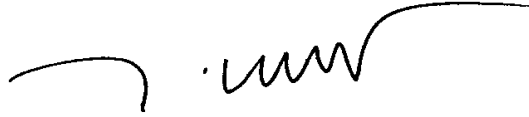

Doç. Dr. Mustafa ARSLAN

Jüri Üyesi

Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun **15/02/2012** tarih ve **..05/12**... sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Prof. Dr. Turhan KAÇAR
Müdür

Bu tezin tasarımı, hazırlanması, yürütülmesi, araştırmalarının yapılması ve bulgularının analizlerinde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini; bu çalışmanın doğrudan birincil ürünü olmayan bulguların, verilerin ve materyallerin bilimsel etiğe uygun olarak kaynak gösterildiğini ve alıntı yapılan çalışmalara atfedildiğini beyan ederim.

İmza :
Öğrenci Adı Soyadı : Harun AKÇAM

TEŞEKKÜR

Bu tezin Őekillenmesi ve belirli bir dűzen içinde yazılmasında bana yol gűsteren, beni yűnlendiren, bilgi ve tecrűbesiyle bakıő aıma yeni bir boyut kazandıran saygıdeęer danıőman hocam, Doç. Dr. Mustafa ARSLAN'a; tezin kabulű noktasında űnerileriyle dűőncelerimi aydınlatan deęerli jűri űyelerine; çalıőmalarım boyunca desteklerini benden esirgemeyen arkadaőlarıma ve aileme teőekkűrű bir borç bilirim.

Harun AKAM

Denizli – 2012

ÖZET

HALK KÜLTÜRÜNÜN YENİDEN İNŞASINDA DENİZLİ HALK EVLERİ VE İNANÇ DERGİSİ

AKÇAM, Harun
Yüksek Lisans Tezi, Türk Dili ve Edebiyatı ABD
Tez Yöneticisi: Doç. Dr. Mustafa ARSLAN
Ocak 2012, vii+138 Sayfa

Cumhuriyet'in ilanından sonra Türk Devleti kültür çalışmalarını hızlandırmıştır. Cumhuriyet yönetimi, kültür çalışmalarında kurumsallaşmaya büyük önem vermiştir. Birçok kültür kurumu açılmıştır. Açılan kültür kurumlarından birisi de Halkevleridir. Halkevleri bünyesinde kültürel inşa faaliyetleri sürdürülmüştür.

Bu tezde, Cumhuriyet'in kültür kurumlarından, Denizli Halkevleri ve süreli yayın organı, İnanç Dergisi incelenmiş ve Denizli Halkevleri ve İnanç dergisi etrafında şekillenen kültürel inşa faaliyetleri üzerinde durulmuştur. Kültürel inşanın aktarılması yöntemlerinden sözlü aktarma, yazılı aktarma ve kurumsal aktarma çalışmaları incelenmiş, bu alanda yapılan çalışmalar göz önünde bulundurularak, Denizli Halkevleri ve İnanç Dergisi'nin, bölgenin kültürel inşasındaki rolleri tespit edilmiştir.

Tez üç bölümden oluşmaktadır: Birinci Bölüm'de, Cumhuriyet'in kuruluşundan günümüze kadar olan kültür çalışmaları ve kültür algısı incelenmiştir. İkinci Bölüm'de, Denizli Halkevleri ve İnanç Dergisi incelenmiştir. Üçüncü Bölüm'de ise, Denizli'de kültürel inşa faaliyetlerinin kurum ve dergi tarafından şekillendirilmesi çalışmaları incelenmiştir. Yapılan bu çalışma sonucunda Denizli Halkevlerinin 19 yıllık kurum hayatında kültürel inşadaki etkisi görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Halkevleri, kültür, kültürel inşa, Denizli, İnanç Dergisi, Kültürel Bellek

ABSTRACT**DENIZLI PUBLIC HOUSES AND INANC MAGAZINE IN REFORMATING****POPULAR CULTURE**

AKÇAM, Harun

M. Sc. Thesis in Literature

Supervisor: Doç. Dr. Mustafa ARSLAN

January 2012, vii+138 Pages

After proclamation of the republic, Turkish State has accelerated culture studies. Republican administration has given a great importance to institutionalization on culture studies. A great deal of culture institutions were established. Public houses are one of the culture institutions established. Cultural formation activities were maintained within public houses.

In this thesis, Denizli Public Houses, one of the culture institutions of republic, and the periodical organ, Inanc Magazine, were examined. Cultural formation activities, which form around Denizli public houses and Inanc magazine, were handled. Verbal transfer from transferring methods of cultural, written transfer and institutional transfer studies were examined and the roles of Denizli public houses and Inanc Magazine over cultural formation were determined by taking studies, which were made in this field, into consider.

Thesis consists of three parts: In the First Part, cultural studies and perception of culture from the proclamation of the republic till now was examined. In the Second Part Denizli public houses and Inanc magazine were examined. In the Third Part forming studies of cultural formation activities by the institution and the magazine were examined. In consequence of this research, Denizli public houses' effect over the cultural formation in its 19-year institution life was seen.

Keywords: Publichouses, Culture, Cultural Formation, Denizli, Inanc Magazine, Cultural Memory

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	i
ÖZET.....	ii
ABSTRACT.....	iii
İÇİNDEKİLER	iv
SİMGE VE KISALTMALAR DİZİNİ	vii
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

CUMHURİYET'İN KURULUŞUNDAN GÜNÜMÜZE KÜLTÜR ÇALIŞMALARI VE KÜLTÜR ALGISI

1.1. CUMHURİYETİN KURULUŞUNA KADAR KÜLTÜR ÇALIŞMALARI VE KÜLTÜR ALGISI	4
1.2. HALKEVLERİNİN KURULUŞUNA KADARKİ DÖNEMDE KÜLTÜR KURUMLARI VE ÇALIŞMALARI.....	8
1.2.1. Türk Ocakları	8
1.2.2. Millet Mektepleri.....	9
1.2.3. Türk Halkbilgisi Derneği	9
1.2.4. Türkiyat Enstitüsü	10
1.2.5 Hars Dairesi.....	11
1.3. HALKEVLERİNİN KURULUŞU VE KAPANIŞI ARASINDAKİ DÖNEMDE KÜLTÜR KURUMLARI VE ÇALIŞMALARI.....	11
1.3.1. Türk Dil Kurumu.....	11
1.3.2. Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Halk Edebiyatı Kürsüsü.....	12
1.3.3. Halkevlerinin Kuruluşu ve Amaçları	12
1.3.3.1. Halkevlerinin Teşkilat Yapısı ve Şubeleri.....	16
1.3.3.1.1. Dil, Tarih ve Edebiyat (Dil ve Edebiyat) Şubesi.....	18
1.3.3.1.2. Ar (Güzel Sanatlar) Şubesi.....	19
1.3.3.1.3 Gösterit (Temsil) Şubesi.....	20
1.2.3.1.4. Spor Şubesi.....	20
1.3.3.1.5. İçtimai Yardım (Sosyal Yardım) Şubesi	21

1.3.3.1.6. Halk Dershaneleri ve Kurslar Şubesi	21
1.3.3.1.7. Kitapsaray ve Yayın (Kütüphane ve Yayın) Şubesi.....	22
1.3.3.1.8. Köycüler (Köycülük) Şubesi	23
1.3.3.1.9. Müze ve Sergi (Tarih ve Müze) Şubesi.....	24
1.3.3.2. Halkevlerinin Kapatılması.....	24
1.4. HALKEVLERİNİN KAPATILMASINDAN GÜNÜMÜZE KADAR KÜLTÜR KURUMLARI VE ÇALIŞMALARI	26
1.4.1. Türk Halk Sanatlarını ve Ananelerini Tetkik Cemiyeti	27
1.4.2. Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü.....	27
1.4.3. Milli Folklor Enstitüsü	28
1.4.4. Bilimsel Alanda Kültür Çalışmaları ve Üniversiteler	28

İKİNCİ BÖLÜM

DENİZLİ HALKEVLERİ VE İNANÇ DERGİSİ

2.1. DENİZLİ HALKEVİ'NİN KURULUŞU	30
2.2. DENİZLİ HALKEVLERİ VE KÜLTÜR ÇALIŞMALARI.....	32
2.3. DENİZLİ HALKEVİ SÜRELİ YAYINI, İNANÇ DERGİSİ.....	34
2.3.1. Yayınlanma Amacı.....	36
2.3.2. Yazar Kadrosu.....	37
2.3.3. İnanç Dergisi'ndeki Yazılar	38
2.3.3.1. İnanç Dergisi'ndeki Folklor Yazıları	38
2.3.3.2. İnanç Dergisi'ndeki Folklor Dışı Yazılar	50
2.3.4. İnanç Dergisi ve Denizli Halk Kültürü	114

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DENİZLİ HALKEVLERİ VE İNANÇ DERGİSİ'NİN KÜLTÜREL İNŞA FAALİYETLERİNDEKİ YERİ VE ÖNEMİ

3.1. HALKEVLERİNİN KÜLTÜREL İNŞA FAALİYETLERİ VE ETKİLERİ	117
3.1.1. Denizli Halkevlerinde Oynanan Tiyatrolar ve Kültürel İnşadaki Etkileri	118
3.1.2. Denizli Halkevlerinde Milli Spor Dallarını Üzerine Yapılan Çalışmalar ve Kültürel İnşadaki Etkileri	119

3.1.3. Denizli Halkevlerinde Denizli Bölgesi Tarihi Eserlerinin Sergilenmesi ve Kültürel İnşadaki Etkileri	120
3.1.4. Denizli Halkevlerinde Yabancı Dil Eğitimi Kursları ve Kültürel İnşadaki Etkileri	120
3.1.5. Denizli Halkevlerinde Oynanan Halk Oyunları ve Kültürel İnşadaki Yeri	121
3.1.6. Denizli Halkevlerinde Kütüphaneler Kurulması ve Kültürel İnşadaki Yeri.....	122
3.2. İNANÇ DERGİSİNİN KÜLTÜREL İNŞA FAALİYETLERİ VE ETKİLERİ ...	123
SONUÇ VE DEĞERLENDİRME.....	133
KAYNAKLAR	136
ÖZGEÇMİŞ	138

SİMGE VE KISALTMALAR DİZİNİ

AÜ	Ankara Üniversitesi
CH	Cumhuriyet Halk
CHF	Cumhuriyet Halk Fırkası
CHP	Cumhuriyet Halk Partisi
İD	İnanç Dergisi
s	Sayfa
S	Sayı
SBE	Sosyal Bilimler Enstitüsü
SCF	Serbest Cumhuriyet Fırkası
Yay	Yayın

GİRİŞ

“Halk Kültürünün Yeniden İnşasında Denizli Halkevleri ve İnanç Dergisi” başlığını taşıyan bu çalışmanın konusunu, Denizli’de 1932 – 1951 yılları arasında mevcut olan Denizli Halkevi ve süreli yayın organı, 1937 – 1946 yılları arasında yayınlanmış olan İnanç Dergisi’nin Denizli’deki kültür inşasındaki etkilerini tespit etmek ve incelemek oluşturmaktadır. Cumhuriyet’in ilanıyla birlikte kültürel alanda birçok yenilik yapılmıştır. Bu yeniliklerden birisi olan Halkevleri, toplumun ortak algısında yeni bir kültürel inşa faaliyetine girmiştir. Halkevleri, süreli yayın organları olan dergileriyle de bu inşa faaliyetlerini desteklemişlerdir. Halkevleri, kültürel, sosyal ve siyasi konumları açısından çok defa incelenmiştir. Bu tezi hazırlamaktaki amacımız Denizli Halkevi ve İnanç Dergisi’nin yürüttüğü kültürel inşa çalışmalarını ve toplumun zihinsel kodlarında yer edinmesindeki önemini tespit etmektir.

Mustafa Kemal Atatürk’ün, “bir insan cemiyetinin devlet hayatında, fikir hayatında, yani ilimde, sosyal hayatta ve güzel sanatlarda, iktisadi hayatta, yani ziraatte, sanatta, ticarete, kara, deniz ve hava ulaşımında yapabildiği şeylerin bütünü” (Ünalın, 2004: 146) olarak tanımladığı kültür; kısaca ortak bir değere bağlı bir topluluğun, fayda sağlamak ve hoş vakit geçirmek amaçlarıyla oluşturduğu değerler bütünüdür. Bu değerler, toplumun temel taşı olan bireyler ile geleceğe aktırılmaktadır. Bu aktarımda kullanılan yöntem ise, “unutma”ya karşı tekrarlar yoluyla (Assmann, 2001: 41) zihinsel kodlara işlemedir. Bu kodlanmış zihin ise, hatırlama olgusuyla topluluktan ayrılrsa bile, kültürünü taşıyabilmektedir. Kültür bu şekilde, yayılma özelliğine de sahiptir. Kültürlerin bir takım çalışmalarla belirlenebilmesiyle zihinsel kodlama sistemi tespit edilmiş ve kültürün sözlü olarak aktarıldığı kanısına varılmıştır.

Sözlü aktarıcılık geleneğinin yanı sıra ortaya çıkan yazılı aktarıcılık geleneği de gelişen yazı sistemine bağlanarak zihinsel kodlamanın yazıyla aktarıldığı fikrini doğurmuştur. Bu iki aktarım yönteminin yanında folklorun kurumsallaşmasıyla başlayan kültürün kurumsal aktarıcılığı da 19. yüzyılda ortaya çıkmıştır.

Çalışmada genel olarak, Türkiye Cumhuriyeti’ni kuran Türk milletinin, Cumhuriyet’in kuruluşundan itibaren üstlendiği kültür aktarıcılığı boyutları incelenecek ve Cumhuriyet’in “kültür devrimi” olan Halkevlerinden Denizli Halkevleri ve süreli

yayın organı İnanç Dergisi, hem kültür aktarıcılığı hem de kültürel yeniden inşa faaliyetleri açısından değerlendirilecektir.

Çalışma, giriş kısmı dışında üç ana bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde, Cumhuriyet'in kuruluşundan günümüze kadarki dönemde kültür üzerinde yapılan araştırma ve çalışmalar incelenmiş, dönemlerdeki kültür algıları hakkında bilgi verilmiştir.

İkinci bölümde, Denizli'de açılmış olan Halkevleri ve süreli yayın organı İnanç Dergisi hakkında bilgi verilmiştir. Denizli halk kültürü hakkında, Denizli Halkevleri ve İnanç Dergisi'nde yapılan çalışmalar tespit edilmiştir. Ayrıca bu bölümde İnanç Dergisi'nin 106 sayısındaki yazılar tespit edilmiş ve bu yazılar folklor ve folklor dışı yazılar ana başlıkları altında gruplandırılarak, içerikleri hakkında bilgi verilmiştir.

“Denizli Halkevleri ve İnanç Dergisi'nin Kültürel İnşa Faaliyetlerindeki Yeri ve Önemi” başlığını taşıyan üçüncü bölümde ise, Denizli'de Denizli Halkevlerinin ve İnanç Dergisi'nin kültürel inşadaki önemi değerlendirilmiştir. Ayrıca bu bölümde, İnanç Dergisi'ndeki folklor yazıları ve Denizli Halkevleri çalışma şubelerinin kültürel faaliyetleri işlevsel boyutta incelenmiştir.

Ana bölümlerden elde edilen veriler “Sonuç ve Değerlendirme” kısmında verilmiş, ayrıca, çalışmada faydalanılan kaynaklar, “Kaynaklar” kısmına eklenmiştir.

Çalışmada temel olarak çeşitli vesilelerle kaydedilmiş olan yazılı belgelerdeki (kitap, dergi, gazete) verilerden hareketle bir çalışma ortaya konması sebebiyle metin merkezli bir yöntem kullanıldığı söylenebilir. Ancak derginin ve Halkevlerinin dönemindeki kültür inşasından söz edilirken ve bu değerlendirmeler açıklanırken, dönemin sosyal ve kültürel çevresi de dikkate alınmış, sonuçların elde edilmesi ve yorumunda, bağlam özelliklerine yer verilmiştir.

İnanç Dergisi için yapılan çalışmada 1937 – 1945 yıllarında yayınlanmış olan dergi temin edilmiş ve yazılar incelenmiştir. Bu yazılardan, dönemin kültürel yapısı hakkında bilgi verenler ve dönemde yapılan kültürel çalışmalar hakkındakiler, diğer yazılardan ayrılarak değerlendirilmiştir. Elde edilen verilerin ışığında, İnanç Dergisi'nin

kültürel inşadaki yeri ve önemi vurgulanmıştır. Ayrıca dergide yayınlanan “Denizli Halkevleri Haberleri” ve “Denizli’de Ayın Olayları” başlıklı yazılar da Denizli Halkevlerinin, dönemde yaptığı çalışmalar hakkında bilgi verdiği için göz önünde bulundurulmuştur.

Halkevleri için yapılan çalışmada ise dergide, Halkevleri ve Denizli ile ilgili haberler derlenmiş ve daha önce yapılmış çalışmalar incelenmiştir. Bu incelemeler sonucunda elde edilen verilerle Denizli Halkevlerinin kültürel inşadaki yeri ve önemi vurgulanmıştır.

Çalışmamız bir yandan Denizli ve çevresindeki kültürel yapılanmanın farklı boyutlarını ortaya koyma çabası, diğer yandan toplumsal değişim ve dönüşüm bağlamlarında kültüre yönelik yaptırım ve uygulamaları örnekleme olmak üzere iki yönlü bir hedef amaçlamaktadır. Bu doğrultuda bilimsel faaliyetlere bir nebze katkı sağlamış olmak bizi mutlu kılacaktır.

BİRİNCİ BÖLÜM

CUMHURİYET'İN KURULUŞUNDAN GÜNÜMÜZE KÜLTÜR ÇALIŞMALARI VE KÜLTÜR ALGISI

Cumhuriyetin kuruluşuyla birlikte siyasi ve ekonomik atılımların yanı sıra kültürel atılımlara da önem verilmiştir. Genç cumhuriyet yönetimi kültür çalışmalarına hız vermiş ve devam eden hükümetler de bu desteği sürdürmüştür. Bu bölümde devlet ve özel teşebbüslerle yapılan kültür çalışmalarını, derneklerini ve yayınlarını üç ana başlık altında inceleyeceğiz. Cumhuriyetin kuruluş yıllarından Halkevlerinin açılış yılı olan 1932'ye kadar olan çalışmalar birinci başlıkta; 1932'den Halkevlerinin kapatılmasına kadar olan çalışmalar ikinci başlıkta ve 1950'den günümüze yapılan çalışmalar ise üçüncü başlık altında yer alacaktır.

1.1. Cumhuriyet'in Kuruluşuna Kadar Kültür Çalışmaları ve Kültür Algısı:

Türk kültürü, tarihi süreç içerisinde üç ana kültürel çevrenin etkisiyle şekillenmiştir. Bunlar Bozkır, İslam ve Batı kültür çevreleridir. İslamiyet'in kabulüne kadar Bozkır kültürü, Tanzimat Dönemine kadar ise İslam kültürünün etkisinde kalmış olan Türk kültürel alanı, Tanzimat Dönemiyle birlikte Batı kültürüne yakınlaşmıştır. Bozkır kültüründen sonra yaşanan değişim-dönüşüm, özellikle Anadolu ve Balkan coğrafyalarındaki Batı Oğuzları bünyesinde daha etkili biçimde yaşandığını söylemek mümkündür.

Tanzimat Dönemine gelindiğinde Anadolu ve Balkanlar'da Türk kültür hayatının Batı'daki gelişmelerden oldukça etkilendiği görülür. Bu etkinin kaynaklarını kısaca özetlemek yerinde olacaktır. Avrupa'da kültür çalışmaları, İstanbul'un fethiyle yön değiştiren ticaret yolları ile başlamış, Aydınlanma Dönemi ve Fransız İhtilalleri ile devam etmiştir. Ticari bir öneme sahip olan Anadolu coğrafyasının ve İstanbul'un Türkleşmesinden sonra Avrupa yeni ticaret yolları aramış ve bu güzergâhta farklı topluluklar görerek onlara merak salmışlardır. Bu dönemde ortaya çıkan hümanizm akımının etkisiyle de, kendilerinden farklı yapıya sahip olan bu topluluklar merak edilmiş ve farklılıkları incelenmeye başlanmıştır. M. Öcal Oğuz Avrupalıların, bu değişik topluluklara merakını şu şekilde ifade eder: "Avrupa ana karasından okyanusa

açılarak önce kara derili Afrika, sonra da kızıl derili Amerika yerlileri ile karşılaşan Avrupalı gezginler, maceraperestler, tüccarlar, misyonerler, bilim adamları ve savaşçılar, önce bu “ilkel” varlıkları tanımaya çalıştılar, sonra da onların aynasından kendi “ilkel” dönemlerini görmeyi denediler” (Oğuz, 2010: 1-2). Avrupa ülkelerindeki bu farklı kültürlere duyulan ilgi sonucunda da kültür konusunda bilimsel çalışmalar ortaya çıkmaya başlamıştır. Bu gelişmelerle başlayan kendi ilkel dönemini arama çalışmaları, düşünürleri, kendi halk anlatıları, inançları, türküleri kısacası halk ürünleri üzerinde çalışmaya itmiş ve böylece halkbiliminin de temelleri atılmıştır. Fransız İhtilali ile başlayan milliyetçilik akımı ve bu gelişmeler paralel olarak ilerleyince Avrupa’da milli kültür arayışı çerçevesinde çalışmalara başlanmıştır.

Bu çalışmaların sistemli ve kurumsal bir nitelik kazanması ise, çalışmaların “Folklor” adı verilen bir disiplin etrafında toplanması arzusudur. Folklor/Halkbilim çalışmalarının kurumsal açıdan ilk denemelerine bakıldığında İngiltere’de 1878 yılında kurulan “Folklore Society” (Folklor Derneği) karşımıza çıkar. Bu derneğin kurulması ile çoğu Avrupa ülkesi, halkbilim çalışmalarına hız vermiş ve halkbilimi bilimsel bir disiplin haline almıştır. Kültürel varlık ve bunun neticesinde ortaya çıkan halkbiliminin Avrupa’daki serüveni Öcal Oğuz’un şu ifadesiyle özetlenebilir: “Avrupa’da folklor çalışmaları keşiflerle birlikte 16. yüzyılda toprağa ekilmiş, 17. yüzyılda çimlenmiş, 18. yüzyılda yeşermiş ve 19. yüzyılda ürün vermiştir.” (Oğuz, 2010: 14).

Tanzimat Dönemi ile birlikte hızlı bir şekilde Osmanlı’ya ithal olmaya başlayan Batı kültürü, önce taklit, çeviri faaliyetleriyle, sonra da kendi içinde kurumsallaşan ve orijinal eserlerle kendini göstermeye başlamıştır. Bu dönemde Türk aydınları tarafından Batı kültürü hakkında farklı tanımlamalar yapılmış, çeşitli görüşler ortaya atılmıştır. Mesela Abdullah Cevdet ve arkadaşları, tam anlamıyla Batı kültürüne teslim olunmasını, çünkü Batı kültürü dışında ikinci bir kültürün bulunmadığını ilan etmişlerdir (Şeker, 2006: 3). Şinasi ise, Osmanlı’nın Batı ve Doğu toplumları arasında bir köprü vazifesi gördüğünü ifade ederek “Asya’nın akl-ı piranesi ile Avrupa’nın biki-fikri”nin Osmanlı’da birleştiğini belirtir (Tanpınar, 1956: 175). Tanzimat Dönemi’nde aydınlar, Batı kültürünün etkisi altına girmişken, Avrupa’yı etkileyen millilik hareketleri de aydınlar tarafından konuşulmaya başlanmıştır.

II. Meşrutiyetle iktidara gelen İttihat ve Terakki Fırkası ile birlikte milliyetçi söylemler de artmış, milli kültür kavramı rahatça ifade edilmeye başlanmıştır. Bu dönemde milliyetçi dernek ve yayınlarda artış görülmüştür. “1908 yılında kurulan Türk Derneği, 1911 yılında kurulan Türk Yurdu Derneği ve 1912 yılında kurulan Türk Ocağı tarafından yayımlanan Türk Derneği Mecmuası ve Türk Yurdu ile Türk Ocağı’nın Türk Ocağı çatısı altında birleşmesiyle yayımlanan Türk Yurdu dergisi ve Selanik’te yayımlanan Genç Kalemler dergileri, milli edebiyat ve milliyetçilik fikirlerini, folklorun inceleme alanına giren ürünleri merkeze alan bir yaklaşımla yorumlar” (Oğuz, 2004: 45). Bu artışın nedeni yaygın bir şekilde bilinen Fransız İhtilali sonrası yükselen milliyetçilik akımı olsa da, yukarıda belirttiğimiz gibi bu fikrin Avrupa’da doğuşu daha eskilere dayanmaktadır.

Milli kültür anlayışının yaygınlaşmasında Türk aydınlarını etkileyen, pozitivism anlayışı ile Emile Durkheim olmuştur. Pozitivism akımı Jön Türkler olarak tanınan yenilikçi Osmanlı düşünürlerini derinden etkilemiştir. Öyle ki, pozitivismin iki temel taşı “düzen” (ordre) ve “ilerleme” (progrés), Jön Türklerin kuruluşu olan İttihat (birlik, düzen) ve Terakki (ilerleme)’ye de ilham kaynağı olmuştur. Avrupa’da pozitivismin şekillenmesindeki önemli düşünürlerden biri olan Durkheim, “toplumsal ahenk”in ve “milli ruh”un (hars) büyük savunucularındandır” (Timur, 2008: 113). Durkheim’in Osmanlı’daki en bilinen takipçisi ise Ziya Gökalp’tır. Ziya Gökalp’a göre de kültür “bir milletin dini, ahlaki, hukuki, akli, estetik, edebi, lisanî, iktisadi ve fenni hayatlarının ahenkli bir bütünüdür” (Türkdoğan, 1996: 32). Ancak Gökalp’ın tanımlaması bu kısıtlamayla kalmaz ve Gökalp kültürün “hars” ve “tezhîp” olarak ikiye ayrıldığını iddia eder. Ona göre; “Hars, halkın geleneklerinden, yapageldiği şeylerden, örflerinden, sözlü ve yazılı edebiyatından, dilinden, müziğinden dininden, ahlakından, estetik ve ekonomik ürünlerinden ibarettir. Bu güzel şeylerin hazinesi ve müzesi halk olduğu için, hars demokratiktir. Tehzîb ise, yalnız yüksek bir tahsil görmüş, yüksek bir eğitim ile yetişmiş gerçek aydınlara özgüdür. Tehzîbin esası, iyi bir eğitim görmüş olmak; rasyonel bilimleri güzel sanatları, edebiyatı, felsefeyi, bilimi ve hiçbir bağınazlık karıştırmaksızın dini; gösterişsiz, içten bir aşk ile sevmektir. Görülüyor ki tehzîb özel bir eğitim ile meydana gelmiş, özel bir duyuş düşünüş ve yasayış biçimidir” (Gökalp, 1974: 116). “Bu anlamda, milli kültür, halkın meydana getirdiği değerler sistemidir; temelinde halk vardır” (Türkdoğan, 2004: 35). İbrahim Kafesoğlu ise, “Medeniyet milletlerarası ortak değerler seviyesine yükselen anlayış, davranış ve yaşama vasıtaları

bütünüdür” (Kafesoğlu, 2007: 16) diyerek, Ziya Gökalp’ın tehzip tanımını, “medeniyet” kelimesi ile açıklamış ve “medeniyet kültürlerden doğar” (Kafesoğlu, 2007: 16) demiştir.

Toplumun ortak belleğinde var olan halk kültürü ürünleri ve Avrupa’da yapılan kültür çalışmaları, aydınları, Tanzimat Dönemi’nden itibaren kültür ve Türk milli kültürü üzerinde düşünmeye sevk etmiştir. Ziya Gökalp’ın çalışmalarıyla, toplumun ortak algısında milli bir kültür inşası çalışmaları da sistemi bir şekilde ilerlemiştir. Harsın, halkın ortak belleğinde var olduğunu vurgulayan Gökalp, düşünceleri ile Cumhuriyet kadrolarının, halk ile aydınlar arasına köprü kurulması çalışmalarının temelini oluşturmuştur. “Gökalp, bir Türk ulusal devleti yaratmak için, medeni-yetsel ve kültürel tabakalar, diğer bir deyişle elit ve halk tabakaları arasındaki boşluğun daraltılması gerektiğini ileri sürmüştür. Elit tabaka, halk hayatını değerleri ve geleneksel mantığıyla birlikte daha yakından öğrenmeli ve daha yalın ve basit bir Türkçe konuşmalıdır. Diğer yandan halk, gerek İslamiyet’in ve gerekse Batı medeniyetinin en iyi unsurlarıyla eğitilmelidir” (Fallers, 1979: 12).

Mustafa Kemal de kültür konusunda Ziya Gökalp ile benzer düşüncelere sahiptir. “Bir insan cemiyetinin devlet hayatında, fikir hayatında, yani ilimde, sosyal hayatta ve güzel sanatlarda, iktisadi hayatta, yani ziraatte, sanatta, ticarete, kara, deniz ve hava ulaşımında yapabildiği şeylerin bütünüdür. Hulasa, medeniyet harstan başka bir şey değildir” (Ünalın, 2004: 146). Atatürk çağdaşlaşmayı hedeflemiş bunun için de milli kültürden faydalanmayı seçmiştir. “Yetiştirilecek olan çocuklarımıza ve gençlerimize görecekları tahsilin hududu ne olursa olsun en evvel ve her şeyden evvel Türkiye’nin istiklaline, kendi benliğine, anane-i milliyesine düşman olan bütün anasırla mücadele etmek lüzumu öğretilmelidir” (Toksoy, 2007: 136). Yani Batıya dönmüş ama milli benlikten koparılmamış bir ilerlemeden bahsedilmektedir. Atatürk’ün kültür politikasında, Batı’nın kültür politikalarının boyunduruğundan kurtularak milli kültürün merkezde olduğu bir kültür inşası amaçlanmıştır. İşte bu güdümden kurtulmak için ise çeşitli kültür kurumları açılmış ya da var olan kurumlar gözden geçirilerek ıslahı gerçekleştirilmeye çalışılmıştır.

1.2. Halkevlerinin Kuruluşuna Kadarki Dönemde Kültür Kurumları ve Çalışmaları:

1.2.1. Türk Ocakları:

1912’de resmen açılmış olan Türk Ocakları, millilik hareketlerinin Osmanlı Devleti’nde kurumlaşan ilk şeklidir. “190 Askeri Tıbbiye Mektebi Öğrencisi, Mayıs 1911 tarihli bir mektup ile eğitim, tarım, sanayi ve ticaret alanında sosyal bir reform gerekliliğini vurgulayarak zamanın bazı aydınlarına sundular ve Türk Ocakları’na doğru ilk girişimi başlatmış oldular” (Öztürkmen, 2009: 47). “Avrupa’da 1789 Fransız İhtilali sonrasında yavaş yavaş yayılan milliyetçilik hareketleri, 20. yüzyılın başında Osmanlı İmparatorluğu’nu da ciddi anlamda etkiler. Bu milliyetçilik hareketleri Osmanlı İmparatorluğu içerisinde bulunan bütün milletleri ayaklandırır ve bu ayaklanmalar ayrılıklara sebep olur. Türkçülük hareketinin gelişmesine ve büyümesine yön veren bu olaylarla Türk Ocakları 20 Haziran 1911 tarihinde fiilen, 25 Mart 1912’de resmen açılmıştır” (Karaer, 1992: 32).

Türk Ocakları, kültür faaliyetlerinin hızlanması, milli kültür bilincinin oluşması ve Türk Dili’ne yönelik çalışmaların hızlandırılması amacıyla örgütlenmiştir. Ocakların kuruluş amacı Türk Ocağı’nın Nizamname-i Esas ve Dâhilisi’ne göre şöyle belirtilir:

“Cemiyetin maksadı, akvam-ı İslamiyyenin bir rükn-ü mühimmi olan Türklerin milli terbiye ve ilmi, içtimai, iktisadi seviyelerinin terakki ve ilasıyla ırk ve dilinin kemaline çalışmaktır” (Üstel, 2004: 64). “Türk Ocakları yalnızca ilmi ve içtimai birer kurum olacak yalnızca kültürel ve bilimsel çalışmaların merkezi olarak kurulmuşlardı. Ocaklar, gelenekleri derlemek, hikâyeleri, atasözlerini, halk şarkılarını toplamak, farklı lehçeleri incelemek, yerel dansların tasvirini yapmak ve değişik mezhepler ile göçebe topluluklara dair araştırmalar yapmak hususunda teşvik ediliyorlardı” (Öztürkmen, 2009: 51). Bu faaliyetleri açısından Türk Ocakları kuruluş amacına hizmet etmiş ve Türk halkbilimi açısından önemli çalışmalara imza atmıştır.

Türk Ocakları kültürel ve edebi çalışmaların merkezi olarak kurulmuştur. Ancak kapatılmasının temel nedenlerinden birisi olarak gerici faaliyetlerin merkezi konumuna gelmiş olması gösterilmektedir. “Nizamnamenin 4. maddesindeki “asla siyaset ile

uğraşmayacak ve hiçbir vakit siyasi fırkalara hadim bulunmayacaktır” hükmüne rağmen, Türk Ocakları ilk kongresinde Hamdullah Suphi, Ziya Gökalp, Yusuf Akçura, Mehmet Emin (Yurdakul), Ahmet Ağaoğlu, Hüseyin Cahit (Yalçın), Selim Sırrı (Tarcan) gibi aralarında ittihatçıların da bulunduğu kişiler yer almıştır” (Olgun, 2008: 19). Bunun yanı sıra Türk Ocakları, Türkiye Cumhuriyeti’nde Osmanlılık özlemi çekenlerin, yeni cumhuriyetin inkılâplarını benimsemeyenlerin çalışma alanı olmuştur ve Ocak üzerinden cumhuriyete ve temel ilkelerine saldırılar başlamıştır. “Laikliğin bir ulusal gereksinme olmadığını, yalnızca Avrupa öykünmeciliği olduğunu, hafta tatilinin cuma günü olması gerektiğini, Arapça öğreniminin İslam beraberliğini sağlayacağını, giyim devriminin ise Türk insanını geleneksel karakterinden uzaklaştıracağını ileri sürerek ortalığı karıştırıyor ve böylece dolaylı yoldan Atatürk devrimlerine karşı çıkıyorlardı” (Çeçen, 2000: 88). Bilimsel işlevini kaybedip siyasi söylemlerle ön plana çıkan Türk Ocakları 24 Mart 1931 yılında Mustafa Kemal’in açıkladığı bir genelge ile kapatılmıştır.

1.2.2.Millet Mektepleri:

Türk Ocaklarının yanı sıra Millet Mektepleri de, Cumhuriyet’in kültür atılımlarındandır. “Harf inkılâbından hemen sonra 1928 yılında kurulan Millet Mektepleri, Türk eğitim tarihinde okuma yazma öğretim ve vatandaşlık bilgileri kazandıran en kapsamlı yaygın eğitim kurumudur” (Olgun, 2008: 18). Millet Mektepleri 10 Ocak 1929’da eğitime başlamış ve bu tarih tüm yurttaki Maarif Bayramı olarak kutlanmıştır. Bu kurumlar özellikle yetişkinlerin okuma yazma eğitimine ağırlık vermişlerdir. “Millet Mektepleri’nde okuma yazma öğretmenin yanı sıra, yetişkin kitleye vatandaşlık öğretmek kaygısı ön plana çıkmıştır” (Kara, 2006: 40). Amaçları doğrultusunda çalışan Millet Mektepleri’nin çalışma karnesi de oldukça iyidir. “1928-1935 yılları arasında aralıksız çalışan mekteplerde, 2.486.845 kişiye okuma yazma ve ilk bilgiler verilmiştir” (Olgun, 2008: 18).

1.2.3. Türk Halkbilgisi Derneği:

“1 Kasım 1927 tarihinde Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu, İhsak Refet İşıtman, İhsan Mahvi tarafından Ankara’da “Anadolu Halk Bilgisi Derneği” adıyla kurulan ve kısa bir süre sonra “Türk Halk Bilgisi Derneği” adını alacak olan dernek, Türk folklorunun ilk

bağımsız bilimsel organizasyonu olarak tarihe geçmiştir” (Oğuz, 2004: 31). “Türk Halk Bilgisi Derneği, nizamname ve talimatnamesinde yayın ve konferans türü faaliyetlerinin yanı sıra, çalışmaları arasında saha gezileri ve anket araştırmalarını da katmıştır” (Öztürkmen, 2009: 62). Dernek, Halk Bilgisi Mecmuası, Halk Bilgisi Haberleri adıyla iki yayın organı; bunların yanı sıra Halk Bilgisi Toplayıcılarına Rehber, Seçme Halk Şiirleri, Memleket Şiirleri, Yunus Emre adıyla dört kitap çıkarmıştır. Halkevlerinin açılmasıyla birlikte görevini burada sürdürme kararı alan dernek, 1932 yılından itibaren faaliyetlerine buradan devam etmiştir.

1.2.4. Türkiyat Enstitüsü:

Türkiye’de açılan ilk enstitüdür ve hala görevine devam etmektedir. Cumhuriyetin kurulmasıyla birlikte Türk kültür ve medeniyeti araştırmalarının akademik düzeyde sürdürülebilmesi amacıyla Mustafa Kemal’in isteği ile kurulmuştur. Mustafa Özkan’ın Türkiyat Mecmuasında belirttiği gibi “Türk dilinin filolojik unsurlara göre tasnifi, Türk dilinin metinler üzerindeki gramer yapısı, Türk halk edebiyatı ürünlerinin toplanması, Türk kültürünün bütün kollarında araştırmalar yapmak, yurt dışındaki Türkoloji ürünlerinin çeviri ve bibliyografyasını oluşturmak, Türkoloji kütüphanesi oluşturulması, Türkoloji hakkında yayın, mecmua, kongre ve seminerler düzenlemek amaçlarıyla 12 Kasım 1924 tarihinde İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi’ne bağlı olarak kurulmuştur” (Özkan, 1997: 3).

Türkiyat Enstitüsü’nün ilk başkanı M. Fuat Köprülü olmuştur. Fuat Köprülü’nün başkanlığından sonra şu isimler enstitüye başkanlık etmişlerdir: Reşit Rahmeti Arat, İsmail Hikmet Ertaylan, Cavid Baysun, Fahir İz, Ahmet Caferoğlu, Mehmet Kaplan, Saadettin Buluç, Ali Alparslan, Mertol Tulum, Kemal Eraslan. Bugün Kemal Yavuz Türkiyat Enstitüsü’nün başkanı olarak görevini sürdürmektedir.

Türkiyat Enstitüsü, 1925 yılından 1996’ya kadar Türkiyat Mecmuası adlı 20 sayılı bir dergi çıkarmıştır. Türkiyat Enstitüsü, kuruluşundan itibaren ulusal ve uluslararası kongre ve toplantılar düzenleyerek, süreli yayınlar, kitaplar ve makaleler yayımlayarak Türk kültürünün akademik düzeyde tartışılmasına yardımcı olmuştur.

1.2.5 Hars Dairesi:

1920 yılında kurulan Türkiye Büyük Millet Meclisi eğitime ve kültüre verdiği desteği kurumsallaştırmak adına, Milli Eğitim Bakanlığı'na (Maarif Vekâleti) bağlı bir kurum olan Hars Dairesi'ni kurmuştur. Kütüphane ve Müzeler bu dairenin denetimine bırakılmıştır. 1926 yılında ise Hars Dairesi kaldırılmıştır. Hars Dairesi'nin görevi Müzeler Müdürlüğü, Kütüphaneler Müdürlüğü ve Güzel Sanatlar Müdürlüğü olarak üç ayrı kuruma devredilerek kültür ve sanat çalışmalarının hızlı bir şekilde işlerlik kazanması sağlanmıştır.

1.3. Halkevlerinin Kuruluşu ve Kapanışı Arasındaki Dönemde Kültür Kurumları ve Çalışmaları:

Cumhuriyetin kuruluş yıllarında kültür çalışmalarının daha geniş alanlarda yapılabilmesi, kültürel faaliyetlerin hızlandırılması ve bunlardan azami sayıda vatandaşın faydalanabilmesi için yeni bir kurumlaşma fikri ortaya çıkmıştır. Yeni kurumsal model çalışmaları başlatılmış, yapılan çalışmalar ve araştırmalar sonunda Halkevleri adı altında yeni bir kurumun oluşması kararlaştırılmıştır. Halkevlerinin yanı sıra bazı kurumlar da bu dönemde kurulmuştur.

1.3.1. Türk Dil Kurumu:

“Cumhuriyet rejiminin temel reformlarından biri olan dil ve alfabe reformlarının uygulanma aşamalarındaki derleme ve yayın faaliyetleri dolayısıyla Cumhuriyet kültür kurumları arasında Türk Dil Kurumunu da anmak gerekir” (Öztürkmen, 2009: 64). Türk Dil Kurumu 12 Temmuz 1932'de Türk Dili Tetkik Cemiyeti adıyla kurulmuştur. Kurum, 1934'te Türk Dili Araştırma Kurumu, 1936'da ise Türk Dil Kurumu adlarıyla faaliyetlerine devam etmiştir. İlk kurultayın ardından, Cemiyet üyeleri, (1) Dil-bilim ve Filoloji, (2) Etimoloji, (3) Dilbilgisi – Sentaks, (4) Kelime Bilgisi – Terminoloji, (5) Derleme ve (6) Yayın birimlerini kapsayan altı farklı bölümden oluşan Umumi Merkez Heyeti'ni kurmayı kararlaştırmışlardır. Türk dilinin sistemli bir şekilde incelenip bilimsel bir çerçevede ele alınması açısından önemli bir yere sahip olan kurum, dil – kültür bağlamında da önemli çalışmalara imza atmıştır. Ayrıca Türk dilinin yabancı

kelimelerin boyunduruğundan kurtulması için çalışmalar yapılmıştır. Kurum halen Türk Dil Kurumu adıyla çalışmalarına devam etmektedir.

1.3.2. Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Halk Edebiyatı Kürsüsü:

Pertev Naili Boratav, 1939 yılında Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesine bağlı olarak Halk Edebiyatı Kürsüsü'nü kurmuştur. Bu kürsü altında Anadolu'daki masallar, tekerlemeler, halk anlatıları gibi türleri bilimsel bir disiplin altında araştırıp derlemeler yapmıştır. Boratav'ın çalışmaları, "bir yandan bilimsel halkbilimi çalışmalarına ivme kazandırırken diğer yandan da onun siyasal tercihleri nedeniyle karşıtları tarafından eleştirilmesi, folklor çalışmalarının yakın geleceğini olumsuz yönde etkileyecek bir sürecin başlamasına zemin hazırlamıştır" (Oğuz, 2010: 39-40). "Prof. Dr. Boratav, komünist ideolojiyi benimsediği gerekçesiyle 1947 yılında C.H.P. yönetiminin 1947 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin aldığı karar ile A.Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesindeki Türk Halk Edebiyatı Kürsüsünü lağv etmesiyle üniversiteden ayrılmak zorunda bırakılmıştır" (Günay, 1998: 3).

1.3.3. Halkevlerinin Kuruluşu ve Amaçları:

Cumhuriyet'in ilanından sonra başlayan yenilik hareketleri çerçevesinde 1930lu yıllarda, kültürel atılımların yapılması, halkın cumhuriyet rejimine, inkılâp ve devrimlere alışması ve ortaçağ cehaletinden kurtulması için halk tarafından sevilip benimsenecek bir kuruma ve örgütlenmeye ihtiyaç duyulduğu çok açıktı. Avrupa'daki çeşitli örgütler Mustafa Kemal tarafından da özel olarak incelenmiş, bunların Türk toplumuna ve Cumhuriyet'in inkılâplarına adapte edilerek düzenlenmesi için toplantılar başlatılmıştır. "Toplantılar sonunda Ziya Cevher Etili'nin başkanlığında Şevket Süreyya Aydemir, Sadi Irmak, Tahsin Banguoğlu, Hamit Zübeyir Koşay, Hüseyin Namık Orkun, Kerim Ömer Çağlar, Namık Katoğlu ve Vildan Aşir Savaşır'dan oluşan bir komisyon Halkevlerinin ana tüzüğünü hazırlamakla görevlendirilmişlerdir" (Çeçen, 2009: 95). "Komisyon iki aylık bir çalışmadan sonra bir tüzük tasarısı hazırlamış ve raporunu CHF Genel Sekreteri Recep Peker'e sunmuş; o da tüzük taslağını partinin yetkili organlarına götürmüştür" (Malkoç, 2009: 25).

“10-18 Mayıs 1931’de toplanan Cumhuriyet Halk Fırkası’nın üçüncü büyük kongresi Halkevlerinin kurulmasına karar vermiştir” (Çeçen, 2009: 95). Yapılan toplantı, çalışma ve hazırlıklar sonunda Halkevleri 19 Şubat 1932 Cuma günü Ankara, Aydın, Çanakkale, Van, İzmir, Bursa, Samsun, Eskişehir, Diyarbakır, Afyon, Konya, İstanbul, Denizli ve Adana illerinde yapılan törenlerle aynı anda açılmıştır. “Halkevlerinin açıldığı her yerde bir Parti ya da devlet yetkilisi açılış törenlerine katılmak üzere hazır bulunuyordu” (Şimşek, 2002: 60). “Halkevlerinin açılışında Millet Meclisi Başkanı Kazım Karabekir başta olmak üzere, bakanlar ve büyük bir milletvekili çoğunluğu hazır bulunmaktaydı” (Çeçen, 2009: 95).

Halkevlerinin kuruluşunda 3 temel neden vardır. Bunlar kültürel, siyasal ve ekonomik nedenlerdir.

Ulusal Kurtuluş Savaşı’nın kazanılmasının ardından Mustafa Kemal ve arkadaşları siyasi teşkilatlanmaya hız vermiş ve Türkiye Cumhuriyeti’nin temelleri atılmıştır. “Önce siyasal yapı oluşturulmuş, arkasından bu yapıya uygun bir hukuk sisteminin kurulmasına geçilmişti” (Turan, 2005: 161). Siyasi ve hukuki yapılanma tamamlandıktan sonra devrimin ve cumhuriyet ilkelerinin daha geniş kitlelere kabul ettirilmesi, savaştan yıpranmış ve eğitimi yarı kalmış halkın eğitimine önem verilmesi, halk kitlesi ve aydın kitlesi arasındaki boşluğun giderilmesi gibi sebeplerle yeni bir kültürel kurum ihtiyacı doğmuştur. Bu örgütlenme gereksinimi Anıl Çeçen tarafından şu şekilde ifade edilmektedir: “Kitleler ise yapılan değişiklikleri zamanında izleyemiyor bu nedenle de bazılarını anlamakta zorluk çekiyorlardı. Kitlelerin okumamışlık düzeyi, ülkede yapılanların son derece hızlı biçimde uygulama alanına getirilmesi, aydın ve halk kopukluğu birçok sorun yaratıyordu. Eksik olan bir şey vardı. Aralarındaki kopukluğu giderecek, aydın ve halk kaynaşmasını sağlayacak, devrimin öncü kadrosu ile halk kitleleri arasında bağ kuracak, halkı devrim ilkeleri doğrultusunda eğitecek ve yönlendirecek yeni bir yapının gereksinimi duyuluyordu.” (Çeçen, 2000: 76)

Halkevlerinin kurulmasında en büyük rolü oynayan kültürel amaçlar temel olarak yetişkin halkın eğitimine yönelikti. Halkın eğitimine yönelik çeşitli kurumlar açılmıştı fakat bu kurumlar yapı olarak yetersiz kalıyorlardı. Atatürk’ün güvendiği ve son anına kadar desteklediği Türk Ocakları da kültürel faaliyet görevlerinin yanı sıra siyaset ve muhalefet merkezi olunca kapatılmak zorunda kalmışlardı.

Yeni cumhuriyette halk eğitiminin eksikliği ve eğitim sisteminin tam olarak işlerlik kazanamamasından dolayı, aydınların ve çeşitli basın yayın organlarının çabalarına rağmen inkılâplar geniş halk kitlelerine tam olarak ve zamanında ulaşamıyordu. Bu zorluğun aşılması ve aydınlar ile halk arasındaki boşluğun doldurulabilmesi için yeni ve dinamik bir kurumun ve örgütlenmenin oluşturulması gerekmektedir. “Üstelik devrimin halkçılık anlayışı da böyle bir örgütlenmeyi gerektiriyordu” (Malkoç, 2009: 14). Bu örgütlenmede yol gösterici olarak Avrupa’daki halkın eğitimine yönelik açılmış olan kurumlar seçilmiş ve incelenmeye başlanmıştır. Devlet tarafından Avrupa’ya gönderilen aydınlar ve öğrenciler, halk eğitim merkezlerinin Avrupa örneklerini Ankara’ya gönderiyor; bu örnekler incelenip Türkiye için uygun olanları üzerinde fikir alışverişleri yapıyordu. “Selim Sırrı Tarcan İsveç’e giderken, Vildan Aşir Savaşır da Çekoslovakya gibi Orta Avrupa ülkelerine incelemeye gidiyordu” (Çeçen, 2000: 82). Vildan Aşir Savaşır’ın gezdiği ve incelediği kurumlar arasında Çekoslovakya’daki Sokol adı ile açılmış olan halk eğitim kurumları da vardır. “Yıl boyunca düzenli kitle çalışmaları yapan Sokol’lar ayrıca yılın belirli dönemlerinde düzenledikleri şenliklerle bütün Çekoslovakya’da ulusal bir bayram havası estiriyorlardı” (Çeçen, 2000: 92). Ayrıca incelenen kurumlar arasında Almanya’daki Yurttaşevi veya Hemşerievi adıyla örgütlenmiş olan kurumlar da vardır. “Bu kurumlarda, çok amaçlı salonlarda bölge halkının gereksinmesi olan çeşitli toplantılar, kurslar, seminerler veya konferanslar düzenleniyor ve halkın her yönden yetiştirilmesi için eldeki olanaklar seferber ediliyordu” (Çeçen, 2000: 79).

1929 yılı Dünya Ekonomik bunalımı Türkiye’yi de derinden etkilemiştir. Bu ekonomi darboğazı yeni Türkiye Cumhuriyeti’nin kurucularını sert ekonomik tedbirler almaya zorlamıştır. “Nitekim ekonomik programlar açısından dayanılan liberal ekonomi politikalarının bunalım nedeniyle sarsılması, hatta yıkılması sonucu milliyetçilik yeniden gündeme getirilmiştir” (Olgun, 2008: 23). Milliyetçilik fikri, ekonomide de başarıyla uygulanmıştır ancak tüm dünyayı saran ekonomik bunalımın Türkiye’yi de etkilemesi nedeniyle huzursuzlaşan halk için yeni bir uğraşı gerektiği fikri de Halkevlerinin kuruluşunda etkili olan fikirlerdendir. “Ekonomik sarsıntının ülke çapında büyük tartışmasından çekinen yönetim tam bu sırada, yeni bir heyecanı başlatmak ve devletle halk arasındaki kopukluğu gidermek üzere Halkevlerinin kuruluşunu gerçekleştirdi” (Çeçen, 2009: 92).

Ayrıca Serbest Cumhuriyet Fırkası (SCF) deneyimi ve Menemen Olayı ile eskiye dönüş özleminde ve Cumhuriyet inkılapları karşısında olanlar halk arasında huzursuzluğa neden olmuştu. Serbest Cumhuriyet Fırkası 12 Ağustos 1930 yılında Mustafa Kemal'in de yakın arkadaşı olan Fethi (Okyar) Bey tarafından kurulmuştu. Ancak kısa süre içerisinde laiklik ve devrimler karşıtı bir kitlenin merkezi durumuna gelmişti. Fethi Bey'in İzmir gezisi sırasında bu kitlelerin hoşnutsuzluğu gün yüzüne çıkmıştı. “Halk, hükümet aleyhine tezahüratta bulundu ve birçok yerde devrimler ve laiklik üzerine gösteriler yapıldı. Bazı yerlerde bir takım kişiler şapkalarını yere atıp çiğnemeye başladılar. Bu durum ülkede karmaşanın ve devrimler aleyhine anarşik olayların çıkması demektir” (Taşkiran, 1994: 261). Serbest Cumhuriyet Fırkası 18 Kasım 1930 günü parti yöneticileri tarafından feshedilmiştir.

Halk arasındaki huzursuzluğun giderilebilmesi ve inkılaplara olan inancın sarsılmaması amacıyla bir örgütlenmeye ve yeni ekonomik politikalara ihtiyaç duyuluyordu. “Cumhuriyet'in 1930 sonrası politikası büyük ölçüde Serbest Fıkra deneyiminden çıkarılan dersle belirlendi: Buna göre, daha derin sosyal ve ekonomik önlemlerle desteklenmeyen siyasal bir reformun yaşama şansı yoktu” (Öztürkmen, 2009: 71). “Cumhuriyet yönetimi inkılapların halka tam ve eksiksiz olarak ulaşmasını istiyordu. Ancak Dünya Ekonomik Bunalımı'nın Türkiye'deki etkileri, yaşanan Serbest Cumhuriyet Fırkası (SCF) deneyiminin başarısızlığı ve Menemen Olayı, bunların halka indirgenemediği gerçeğini ortaya çıkarmıştır” (Malkoç, 2009: 14).

Genel olarak bakılırsa, Halkevlerinin kuruluş amaçları şöylece toplanabilir: “Ulusu, bilinçli, birbirini anlayan, birbirini seven, ortak ideale bağlı, bir halk kitlesinde örgütlemek; kültür, ülkü, amaç ve düşünce birliğini güçlendirecek bir toplum olmayı sağlamak; ulusal birliği oluşturan, ulusal ruhu biçimlendiren ve güçlendiren kültür öğelerini ortaya çıkarıp geliştirmek; köylü ile kentli, köylü ile aydın zümreler arasındaki ilişkileri düzenleyerek geliştirecek köycülük çalışmalarının yürütülebilmesi, Cumhuriyet Halk Partisi'nin ana ilkelerini ve bunların ülke düzeyinde nasıl uygulandığını anlatmak için kullanılan merkez biçimine dönüştürülmesinin sağlanması” (Çeçen, 2009: 104). Halkevlerinin kuruluşundaki temel amaç Mustafa Kemal tarafından ise şöyle ifade edilmektedir: “Gençlik istikbalin ışığıdır. Gençlik mütemadiyen gelişen ve yetiştiren bir çalışmanın içinde yaşamalıdır. Millet, şuurlu, birbirini anlayan, birbirini seven, ideale bağlı bir halk kitlesi şeklinde

teşkilatlandırılmalıdır. “En kuvvetli ders vasıtalarına, en yetişkin muallim ordularına, malik olmak kâfi değildir. Halkı yetiştirmek, halkı bir kitle haline getirmek ayrıca bir halk mesaisinin tanzimini ihmal etmeyeceğiz. Silah kuvvetinden her türlü cebir ve meslek kuvvetinden daha müessir olan fikir kuvvetidir. Milletimizi bu sahada yetiştireceğiz. Bunu Halkevleri yapacaktır” (Kara, 2006: 35). “CHF genel sekreteri Recep Peker Halkevlerinin kuruluş amacını, “Millet[i] şuurlu, birbirini anlayan, birbirini seven, aynı ideale bağlı bir halk kütlesi halinde teşkilatlandırmak” şeklinde özetlemişti” (Malkoç, 2009: 16).

1.3.3.1. Halkevlerinin Teşkilat Yapısı ve Şubeleri:

“Halkevlerinin kurumsal yapısını, çalışma prensiplerini, etkinliklerini ve işlevlerini belirleyen tüzükler, 1932 C.H.F. Halkevleri Talimatnamesi, 1938 C.H.F. Halkevleri Öğreneği ile 1940 C.H.P. Halkevleri Çalışma Talimatnamesi’dir” (Malkoç, 2009: 34). Halkevlerinin ilk yönetmeliği 1932 tarihli “Halkevleri Teşkilat, İdare ve Mesai Talimatnamesi”dir. Toplam 64 maddenin yer aldığı bu yönetmelik, CHP’nin amacını, yaptıklarını, Halkevlerinin kuruluş gerekçelerini ve bazı Batı ülkelerinde benzer kuruluşları anlatan girişin ardından üç bölümden oluşmaktadır: “Bu bölümler, “Halkevleri teşkilinde umumi esaslar”, “Halkevleri idari heyeti” ve “Halkevleri şubeleri” adı altında toplanmıştır” (Olgun, 2008: 39).

Halkevleri Parti üyesi olsun olmasın tüm vatandaşlara açık bir kurumdur. Vatandaşlar, bölgelerindeki Halkevlerine gelip kendilerine uygun olan şubelerin faaliyetlerine katılabilmekteydiler. Ancak Halkevlerinin ve şubelerinin yönetimine atanacak kişilerde C.H.F. üyesi olma şartı aranmaktaydı. “Halkevlerinin kapıları Partiye yazılı olan veya olmayan bütün yurttaşlara açıktır. Ancak Halkevi Yönetim Kurulu ile şube yönetim komitelerinde üye olabilmek için C.H. Partisine yazılı olmak şarttır. (İşyarların bu yönetim kurullarına girmelerinde kanunsal sakınca yoktur.)” (Öztürkmen, 2009: 74). Halkevleri, tüzüklerinde de belirtildiği gibi her vatandaşa açık birer kurumdu. Ayrıca her Halkevi kurulduğu bölgenin Halkeviydi. “Bir Halkevi bağlı bulunduğu yerel Parti örgütüne ve CHP Genel Sekreterliğine karşı sorumluydu” (Şimşek, 2002: 73). Buradan da anlaşılacağı üzere Halkevleri devlet kontrolünde ve yalnızca bölge idaresine karşı sorumlu birer kurumdu. Bu özelliği ile Halkevleri bazı bürokrasi zorluklarıyla karşılaşmadan hizmetlerini hızlı bir şekilde vermekteydiler.

Halkevleri bir genel merkeze bağılı olmadığı için yarı özerk birer kurum özelliği göstermekteydiler. Ancak Ankara Halkevi'nin farklı bir durumu vardır. "Ankara Halkevi'nin reisi Parti Umumi İdare Heyeti tarafından doğrudan seçilecekti ve Parti Genel Sekreteri ile doğrudan haberleşerek, raporlarını oraya gönderecekti" (Malkoç, 2009: 34). Sefa Şimşek bunun iki sebebinin olabileceğinden bahseder: "Ankara Halkevi'ne istisnai bir konum verilmesinin iki önemli anlamı olabilir: Birincisi, Parti bu halkevinin ülkedeki tüm halkevlerine kusursuz bir örnek olmasını istemiş olabilir. İkincisi ise, Parti adı geçen Halkevini yabancı diplomatlara ve liderlere örnek bir ulusal kuruluş olarak tanıtmak istemiş olabilir." (Şimşek, 2002: 73) Böyle bir uygulama ile Ankara Halkevi diğer Halkevleri'ne, yayınları, çalışmaları, ülke için önemi gibi konularda model olarak örnek olmuştur. Ayrıca böyle bir uygulama ile Ankara'nın Cumhuriyet Türkiye'sinin başkenti olduğu fikri halkın zihninde sağlamlaştırılmak ve Ankara'nın başkent olmasına muhalif olanlara bu fikir kabul ettirilmek istenmiş olabilir.

Bir yerleşim yerinde Halkevi'nin açılabilmesi için bazı şartların yerine getirilmesi gerekmektedir. 1940 Halkevleri İdare ve Teşkilat Yönetmeliği'nde bu şartlar belirtilmiştir. Buna göre: "a- En az üç şube kurulmasına yeterli üye bulunmak, b- En az iki yüz kişiyi toplayabilecek bir salona, bir kütüphane, bir iki çalışma odası, açık hava jimnastiği yapmaya uygun bir bahçesi olan bir bina ve bu binayı en az kullanışlı ve tasarruflu bir şekilde döşemek, c- En az bir odacı ve bir memur aylığı ile diğer zorunlu masrafları karşılayabilecek bir bütçeye sahip olmak" (Olgun, 2008: 48). Bir Halkevi'nin açılması için gereken adımlar Sefa Şimşek tarafından şöyle belirtilmiştir: "İlk önce ilgili Parti örgütünün yönetim kurulu o yörede halkevi açmak için gerekli olan asgari şartların oluşup oluşmadığını tespit eder. Eğer gerekli asgari şartlar mevcutsa, halkevi açılmasına ilişkin bir öneriyi aynı kurul il Parti örgütünün yönetim kuruluna yazılı olarak iletirdi. Üst kurul öneriyi ikna edici bulduğu takdirde yazılı olarak Parti Genel Sekreterliğine başvururdu. Genel Sekreterlik konuyu Genel Yönetim Kuruluna götürürdü. Nihai karar bu kurul tarafından verilirdi." (Şimşek, 2002: 74)

Halkevlerinin her vatandaşın kendi kabiliyetine göre çalışmalarda bulunacağı ya da kendi heveslerine göre katılmak istediği dokuz şubesi vardır. Bu şubeler şunlardır:

1. Dil ve Edebiyat Şubesi
2. Güzel Sanatlar Şubesi
3. Temsil Şubesi

4. Spor Şubesi
5. Sosyal Yardım Şubesi
6. Halk Dershaneleri ve Kurslar Şubesi
7. Kütüphane ve Yayın Şubesi
8. Köycülük Şubesi
9. Tarih ve Müze Şubesi

1932 tüzüğünde yer alan şekliyle böyle olan şubelerin bazılarının isimleri 1935 ve 1940 tüzüklerinde değiştirilmiştir.

CHF Halkevleri Talimatnamesi (1932)	CHP Halkevleri Öğreneği (1935)	Halkevleri Çalışma Talimatnamesi (1940)
Dil, Edebiyat, Tarih	Dil, Tarih, Edebiyat	Dil ve Edebiyat
Güzel Sanatlar	Ar	Güzel Sanatlar
Temsil	Gösterit	Temsil
Spor	Spor	Spor
İçtimai Yardım	Sosyal Yardım	Sosyal Yardım
Halk Dershaneleri ve Kurslar	Halk Dershaneleri ve Kurslar	Halk Dershaneleri ve Kurslar
Kütüphane ve Neşriyat	Kitapsaray ve Yayın	Kütüphane ve Yayın
Köycüler	Köycülük	Köycülük
Müze ve Sergi	Müze ve Sergi	Tarih ve Müze

1.3.3.1.1.Dil, Tarih ve Edebiyat (Dil ve Edebiyat) Şubesi:

Bu şubenin görevleri; “bulunduğu yerin genel bilgisinin artmasına, Cumhuriyet inkılap ve prensiplerinin kökleşmesine, ülke sevgisinin, vatandaşlık görevleri duygusunun yükselmesine yarayacak konularda konuşmalar, konferanslar, törenler hazırlamak; Türk dilinin bugünkü yazı ve edebiyatta kullanılmayan fakat halk arasında yaşayan kelimeleri, atasözlerini, milli masalları araştırıp toplamak; milli tarihin mahalli devrelerini ve bilhassa eğer varsa yöredeki göçebe Türk aşiretleri arasındaki Türk gelenek ve göreneklerini incelemek; dergi çıkarmak veya çıkan dergi ve gazetelerde yukarıda belirtilen amaçlara yönelik yazılar yazmaktır” (Olgun, 2008: 57).

Halkbilimi açısından, çalışmaları en faydalı olan şubedir. Bu doğrultuda, Halkevleri talimatnamesinde de belirtildiği gibi yerel derlemelere başlanması esastır: “Dil, tarih, edebiyat şubesi ana Türk dilinin halk arasında yaşayan kelimeleri, terimleri, eski ulusal masalları, atasözlerini araştırıp toplar. Ulusal tarihin yerel evrelerine, en çok -eğer varsa- çevredeki göçebe Türkoymakları arasında olmak üzere bütün eski ulusal anane ve görenekleri inceler” (Öztürkmen, 2009: 79). Dergi çıkaran Halkevleri bu dergilerinde derleme çalışmalarına yer vermiş, bir bakıma Halkevlerine dâhil olan Türk Halkbilgisi Derneği’nin işlevini yerine getirmiştir.

Bu şube, Halkevi dergilerini çıkarmakla da görevlidir. “Her ne kadar yönetmelikte dergi çıkarma görevi bu şubeye verilmişse de birçok Halkevi bu kurala uymamış ve dergi çıkarma işi Kütüphane ve Neşriyat Şubesi tarafından yapılmıştır” (Olgun, 2008: 59).

1.3.3.1.2. Ar (Güzel Sanatlar) Şubesi:

“Güzel sanatlar kolu, halkın güzel sanatlara ilgisini arttırmak ve bu alanda gelişme sağlamakla birlikte ürünlerin topluma yayılmasına çalışmak görevine sahiptir” (Çeçen, 2000: 106). Bunun yanı sıra bu şube, müzik geceleri düzenler, yörenin halkoyunlarını tespit ederek sunar, resim, heykel ve fotoğrafçılık kursları açar, özel günler için şarkı ve marş tertipleri yapardı. “Güzel Sanatlar Şubesi yetişmiş elemanları olmadığından başlangıçta hemen bütün Halkevleri müzikten başka güzel sanatlarda faaliyet gösterememiştir” (Olgun, 2008: 64).

Yukarıda da belirttiğimiz gibi Batı medeniyetinden faydalanan bir Türk kültürünün geliştirilmesi amacı bu şubenin önem taşımasına sebep olmuştur. “Ayrıca oyun havalarının piyano ile oynanması için bestecilerden eserler hazırlanması istenmiştir” (Olgun, 2008: 65). Batı estetiği Türk milli sanatlarına uygulanarak icra edilmeye çalışılmıştır.

1.3.3.1.3Gösterit (Temsil) Şubesi:

Bu şubenin görevi ise başta tiyatro olmak üzere diğer sahne sanatlarının icra edilmesi ve halkın bu sanatlara olan ilgisinin artması için kurslar düzenlenmesidir. Kukla ve Karagöz gibi geleneksel sahne ve halk sanatlarının geliştirilmesi için de çaba gösterir (Çeçen, 2000: 106). Ayrıca, tiyatro sevgisini ve tiyatro zevkini kökleştirmeye çalışır, yetenekli gençleri bir araya toplayarak gösteriler hazırlar (Olgun, 2008: 65). Kurulan ekiplerde, kadın ve erkek oyuncuların bir arada oyun düzenlemesi amaçlanmıştır. “Kadın katılımını da teşvik eden bu talimatnameye rağmen, 1933 yılındaki bir konuşmasında Necip Ali Küçüka’nın kadınların bu şubeye pek az katkıda bulunmalarını eleştirdiği ve böyle milli bir vazifeyi yerine getirmede tereddüt etmemelerini istediği görülür” (Öztürkmen, 2009: 83).

Halkevlerinde oynanacak oyunların CHF Genel Sekreterliği tarafından onaylanması ya da tavsiye edilmesi gerekmektedir. Bundaki amaç ise sahne sanatlarıyla yeni tanışan halkta, bir ön yargı oluşmasını engellemek ve inkılap aleyhtarı bir şekilde yorumlanabilecek oyunların sergilenmesini engellemeye yöneliktir.

Oynanan ya da oynanması öngörülen oyunlar arşivlenerek bir repertuar da hazırlanmıştır. “1938 yılında Halkevleri tiyatro repertuarında 85 tiyatro eseri vardır” (Olgun, 2008: 67).

1.2.3.1.4. Spor Şubesi:

“Bu şubenin amacı çeşitli spor dallarını Türk halkına tanıtmak, sporu ulusal düzeyde uygulanan kitlesel bir etkinlik haline getirebilmek için toplumda spora karşı bir ilgi ve sevgi uyandırmak ve beden eğitimi veren ulusal kuruluşlara yardımcı olmaktır” (Şimşek, 2002: 83). Ayrıca “Halkevleri yörenin imkânlarına göre kürek çekme, yürüme, atletizm gibi daha ziyade sağlığa hizmet eden spor çeşitlerinden başka kuvvet ve yetenek isteyen ve bunları geliştiren futbol, yüksek jimnastik hareketleri, eskrim, boks, güreş, otomobil, bisiklet, yüzme, ata binme, savunmasız hayvanlar avı, iç sularda olta ve ağ ile balık avları, silahı atıcılık gibi spor faaliyetlerini yapmakla da görevlendirilmiştir” (Olgun, 2008: 69).

Şube, gençleri spora teşvik etmek amacıyla kurs ve seminerler düzenlemiş, gençlerin yeteneklerine göre ulusal spor kurumlarına girmeleri için gereken eğitimi onlara sağlamıştır.

1.3.3.1.5. İctimai Yardım (Sosyal Yardım) Şubesi:

“Sosyal yardım kolu ise gerçekten yardıma gereksinimleri olanları bulmak, bunlarla ilgilenmek ve bunlara yardım sağlamakla görevlidir” (Çeçen, 2000: 107). “Halkevlerinin kuruluşundaki en büyük manalardan birisi olan sosyal yardım şubesinin, milleti kaynaşmış bir kütle yapmak yolunda, halkın birbirlerinin sevinç ve kederlerine ortak olmalarını telkin etmek, dertlilerin dertleri ile ilgilenmek ve yoksulları korumak gibi bir misyonu üstlendiği mutlakdır” (Kara, 2006: 98).

Milli bilincin uyanmasındaki en büyük yardımcılarından birisi de muhtaç olanlara yardım etmektir. Bu yardımlar sayesinde yükselen refah seviyesi, dert ve tasaların azalıp ülke yararına çalışmalara katılmaya ön ayak olur. Bu açıdan Sosyal Yardım şubesinin üstlendiği görev, huzurlu bir toplum yaratmaktır. Böylelikle kültürel ve sanatsal çalışmalar halkın her kesimine ulaşabilecektir.

“1939 yılında 45.870 yoksul hastaya yardım etmiş olan Halkevleri, 1940 yılında 52.967 hastaya bakmıştır. Nakden yapılan yardımlarda 1939 yılında 40.000 liranın üzerinde olan yardım miktarı, 1940 yılında 50.000 liranın üstüne çıkmıştır. 1945 yılında ise 25.000’den fazla insanın muayenesi yapıp, 12.000’e yakın muhtaca ilaç, giyecek, yiyecek ve para yardımı yapılmıştır” (Olgun, 2008: 72). Sosyal devlet olmanın yegâne şartlarından olan yardımlaşma ve muhtaçların ihtiyaçlarının giderilmesi devlete bağlı bir kurum olan Halkevleri tarafından her yıl artarak devam etmiş, refah seviyesinin yükselmesinde öncü olunmuştur.

1.3.3.1.6. Halk Dershaneleri ve Kurslar Şubesi:

“Halk Dershaneleri ve Kurslar Şubesinin görevi; “halkın seviyesini yükseltecek her türlü okutma, yazdırma ve yetiştirme hareketinin ilerleyip genişlemesini temin ve himaye” etmektir” (Olgun, 2008: 73). Bu amaca yönelik olarak şube tarafından çeşitli kurslar açılmıştır. Bu kurslar şunlardır:

- a) Türkçe okuma – yazma,
- b) Pozitif bilimler ve el sanatları,
- c) Yabancı dil v.b. (Şimşek, 2002, 84).

Halkevlerinin kuruluş amaçlarından ve kapanan bazı eğitim kurumlarının da görevini yerine getirmesi açısından bu şube yüksek bir önem taşımaktadır. Daha önce de belirttiğimiz gibi yetişkin eğitime yönelik yapılan çalışmalar bu şube tarafından yürütülmüştür.

“Halkın bilgisini artıracak, onlara belirli meslekleri öğretecek, el becerilerini geliştirecek, el sanatlarını destekleyecek olan bu kol bölge halkının gereksinimleri doğrultusunda her türlü eğitim kurs çalışması yapabilmekle yetkilidir” (Çeçen, 2000: 107).

“Kurslar bakımından Halkevi hayatının en verimli devresi olan 1940 yılında, 172 Halkevi tarafından 472 dersane açılmış, bu kurslara 22.551 kişi katılmıştır. 1939 yılında 223 dersane 14.047 kişi ders alırken, 1942 yılının ilk altı aylık döneminde 137 Halkevi 219 dersane açmış, bunlara 10.927 kişi katılmıştır” (Olgun, 2008: 74).

1.3.3.1.7. Kitapsaray ve Yayın (Kütüphane ve Yayın) Şubesi:

İsmet İnönü'nün “Halkevleri, memleketin ekonomik ve kültürel yaşayışında, her bakımdan, tarla ekmekten büyük bir fabrikayı işletmeğe kadar bütün işlerde iyi hazırlanmış özel bir bilgiye ihtiyaç olduğunu yaymalıdır. Okuma hevesini çoğaltma Halkevlerinin başlıca işlerindedir” (Kara, 2006: 105) sözleriyle vurgu yaptığı okurluğa yönelik çalışmalar Halkevlerinin kursları ile devam etmekteydi. Okuma yazma kurslarında alınan temel eğitimin ardından okuma hevesi, kütüphaneler yoluyla da yaygınlaştırılmaktaydı.

“Kitap sergileri açmak, gezici kitaplıklarla halkın ayağına kitap götürmek, okuma yazma odaları oluşturmak, halkın her saat kitaplıktan yararlanması için düzen kurmak, kitabın yanı sıra gazete ve dergilerin de okuma odasında bulundurulmasını gerçekleştirmek, belirli ve önemli konularda arşivler kurarak halkın yararlanmasına açmak kitaplık ve yayın kolunun görevleri arasındadır” (Çeçen, 2000: 107-108).

“Halkevleri ilk açıldığında ülkede okuma yazma oranı düşük olduğu için okuryazar olmayanların da kitaplardan yararlanabilmesini sağlamak amacıyla, 1932 Yönetmeliğinde kütüphane ve okuma odasında veya parti ocaklarında veya mahalle ve köy odalarında ve bazı yerlerde kendiliğinden mahalle kulüpleri halini alan kahvelerde, yerine göre uygun mevsim ve zamanlarda birer açık okuma günü ayrılabilceği, bu günlerde okuma yeteneği iyi olan bir vatandaşın uygun görülen bir ederi yüksek sesle toplananlara okuyacağı, hükmü konulmuştur” (Olgun, 2008: 77). Böyle bir uygulama ile okuryazarlık oranı düşük olan halka okumayı sevdirmek amaçlanmıştır. Böylece Halk Dershaneleri ve Kurslar Şubesi'nin görevi olan okuma yazma eğitiminin verilmesinden önceki aşama olan okurluğa teşvik, bu şube tarafından üstlenilmiştir.

“1933 yılında 59.444 olan kitap sayısı 1940 yılında 349.093'e çıkmıştır. Okuyucu sayısı da buna paralel olarak artmış 1933 yılında 149.949 olan okuyucu sayısı, 1940 yılında 2.030.761'e ulaşmıştır” (Olgun, 2008: 77).

1.3.3.1.8. Köycüler (Köycülük) Şubesi:

Bu şubenin başlıca amacı köylerin gelişmesi, kalkınması ve aydın – köylü arasındaki mesafenin kapanmasıdır. “Köycülük kolunun temel görevi, köylerin sosyal ve sağlık ve estetik açılarından gelişmesi için ve köylü ile kentli arasındaki karşılıklı sevgi ve dayanışma duygularının güçlendirilmesine çalışmaktır” (Çeçen, 2000: 108).

Aydın kesim ile köy halkı arasındaki uçuruma daha önce dikkat çekmiştik. İşte bunun farkında olan Cumhuriyet yönetimi bu uçurumun aşılması ve köylerin kalkınması gibi iki önemli amaç ile bu şubenin kurulmasını uygun görmüştür.

Bu şube bir heyet oluşturup belirli aralıklarla yöresindeki köyleri ziyaret etmekteydi. “Köye giden heyet içinde hasta muayenesi için doktorlar, ürünler için ziraatçılar, güzel sözler söylemek için edebiyatçılar, halkı Batı müziği zevkine alıştırmak ve köylülerden yerli havalar almak için müzisyenlerin yanı sıra, dişçiler, veterinerler de yer almıştır” (Olgun, 2008: 79). Böyle bir kadro ile köyün ve köylülerin sorunları yerinde tespit edilerek çözüme ulaştırılabildiği görülmüştür.

Bugüne kadar çoğu siyasi parti programlarına köyün ve köylünün geliştirilmesi ile ilgili çalışmalar almışlardır. İşte bu çalışmaların temeli Türk Ocakları tarafından atılmış, bu çalışmalar Halkevleri tarafından sistemli bir şekilde işlerlik kazanmış ve model oluşturmuştur.

1.3.3.1.9. Müze ve Sergi (Tarih ve Müze) Şubesi:

“Müzelerimizi zenginleştirecek kıymetteki tarihi eserlerin toplanmasına ve bu maksatla hafriyat yapılmasına ehemmiyet verilecek ve umumiyetle eski eserlerin tasnifine ve icap edenlerin yerlerinde iyi muhafazasına itina olunacaktır” (Kara, 2006: 114).

Halkevlerinin kuruluşunda Müze ve Sergi Şubesi adıyla açılan ve 1940 yılında Tarih ve Müze Şubesi adını alan bu şube, tarihi eserlerin ve bu kıymette olan eserlerin toplanıp halka tanıtılması ve kategorilerinin yapılması amacıyla kurulmuştur. Kuruluşta tarih çalışmaları Dil ve Edebiyat Şubesi ile yapılmaktayken daha sonra tarih çalışmaları bu şubeden ayrılarak Tarih ve Müze Şubesi ile birlikte yürütülmüştür. “Bu sayede milli kültür ve tarihimize ait araştırmalar bir araya toplanarak esaslı bir şekilde organize edilmiştir” (Olgun, 2008: 81).

1.3.3.2. Halkevlerinin Kapatılması:

İkinci Dünya Savaşı'nın ardından dünyada yeni oluşumlar başlamış ve çoğu ülkede var olan tek partili Cumhuriyet rejimlerinde muhalefetler güçlenmeye başlamıştır. “Türkiye de savaşan büyük ülkelerin yanı başında olan bir komşu olarak bu gelişmelerden etkileniyordu” (Çeçen, 2000: 195). Mustafa Kemal tarafından da desteklenen çok partili demokratik siyasi yaşam, iki olumsuz örnekle başarısızlıkla sonuçlanmıştır ve 27 yıl boyunca CHP tek parti olarak varlığını sürdürmüştür. 1945 yılına gelindiğinde ise CHP içinde muhalif seslerin yükselmesi sonucunda Adnan Menderes, Refik Koraltan ve M. Fuad Köprülü partiden ihraç edilmiş ve Celal Bayar'ın da istifası ile yeni bir parti fikri kurma ortaya çıkmıştır. Ocak 1946'de kurulan ve 1950 seçimleriyle iktidara gelen Demokrat Parti dünyadaki demokrasi yellerinin estiği bu dönemde Türkiye'de tek parti otoritesinin sonu olmuştur.

Mustafa Kemal devrimlerine muhalif olanlar ülkede esen özgürlükçü hareketler ile muhalefetlerini daha yüksek sesle yapmaya başlamış, bunun için de Demokrat Parti saflarını seçmişlerdir. Bu durum Anıl Çeçen tarafından şu şekilde ifade edilmektedir: “Cumhuriyet karşıtı güçler, Atatürk’e doğrudan karşı çıkmaktan çekinerek dolaylı yolları deniyorlar ve onun kurumlarına saldırıyorlardı. Kemalist Devrim’in en yaygın kitle örgütü Halkevleri olduğu için bu tür tepkilere en çok Halkevleri hedef oluyordu. Demokrasiye geçiş aşamaları ile beraber rejim yumuşadıkça, Atatürk’e ve onun eserlerine karşı güçler seslerini yükseltiyorlardı.” (Çeçen, 2000: 195).

Halkevleri CHP’nin malvarlığı olduğu için Demokrat Parti de her fırsatta Halkevleri üzerinden CHP’yi eleştirmekteydi. İki parti üzerindeki tartışmalar özellikle 1950 yılında şiddetlenmiştir. Bu dönemde DP cephesi, iktidar partisini Halkevleri aracılığı ile devletin kasasına el uzatmak ve CHP’ye tahsisat almakla suçlamış; basın üzerinden Halkevleri konusundaki üslubunu gittikçe sertleştirmiştir (Malkoç, 2009: 74). Ayrıca “Demokrat Parti milletvekilleri Halkevlerini görmezden gelerek yok saymaktaydılar. Yurt gezisine çıkan DP’liler Halkevi ve Halkodalarına uğramıyorlar, bunlara Cumhuriyet Halk Partisi’nin yan kuruluşları gözü ile bakıyorlardı” (Çeçen, 2000: 197). Bu tartışmalar alevlendikçe Halkevleri yıpranmakta, CHP ise Halkevlerinin birer kültür kurumu olarak kalması için bir takım yollar aramaktaydı.

Bu arayışların başında Halkevlerinin kurumsal yapısının değiştirilmesi fikri gelmekteydi. Buna göre, Halkevleri vakıf, şirket, cemiyet veya tesis olarak tekrar şekillendirilmek istenmiştir. CHP yönetimi Halkevlerinin yapısı için dönemin büyük hukukçularından Ord. Prof. Hıfzı Veldet Velidedoğlu ile görüşmüştür. “Velidedeoğlu CHP’li Sahir Kurutluoğlu ile görüşmüş ve Halkevlerinin gelecekte yaşayabilmesi için diğer partilerin de bu merkezlerde toplantılar düzenlemesini ve böylece Halkevlerinin CHP’nin tekeline çıkarılmasını, Halkevlerinin Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlanmasının çok sakıncalı olacağını, gelecekteki iktidarların bu bakanlık aracılığı ile Halkevlerini parti çıkarları doğrultusunda kullanarak yozlaştıracağını, en uygun yolun parti mallarından bir kısmının Halkevleri’ne ayrılmasıyla bağımsız çalışabilecek bir vakıf oluşturulması olacağını, Medeni Yasa’yla kurulacak ve senedi onaylanacak bir vakıfa hiçbir iktidarın hukuken dokunamayacağını belirtir” (Çeçen, 2000: 198). CHP yönetimi ayrıca Halkevlerinin şirket, cemiyet ya da tesis halinde tekrar yapılanması fikirlerini de tartışmıştır. “Halkevleri ticari amaçla kurulmadığı için şirket haline

dönüştürülmesi fikrinin üzerinde durulmamıştır. Cemiyet şekline dönüştürülmesi de birçok noktadan zararlı görülmüş, cemiyetler hakkında Medeni Kanunda ve Cemiyetler Kanununda mevcut olan hükümler Halkevlerinden beklenen gelişmeyi temin edecek mahiyette görülmemiştir” (Olgun, 2008: 89). “Bu çerçevede CHP 7. genel kurulu (1947) Halkevlerinin bir kamu kuruluşu (tesis) haline getirme kararı aldı” (Şimşek, 2009: 210) ve bu çalışmayı hukuki ve siyasi zeminde yürütmek için bir komisyon kuruldu. “Ne var ki, siyasal olayların hızla gelişmesi, buna karşın CHP üst yönetiminin eski bürokratik alışkanlıklar nedeniyle ağır işleminin sonucunda Halkevleri için düşünülen olumlu değişiklikler yaklaşan genel seçimler öncesinde gerçekleştirilemiyordu” (Çeçen, 2000: 198).

Bu çalışmalar devam ederken 14 Mayıs 1950 yılında Demokrat Parti genel seçimlerden başarıyla çıkmış ve iktidarı eline almıştır. Halkevleri, Demokrat Parti'nin ezici üstünlükle iktidar gelmesinin ardından faaliyetlerini yavaşlatmış, bir süre sonra da faaliyetlerini durdurmuştur. “Demokrat Parti iktidara geldikten bir yıl sonra 5830 sayılı bir kanun teklifi vererek Halkevlerinin kapatılması yolundaki ilk adımı atmıştır”(Kara, 2006: 129). “Halkevlerini kapatan kanun olarak bilinen tasarı TBMM’de 8 Ağustos 1951 tarihinde 5830 Kanun No ile kabul edilmiş, 11 Ağustos 1951 tarihinde 7882 sayılı Resmi Gazete ile ilan edilerek yürürlüğe girmiştir” (Olgun, 2008: 93). Yürürlüğe girdikten sonra mallarının boşaltılması için bir ay mühlet verilen Halkevleri Eylül 1951’de kapatılmıştır.

1.4. Halkevlerinin Kapatılmasından Günümüze Kadar Kültür Kurumları ve Çalışmaları:

Yukarıda da belirttiğimiz gibi Halkevleri 1951 yılında kapatılmış ve bu kuruma yüklenmiş olan görevler bir süre aksamıştır. Tezimizin bu bölümünde incelediğimiz Türk kültür yapısının araştırılıp incelenerek tasnif edilmesi çalışmaları, Türk halkbilgisi ürünlerinin toplanması görevleri bu boşluk döneminden sonra devlet ve özel kurumlarca üstlenilerek devam etmiştir.

1.4.1. Türk Halk Sanatlarını ve Ananelerini Tetkik Cemiyeti:

15 Mart 1955 tarihinde M. Fuat Köprülü tarafından kurulmuştur. Kuruluşun adı, 1959 yılında Türk Etnografya ve Folklor Derneği'ne 1973 yılında ise Folklor Araştırmaları Kurumu'na çevrilmiştir. Orhan Acıpayamlı, Hamit Zabeyr Koşay, Prof. Abdülkadir İnan, Ahmet Adnan Saygun, Mehmet Şakir Ülkütaşır, Suut Kemal Yetkin ve Halil Bedii Yönetken gibi akademisyen ve folklor araştırmacıları da bu cemiyetin kuruluşunda yer almışlardır. Folklorun halkoyunları olarak algılanmaya başladığı 1950'lerde kurulan bu dernek akademik olarak ele alarak folklorun asıl amacına yönelik çalışmalar yapmıştır. Bugün Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın bünyesinde Milli Folklor Araştırmaları Dairesi adıyla görevini sürdürmektedir.

1.4.2. Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü:

1961 yılında Türk tarih ve kültürleri hakkında bilimsel araştırmalar yapmak üzere Ankara'da dönemin Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel tarafından kurulmuştur. Türk dünyasının kültürel, dilbilimsel ve halkbilimsel araştırmalarının yapılması gibi temel işlevlerinin yanı sıra daha önceki kültür araştırma kurumlarının yapmadığı, Türk dünyasının içinde bulunduğu sosyal ve dini meseleleri, Türk ülkelerinin coğrafi ve iktisadi durumları gibi güncel konularda da araştırmalar yapılmıştır.

Enstitü Halkevleri gibi bir işbölümü yaparak şubelere ayrılmış ve bu şubeler altında araştırmalarını sürdürmüştür. Bunlar Türk Dili ve Edebiyatı, Türk Tarihi, Sosyal Bilimler ve Güzel Sanatlar Bölümlerinden oluşmaktadır.

“Enstitü'de köy tiyatrosu, Dede Korkut hikâyeleri, Türk el sanatları ve Anadolu destanları hakkında kitaplar yayınlandı” (Öztürkmen, 2009: 206). Bu kitapların yanı sıra Türk Kültürü, Türk Kültürü Araştırmaları ve Cultura Turcia adında üç dergi de süreli olarak yayınlanmıştır.

1.4.3. Milli Folklor Enstitüsü:

P. Naili Boratav ve halkbilimin üniversitelerden uzaklaştırılması ve Halkevlerinin kapatılmasından sonraki dönemde folklor birkaç önemli kuruluş dışında halkoyunları olarak algılanmaya başlanmıştı. Kurulan derneklerin çoğu nedeniyle folklor halkoyunları ile kısıtlanmış girişimlerden öteye gidemiyordu. Arzu Öztürkmen'in de belirttiği gibi: "Ortadoğu Teknik Üniversitesi Türk Halkbilimi Topluluğu, Boğaziçi Üniversitesi Folklor Kulübü gibi üniversitede kurulmuş ve bunun yanı sıra halkoyunlarının turizme yönelik aktivitelerini merkeze alan, Kütahya Folklor Turizm Derneği, İzmir Turizm ve Folklor Derneği gibi derneklerin çalışmaları ile 1950'li yıllar genel anlamda kısır geçmiş ve yanlış tanıtılmıştır" (Öztürkmen, 2009: 206). Folklorun bu yanlış anlaşılardan kurtarılması için devlet girişiminin sonucu olarak 1966 yılında Milli Eğitim Bakanlığı Kültür Müsteşarlığına bağlı olarak Milli Folklor Enstitüsü kurulmuştur. 1973 yılında bu enstitünün adı Milli Folklor Araştırma Dairesi, 1991 yılında Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü, 2003 yılında ise Halk Kültürü Daire Başkanlığı olarak değiştirilmiştir. Türk folklorunun bütün dallarında derleme yapmak, folklor arşiv ve kütüphanesi kurmak, kongre ve seminerler düzenlemek ve aynı alanda hizmet eden diğer kurumlar arasında koordinasyonu sağlamak bu enstitünün temel amaçlarıdır. Enstitü. Maddi Kültür, Manevi Kültür, Halk Edebiyatı, Halk Müziği ve Oyunları, Kütüphane Arşiv ve Yayın Şubeleri olmak üzere beş şubeden oluşmaktaydı.

Milli Folklor Enstitüsü kuruluş yıllarında yukarıda da belirttiğimiz gibi folkloru yanlış tanımlardan kurtarması ve devlet desteğiyle kurularak günümüze kadar varlığını sürdürmesi açısından önemli bir kültür kurumudur.

1.4.4. Bilimsel Alanda Kültür Çalışmaları ve Üniversiteler:

1948 yılında, halkbiliminin akademik ortamdaki uzaklaştırılmasıyla birlikte Türkiye'de kültür çalışmalarında bir duraksama olmuştur. Bu konuda yapılan diğer çalışmalar ise merkezi ve bilimsel olmaktan çıkarak bölgesel ve derneklerin araştırmaları konumuna gelmiştir.

1958 yılında Mehmet Kaplan ile Erzurum Üniversitesi'nde halk edebiyatı dersleri yeniden başlamıştır. “1970 – 1975 yılları arasında Mehmet Kaplan danışmanlığında ilk doktorlarını yetiştirmiştir” (Oğuz, 2010: 43).

M. Fuat Köprülü'nün öğrencisi olan Şükrü Elçin 1969 yılında Hacettepe Üniversitesi'nde Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü ardından 1983 yılında ise aynı üniversitede Halkbilimi Anabilim Dalı'nı kurdu. Bu bölümün açılmasıyla kültür ve halkbilim çalışmaları akademik bir ortamda sistemli bir şekilde devam etmiştir.

Aradan geçen 30 seneden sonra üniversitelerin Türk Dili ve Edebiyatı, Halkbilimi ve Antropoloji bölümlerinden birçok akademik çalışma çıkmış ve değerli akademisyenler yetiştirilmiştir. “Kimi üniversitelerde kurulan Halkbilimi Araştırma ve Uygulama Merkezleri, Türkiyat ve Türk Dünyası Araştırma Enstitüleri derleme, arşiv oluşturma ve yayın çalışmalarına hız vermiş, bu arada 1990 yılından sonra Sovyetler Birliğinin dağılmasıyla ortaya çıkan Türk cumhuriyetlerinin halk edebiyatları üzerine çalışmalar hızlanmıştır” (Oğuz, 2010: 49).

İKİNCİ BÖLÜM

DENİZLİ HALKEVLERİ VE İNANÇ DERGİSİ

Bu bölümde Türkiye’de ilk açılan halkevlerinden olan Denizli Halkevi ve onun resmi yayın organı olan İnanç dergisi ele alınacaktır.

2.1. Denizli Halkevi’nin Kuruluşu:

Denizli Halkevi, 19 Şubat 1932 tarihinde Türkiye’nin 14 iliyle birlikte ilk açılan Halkevleri arasındadır. “Denizli’de Halkevinin açılışı genişçe bir salonu olan Muallim Mektebinin (bugünkü Denizli Lisesinin) salonunda gerçekleşmiştir” (İnan, 2000: 135). Daha önce de belirttiğimiz gibi Halkevlerinin açılışında bir parti ya da devlet yetkilisi hazır bulunmaktaydı. Denizli’de de CHF Denizli milletvekili Necip Ali Küçüka Halkevinin açılışına katılmıştır. “Törende sırasıyla şu faaliyetler yer almıştır:

1. İstiklal Marşı
2. Denizli Milletvekili Necip Ali (Küçüka) Bey’in konuşması
3. Öğretmen Hasbiye Hanım’ın konuşması
4. Doktor Kemal Şakir Bey’in konuşması” (İnan, 2000: 135).

15 Mart 1932 günü yapılan seçim sonucunda, Halkevi başkanlığına Fahri Akçakoca Akça seçilmiştir. Bu tarihe kadar ise Halkevlerinin işleri CHF yönetimi tarafından yapılmaktaydı, yani partinin yönetim kurulu başkanı olan Necip Ali Küçüka tarafından yürütülmüştür. Türk Ocakları’nın kapatılmasından sonra bu derneğin taşınabilir ve taşınamaz tüm mal varlıkları Halkevlerine aktarılmıştı. Denizli Halkevi de bir yıl boyunca Denizli Türk Ocağının Çaybaşı’ndaki binasında görevini sürdürmüştür. 1933 yılından kapatılışına kadar ise “50 bin liraya mal olan” (İD, 1938: 20/33) yeni binasında hizmet vermiştir.

Denizli Halkevinin kuruluşundan kapatılmasına kadar geçen sürede başkanlık yapanların isimleri ve dönemleri şöyledir: “Necip Ali Küçüka (1932), Fahri Akçakoca (1932 – 1935), Esat Kaymakçı (1935 – 1942), Naili Küçüka (1942 – 1943), İbrahim

Cengiz (1943 – 1946), Kemal Aybar (1946), Himmet Akın (1946 – 1951)” (İnan, 2000: 136).

Halkevlerinin durağan olmasına izin vermeyen CHF yönetimi Halkevlerinin kültür atılımlarını ülkenin, imkân dâhilinde olan tüm ilçelerine kadar ulaşmasını istemekteydi. Sadece il merkezli Halkevlerinden ziyade, Halkevlerinin işlerliğini arttırılarak her vatandaşa ulaşabilecek bir yapılanmaya ihtiyaç duyulmaktaydı. Bu ihtiyaç doğrultusunda, Denizli Halkevinin açılmasından dört yıl sonra ilçe teşkilatları da kurulmaya başlamıştır.

Halkevleri	Açılış Tarihleri
Denizli Halkevi	19 Şubat 1932
Acıpayam Halkevi	23 Şubat 1936
Sarayköy Halkevi	21 Şubat 1937
Tavas Halkevi	21 Şubat 1937
Buldan Halkevi	20 Şubat 1938
Akalan Halkevi	19 Şubat 1939
Babadağ Halkevi	19 Şubat 1939
Bekilli Halkevi	19 Şubat 1939
Çal Halkevi	19 Şubat 1939
Çivril Halkevi	19 Şubat 1939
Güney Halkevi	19 Şubat 1939
Haçalar Halkevi	19 Şubat 1939
Honaz Halkevi	19 Şubat 1939
Kale Halkevi	19 Şubat 1939
Kızılca Halkevi	19 Şubat 1939
Kızılhisar Halkevi	19 Şubat 1939
Nikfer Halkevi	19 Şubat 1939
Süller Halkevi	19 Şubat 1939
Yeşilyuva Halkevi	19 Şubat 1939
Zeyve Halkevi	19 Şubat 1939

2.2. Denizli Halkevleri ve Kültür Çalışmaları:

Bir yörede Halkevi kurulabilmesi için en az üç şubeyi açabilecek durumda olması gerekmektedir. Halkevlerinin kültür çalışmaları da bu şubelerden yönetilmekteydi. Denizli Halkevi, kuruluşundan kapanışına kadar dokuz şubeyi de açarak görevlerini yapmıştır.¹

Halk arasında yaşayan masal, mani, atasözleri gibi sözlü halk ürünlerini derlemek, milli bilincin ve vatandaşlık bilgisinin yükseleceği konularda konuşmalar, konferanslar hazırlamak ve bir Halkevi dergisi çıkarmak gibi üç temel amaçla açılmış olan Dil ve Edebiyat Şubesi, Denizli Halkevinde görevini yerine getirmiştir. İnanç adındaki Halkevi dergisi Mart 1937’de yayın hayatına girmiş, aksayan ve birleşik yayınlanan birkaç sayı dışında kapanışına kadar eksiksiz olarak yayınlanmıştır. Bunun yanı sıra 1932 – 1935 yılları arasında Denizli Halkevinin başkanlığını yapmış olan Fahri Akçakoca Akça, İnanç Dergisinde dizi halinde çıkan Denizli’de Köy Düğünleri ve Zeybek Oyunları adlı yazıları kitaplaştırmış ayrıca Öz Türk Adları adlı kitabı 1933’te Halkevi tarafından basılmıştır. Ayrıca, 1944 yılında Hayri Tuncer’in İpek Böceği Yetiştiricilerine Öğütler, 1937 yılında Ahmet Akşit’in Köycülük Komitesi Köylerde ve 1941 yılında İçki ile Kumar – Bundan Kötü Ne Var adlı kitaplar da Halkevi tarafından basılmıştır. Bu kitaplardan dönemin halk kültürünü doğrudan yansıttığı için bizi ilgilendirenler, Fahri Akçakoca Akça’nın Öz Türk Adları ve Denizli’de Zeybek Oyunları Köy Düğünleri ve kitaplarıdır. Bu eserler, 2010 yılında Denizli Belediyesi tarafından, “İstiklal Savaşı’nın Milli Kahramanı Fahri Akçakoca Akça’nın Bütün Eserleri” adıyla tekrar yayınlanmıştır.

Öz Türk Adları adlı kitap, 1933 yılında İzmir Yeni Matbaa’da Denizli Halkevi Neşriyatı tarafından bastırılmıştır. Dönemdeki Güneş – Dil Teorisi sonucu ortaya çıkan dilde öz Türkçeleşme çalışmalarına katkıda bulunması amacıyla yapılmış bir derlemedir. Fahri Akçakoca Akça, kitabın girişinde “Son yıllarda herkesin yeni doğan çocuğuna bir Türk adı koymak istediğini ve bunun için Türk adlarını bir araya toplayan bir kitap aradığımı gördüğüm için defterimdeki adları sıraya koymaya ve bu ihtiyacı bir

¹ Denizli Halkevi’nin yaptığı kültür çalışmaları hakkında detaylı bilgi için bkz: İnan S. (2000, Mayıs – Kasım). Denizli’deki Halkevleri ve Çalışmaları (1932 – 1951), Atatürk Yolu Dergisi, Sayı:25 – 26, s.135 – 157.

dereceye kadar karşılamaya karar verdim.” diyerek kitabı yazmaktaki amacını dile getirmiştir. Kitap, döneminde akademik bir çalışma gerçekleştirilmeden, yazarın kendi notlarından derlenerek hazırlanmış bir çalışmadır. Farsça ve Arapça bazı isimler de Türkçe sanılarak kitaba alınmıştır. Bu yanlışlıkların haricinde kitap, dönemin Türkçeleşme politikası doğrultusunda, yeni doğan çocuklarına Türkçe isim vermek isteyenler için yayına hazırlanıp sunulmuştur.

Fahri Akçakoca Akça tarafından hazırlanan bir diğer kitap, Denizli’de Zeybek Oyunları ve Köy Düğünleri ise 1937 yılında basılmıştır. Hangi matbaa tarafından basıldığı bilinmeyen kitabın dağıtma yeri olarak Denizli – Çatal Çeşme Pazarı yazılmıştır. Kitapta Fahri Akçakoca Akça, zeybek oyunlarının oynandığı bölgeleri, oyunun çeşitlerini ve ne şekilde oynandıklarını ayrıca Denizli’de düğün adetlerini, düğün öncesi hazırlıklarını ve düğünlerin şeklini yazmıştır. Bu eser, halk oyunlarımızdan zeybek oyununun incelenmesi ve Denizli’deki düğünlerin ele alınmasının yanı sıra; Denizli’den derlenmiş zeybek oyunu türküleri ve düğünlerde söylenen manilerin derlenerek yazıya geçirilmesi bakımından büyük öneme sahiptir.

Halkevlerinde yöresel dil ve ağız araştırmaları da yapılmaktaydı. Türk Dil Kurumu’nun açılmasıyla elde edilen derlemeler bu kuruma gönderilmekteydi. “Denizli Halkevi de Türk Dil Kurumu’na 2490 adet fiş göndermiştir” (İD, 1938: 20/34).

Cumhuriyet kadroları tiyatroya da önem vermekteydi. Tiyatro ve sahne sanatları için Temsil Şubesi adıyla bir kol açılmış ve bu şubede tiyatro, piyes, salon dansları gibi gösterilerin yanı sıra oyuncu da yetiştirilmiş olduğunu belirtmiştik. Denizli Halkevinde 1932 – 1951 yılları arasında 29 değişik oyunun sergilendiği tespit edilmiştir. Bu oyunlar şunlardır: Özyurt (F. Nafiz Çamlıbel), Çoban (Behçet Kemal Çağlar), Akın (F. Nafiz Çamlıbel), Ergenekon (Nihat Şevki) , Bir Millet Uyanıyor (N. Nazif Tepedelenlioğlu), Mete (Yaşar Nabi), Vatan yahut Silistre (Namık Kemal), Tırtıllar (Münir Hamdi), Şeriye Mahkemesindeki Işık (İ. Ahmet Nuri), Kahraman (F. Nafiz Çamlıbel), İstiklal (R. Nuri Güntekin), Çakır Ali (Ferit Güven ve Reşit Rıza), Kanun Adamı (Vedat Örfi Bengü), Yanlış Yol (Hülya Gözalan), Bir Yağmur Gecesi (R. Nuri Güntekin), Hisse-i Şaiya (İ. Ahmet Refik), Babaların Günahı (Galip Rıfat), Himmetin Oğlu (İ. Ahmet Nuri), Bir Doktorun Ödevi (Vedat Örfi Bengü), Has Bahçe (Mahmut Yesari), Küçük Şehir (Cevat Fehmi), İkizler (Akagündüz), Zehirli Kucak (Loic Le Gouriadec), Yaşayan

Ölü (Ziya Boral), Fermanlı Deli Hazretleri (Musahipzade Celal), Kral Oedipüs (Kemal Edip), Zavallı Çocuk (Namık Kemal), Hastalık Hastası (Moliere) Cimri (Moliere) Antigone (Sofokles). Bu sahne oyunlarının yanında “1932 yılında Mustafa Kemal’in Anadolu seyahatlerini anlatan bir film de gösterilmiştir” (İnan, 2000: 143).

Denizli Halkevi, Halk Dershaneleri ve Kurslar Şubesi tarafından gerçekleştirilen okuma yazma, İngilizce ve Fransızca, dikiş, nakış, fotoğrafçılık, daktilo, çıkırcılık kursları da hemen her sene açılmış ve kurs sonunda başarılı olanlara sertifika verilmiştir.

Müze ve Sergi Şubesi Denizli’de bulunan tarihi eserlerin belirlenmesi ve koruma altına alınması için çalışmalar yapmıştır. Küp, hançer, ibrik, eski dönemlere ait para, heykel ve kabartma gibi malzemeler toplanarak; taşınması mümkün olmayan eserler de fotoğraflanarak sergilenmiştir.

Denizli Halkevlerinin kültür çalışmalarını dört ana başlık altında toplayabiliriz:

1. Yöresel dil ve halk ürünleri, müzelerde sergilenmek üzere antik değeri bulunan malzemeler ve yöresel mimari ürünlerinin toplanarak sergilenmesi ve sınıflandırılması.
2. Halkın yeteneğini geliştirici kurslar açılarak; uzmanlaştığı alanda sertifikalar vermek gelecek nesillerin de bu öğreticilerden faydalanmasının sağlanması.
3. Halkın, Batılılaşma olarak da adlandırılan batı kültürüne ve bu kültürle sahnelenen türlere uyum sağlamasına yardımcı olmak için tiyatro, piyes ve sinema gibi türlerin gösteriminin yapılması.
4. Latin harflerinin kabulünden sonra yazma eserlerin arttırılarak arşivlenmesi ve yayınlanması.

2.3. Denizli Halkevi Süreli Yayını, İnanç Dergisi:

Yeterli donanımına sahip olan Halkevleri, süreli yayın faaliyetlerinde bulunacaklardı. Denizli Halkevi, Dil ve Edebiyat Şubesi de, Denizli Halkevinin kuruluşundan beş yıl sonra 1937’de İnanç adında bir dergi çıkarmaya başlamıştır. 1946 yılına kadar birleştirilmiş sayıları hariç aralıksız olarak yayınlanan İnanç Dergisi 106

sayıdan oluşmaktadır. Dergide çekilen yazı sıkıntılarında dolayı bazı sayılar birleştirilerek çıkartılmak zorunda kalmıştır. İnanç Dergisi'nde, bu durum dergi yönetimi tarafından “Dergimiz her ay muntazaman yirmi sahife çıkması icabederken öyle aylar oldu ki ya birkaç imzaya inhisar eden tefrika yazılarla veya iki ayda bir olmak üzere mümkün olduğu kadar çeşitli imzalarla ve fakat daha az sahifeyle çıkmaya başladı.” (İD, 1940: 36/1) denilerek belirtilmiştir. Dergi yazarlarından Ata Lütü Özdil de Halkevlerinin genelde öğretmenlerin elinde olduğu ve diğer meslek dallarından olan üyelerin dergi çalışmalarına katılmazsa İnanç Dergisi'nin devamlılık sağlamasının zor olduğunu dile getirmiştir. Çeşitli nedenlerle birleştirilerek çıkarılan sayılar şunlardır:

23 – 25 (Şubat 1939), 32 – 33 (Ekim – Kasım 1939), 34 – 35 (Aralık 1939 – Ocak 1940), 60 – 65 (Mart – Temmuz 1942), 72- 77 (Temmuz 1943), 78 – 79 (Ağustos – Eylül 1943), 81 – 89 (Haziran 1944), 92 – 93 (Eylül – Ekim 1944), 94 – 95 (Kasım Aralık 1944), 96 – 97 (Ocak – Şubat 1945), 99 – 100 (Nisan – Mayıs 1945), 104 – 105 (Mayıs – Haziran 1946).

İnanç Dergisi, “her ay 700 adet basılmış” olup (İnan, 2004: 125), sayfa sayısı ise 17 ile 50 arasında değişmektedir. Halkevi dergileri, ticari bir amaç taşımadıkları için, döneminin en düşük ücretiyle yayın hayatına sunulmuştur. Düşük dahi olsa bir ücret alınmasının sebebi ise, derginin baskı ve dağıtım maliyetlerini karşılamak amacıyla. Denizli Halkevi dergisi İnanç da “ilk 22 sayısını 10 kuruştan; 23ten 94. sayıya kadar 12,5 kuruştan; 95ten 106. sayıya kadar 15 kuruştan satılmıştır” (İnan, 2004: 126). Derginin bazı sayıları Denizli’de bazı sayıları ise İstanbul’da basılmıştır. İstanbul’da basılan sayıların dizgi ve baskı kalitesi, Denizli’de basılanlara oranlara daha iyidir. Derginin hangi yıllarda nerede basıldığı aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Basım Yılı	Sayılar	Basıldığı Matbaa	Şehir
Mart 1937-Temmuz 1941	1– 53	Yeni Matbaa	Denizli
Ağustos 1941-Ocak 1942	54 – 59	Cumhuriyet Matbaası	Denizli
Şubat 1942-Eylül 1943	60 – 79	Ülkü Matbaası	İstanbul
Ekim 1943	80	Cumhuriyet Matbaası	Denizli
Haziran 1944-Mayıs 1945	81 – 99	Osmanbey Matbaası	İstanbul
Kasım 1945	100	Vakit Matbaası	İstanbul
Aralık 1945 – Eylül 1946	101 -106	Cumhuriyet Matbaası	Denizli

2.3.1. Yayınlanma Amacı:

Halkevlerinin kurulmasıyla birlikte yapılan etkinliklerin de geniş kitlelere duyurulması ve bu çalışmaların arşivlenmesi amacıyla yeterli donanıma sahip Halkevleri dergi çıkarmakla görevlendirilmiştir. 26 Kasım 1932 tarihinde CHP Genel Sekreterliği Halkevi dergilerinde dikkat edilmesi gereken hususları bildirmiştir. Buna göre:

1. Derginin yaşayabilmesini, yani sürümünü temin etmek,
  2. “Cumhuriyetçilik, milliyetçilik, layıklık (laiklik), devletçilik gibi milli kültürümüzün yüksek mefhumlarının izahı...” gibi konular Ankara’da çıkacak Halkevleri Mecmuası (Ülkü) ile İstanbul’da Yeni Türk dergisine yüklenecek, bu dergilerde yer alacak, diğer dergilerde “memlekette yaratmak istediğimiz fikir birliği nokta nazarından” bulunmayacak,
3. Dergi daha ziyade o çevrenin dergisi olmalı,
  4. Dergide yer alan sosyal, kültürel, ekonomik ve edebi yazılar halkı ve köylüyü ilgilendirecek orijinal yazılar olmalı,
  5. Bütün yazılarda halk ve aydınları birbirine yaklaştırmalı, halk ve köylü arasında kültür inkılâbının hızla ve kolaylık yayılmasını sağlayıcı olmalı,
  6. Edebiyatta şiir, hikâye konuları mümkün mertebe yörenin güzelliklerinden, yöresel olaylardan seçilmeli,
  7. Yörenin gençleri yazıya teşvik edilmeli, genç kabiliyetlerin yetişmesine çalışılması (Olgun, 2008: 206) gibi hususlar göz önünde bulundurularak Halkevi dergileri çıkarılabilir.

Talimatnameler uyarınca şekillenen İnanç Dergisi de Mart 1937’de ilk sayısını yayınlamıştır. Denizli Halkevinin ilk başkanı ve Denizli milletvekili Necip Ali Küçüka, İnanç Dergisinin ilk sayısında Denizli’nin tarihi önemine ve doğal güzelliklerine dikkat çekerek “Denizli’nin böyle bir mecmuaya ihtiyacı vardı.” (İD, 1937: 1/1) demiştir. Bu ifadeye dayanarak, İnanç Dergisi’nin kültürel amaçların yanı sıra devlet erkânının da isteği üzerine çıkarıldığını söyleyebiliriz.

Dergi isminin, tarihte Denizli ve çevresinde kurulmuş, İnançoğulları Beyliği’nden geldiği ifade edilmektedir. “Ali Bey’in oğlu İnanç beyin kurduğu hükümet oğlu ve torunu zamanında devam etmiş... İşte bunların kurduğu devlete de müessesinin iminden dolayı İnanç oğulları binmiştir. Biz de bu tarihi isimden dolayı halk evi dergisine bu ismi verdik.” (İD, 1937: 1/2). Ayrıca Necip Ali Küçüka da inanç ismini koyma nedenlerini, “Denizli Atatürk’ün ilk emir ve irşadına itaat etmiş bir memlekettir. İnanç adı tarihi ve Denizliye hizmet etmiş bir zatın adı olmakla beraber bir ülküye sadakat ve inanmak itibarile imanın samimi bir ifadesidir.” (İD, 1937: 1/1) diyerek belirtmiştir.

2.3.2. Yazar Kadrosu:

İnanç dergisinde diğer Halkevi dergilerinde olduğu gibi yazar kadrosunun büyük bir bölümü, yazıların konusuna göre o alanda görev yapmakta olan devlet memurları tarafından oluşturulmaktaydı. Mesela “İpekböcekçiliği ve Kozacılık” (İD, 1937: 4/16) adlı yazı, İpek Böcekçiliği Mesul Müdürü Akif Tunç tarafından kaleme alınmıştır. Tarihi bir yazı, görevli bir tarih öğretmeni; halk sağlığıyla ilgili bir konu ise görevli bir doktor tarafından yazılmaktaydı. Devlet görevlilerinin yazıları haricinde, C.H.F. Denizli il başkanlarının, Ziya Gökalp, Şükrü Elçin gibi akademisyenlerin ve orta düzeyli okul öğrencilerinin de yazıları dergide yer almıştır.

Fahri Akçakoca Akça, Denizlili halkı araştırmaya ve yazmaya teşvik etme amacıyla, İnanç Dergisi’nde yayınlanan Denizli’de Köy Düğünleri ve Zeybek Oyunları adlı yazı dizisinin giriş bölümünde, “İlimiz gençlerinin de vilayetimiz içindeki halk bilgilerini toplayup basturmalarını çok istiyorum. Fakat bugüne kadar buna teşebbüs eden kimse çıkmadı, Denizli gençlerinin bu vadede çalışmalarına ön ayak olmak üzere

köy düğünlerini zeybek oyunlarını ve halk türkülerinden bazılarını yazmaya karar verdim. Bir şeyler yazabilirsem ve bunda da kusurlar görülürse gençleri kamçılılamak maksadile bu işe giriştiğimi düşünerek beni bağışlasınlar, Denizli’de yazılacak daha pek çok halk bilgileri vardır. Bunların da toplanup yazılmasını Denizli’nin bilgili gençlerinden beklerim.”(İD, 1937: 2/5) demişse de gerek dergiye yazı gönderen kadroya, gerekse de Denizli Halkevi’nin yayınladığı basılı eserlere bakıldığında bu girişimin başarısız olduğu görülmektedir.

2.3.3. İnanç Dergisi’ndeki Yazılar:

106 sayı yayımlanmış olan İnanç Dergi’sindeki yazılar dikkate alındığında, kültür, halk kültürü ile ilgili olanlar yanında toplumun diğer alanlarına ilişkin yazıların bulunduğu görülür. Bu sebeple dergide yayımlanan yazıları iki başlık altında incelemeyi uygun bulduk. Halk kültürüyle ilgili yazılar arasında telif olanlar dışında yöreden derlenmiş tekerlemeler, maniler ve atasözleri de yer almaktadır.

2.3.3.1. İnanç Dergisi’ndeki Folklor Yazıları:

2. Sayı: Nisan 1937.

Denizli’de Köy Düğünleri ve Zeybek Oyunları: Yazı, Fahri Akçakoca Akça tarafından, 5 – 9. sayfalarda yayımlanmıştır. Yazıda; Denizli yöresi zeybek oyunlarının şekli ve türleri anlatılmıştır.

Miras Destanı: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 15 – 18. sayfalarda yayımlanmıştır. Yazıda; kimden derlendiği bilinmeyen, âşık tarzı şiir geleneğinden, destan türü örneği verilmiştir.

3. Sayı: Mayıs 1937.

Köy Düğünleri (Kız İsteme, Söz Kesimi, Pusat Kesimi, Oku Gönderme): Yazı, Fahri Akçakoca Akça tarafından, 10 – 15. sayfalarda yayımlanmıştır. Yazıda; Denizli yöresi düğün öncesi gelenekleri ve geleneklerin nasıl yerine getirildiği anlatılmıştır.

4. Sayı: Haziran 1937.

Köy Düğünleri (Çeyiz Götürme): Yazı, Fahri Akçakoca Akça tarafından, 7 – 11. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli yöresi düğün adetlerinden, oğlan evinden kız evine çeyiz gönderme ve kız evinden oğlan evine yemek gönderme anlatılmıştır. Ayrıca, kına gecesinde okunan “gelin okşama” adıyla anılan maniler toplanarak yazılmıştır.

Pire Destanı: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 12 – 13. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Öksüz Âşık’a ait olduğu şiirdeki mahlastan belli olan, âşık tarzı şiir geleneğinden, destan türü örneği derlenmiştir.

5. Sayı: Temmuz 1937.

Köy Düğünleri: Yazı, Fahri Akçakoca Akça tarafından, 10 – 12. sayfalarda yayınlanmıştır. Önceki sayıların devamı olan yazıda; Denizli köy düğünleri adetleri anlatılmıştır.

6. Sayı: Ağustos 1937.

Yemek Destanı: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 19 – 20. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Siyahî’ye ait, âşık tarzı şiir geleneğinden, destan türü örneği derlenmiştir.

7. Sayı: Eylül 1937.

Aç Gözlü Destanı: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 19 – 20. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Âşık Hüseyin’e ait, âşık tarzı şiir geleneğinden, destan türü örneği derlenmiştir.

9. Sayı: İkinci Teşrin (Kasım) 1937.

Ata Sözlere: Yazı, imzası olarak 20. sayfada yayınlanmış atasözleri derlemesidir. “A” harfinden başlanarak atasözleri yazılmıştır. Bu çalışma, 4 sayı

boyunca sürerek “Ç” harfine kadar olan atasözleri derlenmiş fakat 12. sayıdan sonra devam etmemiştir.

10. Sayı: Birinci Kanun (Kasım) 1937.

Denizli Zeybeği ve Horon: Yazı, Fehmi Erdoğan tarafından, 10. sayfada yayınlanmıştır. Yazıda; Karadeniz yöresine ait halk oyunu olan horon ile Ege yöresinin Denizli bölgesinde oynanan zeybek oyunu, oynanışları bakımından karşılaştırılmıştır.

Atasözleri: Yazı, 19. sayfada yayınlanmış, 9. sayıdaki atasözleri derlemesi çalışmasının devamıdır. “A” harfindeki atasözleri yazılmıştır.

11. Sayı: İkinci Kanun (Ocak) 1938.

Ata Sözleri: Yazı, 19 – 20. sayfalarda yayınlanmıştır. “A, B, C” harflerindeki atasözlerinin derlemesidir.

12. Sayı: Şubat 1938.

Ata Sözleri: Yazı, 19. sayfada yayınlanmıştır. “B, C, Ç” harflerindeki atasözlerinin derlemesidir.

14. Sayı: Nisan 1937.

Oğuz Destanı: Yazı, Bürhan Saraçoğlu tarafından, 6 – 10. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Oğuz Kağan Destanı’nın, Reşit Rahmeti Arat tarafından yapılan çevirisi verilmiştir.

23, 24, 25. Sayı: İkinci Kanun (Ocak) 1938, Şubat, Mart 1939.

Cemreler: Yazı, İsmet Konur tarafından, 18 – 19. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; halk arasında baharın yaklaşması anlamına gelen cemre düşmesi kavramının kökeni ve kullanılışı anlatılmıştır.

32, 33. Sayı: Birinci Teşrin (Ekim), İkinci Teşrin (Kasım) 1939.

Sanatkârların Pirleri: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 21 – 22. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; bazı meslek dalları ve bu dalların piri kabul edilen kişiler verilmiştir. Ayrıca, dokumacıların mekik dokurken söyledikleri maniler de derlenerek yazılmıştır.

37. Sayı: Mart 1940.

Acıpayam Halk Şairlerinden Cambaz Yakup: Yazı, A. Rıza Özer tarafından, 18 – 20. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli ili Acıpayam ilçesinde yaşamış bir halk şairi olan Cambaz Yakup hakkında, Cambaz lakabını nasıl aldığı, nerede yaşadığı ve ne iş yaptığı gibi bilgilerin verilmesinin yanı sıra, Cambaz Yakup'a ait “Hayattaki Tebeddülât” adlı şiiri yayınlanmıştır.

39. Sayı: Mayıs 1940.

Denizli’de Hıdrellez: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 4 – 5. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli’de, baharın gelişini temsil eden 6 Mayıs gününün nasıl kutlandığı hakkında bilgiler verilmiştir.

40. Sayı: Haziran 1940.

Danedan Peygamber ve Lokman Hekim: Yazı, İlhan Akçal tarafından, 5 -7. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Hamin adlı bir masal anlatıcısından “Danedan Peygamber ve Lokman Hekim” adlı masal derlenerek yayınlanmıştır. Yazıda ayrıca, masal anlatıcısı olan Hamin adlı kişi hakkında bilgiler de yer almaktadır.

Özlü Sözler: Yazı, Bürhan Saraçoğlu tarafından, 13 – 14. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli halkı arasında çeşitli zamanlarda bazı işler sırasında söylenen, kolaylık, bereket, dayanışmayla ilgili sözler yazılmıştır.

41. Sayı: Temmuz 1940.

Çayın Şartı: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 13 – 14. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Ali Ulvi Darıverenli, Denizli'ye uğrayan Sofu Hoca adındaki bir seyyahla çay içtiğini anlatmış ve seyyahın çay sohbetleri sırasında söylediği bir şiirini aklında kaldığı kadarıyla yazmıştır.

43. Sayı: Eylül 1940.

Acıpayam Halk Manileri: Yazı, A. Rıza Özer tarafından, 13 – 17. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli ilinin Acıpayam ilçesinde okunan maniler derlenmiştir.

44. Sayı: Birinci Teşrin (Kasım) 1940.

Denizli'de Arife: Yazı, Bürhan Saraçoğlu tarafından, 17 – 18. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli'de arife günleri yapılan geleneksel etkinlikler anlatılmıştır.

45. Sayı: İkinci Teşrin (Kasım) 1940.

Denizli'nin Eski Ramazanları: Yazı, Naili Pertev tarafından, 21 – 24. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; ramazan ayının Denizli'de nasıl karşılandığı ve Denizli halkının bu aylarda yaptıkları anlatılmıştır.

47. Sayı: İkinci Kanun (Ocak) 1941.

Denizli'de Kız İsteme Usulü: Yazı, Bürhan Saraçoğlu tarafından, 8 – 9. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli'de kız isteme adetleri anlatılmıştır.

Erzincan Destanı: Yazı, 12 – 15. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; derleyip yazıya aktaranın ve destanın kime ait olduğu bilgisi verilmemiştir. Şairin mahlasının olduğu yer boş bırakılarak yazılmıştır. Şiirin Erzincan depremi üzerine yazıldığı tahmin edilmektedir.

48. Sayı: Şubat 1941.

Denizli’de Yerli Usulü Nişanlanma: Yazı, Bürhan Saraçoğlu tarafından, 13 – 14. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; bir önceki sayıda anlatılan kız istemenin devamıdır ve Denizli’de bölgesel nişanlanma adetleri anlatılmıştır.

49. Sayı: Mart 1941.

Tabaklarda Peştemal Kuşanma: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 16 – 17. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; deri esnafının, çırak ve kalfalardan ustalık derecesine geçenler için peştemal kuşanma tabir edilen ve bir nevi diploma verme töreni sayılan bir merasim anlatılmıştır.

Denizli’de Yerli Usulü Düğün: Yazı, Bürhan Saraçoğlu tarafından, 18 – 19. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli’de yöresel düğünlerde, düğün öncesi ve düğün esnasında yapılan adetler yazılmıştır.

50. Sayı: Nisan 1941.

Halk Türküleri ve Maniler: Yazı, Fahri Akçakoca Akça tarafından, 6 - 8. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Alaşehir, Buldan arasındaki derbente develeriyle yük taşıırken donarak ölen Kuru Ali oğlu adlı deveciye yakılan bir ağıt derlenerek yazılmış ve Denizli Halkevi bando şefi, Salih Çalgı tarafından notaya alınmış ve notaları yayınlanmıştır.

Çalın Bekilli Köyünde Avcılar Ağzından Kafes Kekliğile Dağ Kekliğinin Kavgalarını Avcılar Toplantısında Şöyle Söylüyorlar: Yazı, Ahmet Akşit tarafından, 18 – 20. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli’nin Bekilli köyünde avcılarının, keklik avı esnasında kurdukları tuzak ve bu tuzağın keklikler arasındaki manzum diyalogu yazılmıştır. Avcı toplantıları esnasında bu manzumenin anlatıldığı belirtilmiştir.

51. Sayı: Mayıs 1941.

Demircilerde Peştemal Kuşanma: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 15 – 16. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; demirci esnafının, çırak ve kalfalardan ustalık derecesine geçenler için peştemal kuşanma tabir edilen ve bir nevi diploma verme töreni sayılan bir merasim anlatılmıştır.

52. Sayı: Haziran 1941.

Zile’de Sünnet: Yazı, Cahit Öztelli tarafından, 8 – 9. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Tokat ilinin Zile ilçesindeki sünnet düğünü gelenekleri anlatılmıştır.

Gelin Hamamı: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 10 – 11. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli’de gelinlik kızların düğün haftası içinde, gelin alayıyla birlikte hamama gitmesi geleneği anlatılmıştır.

53. Sayı: Temmuz 1941.

Cesari’den: Yazı, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 5 – 10. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Âşık Cesari’nin hece vezniyle yazılmış ve Sadettin Nüzhet Ergun’un Bektaşî Şiirleri adlı kitabında yayınlanan bazı şiirleri yazılmıştır.

Gelin Helvası: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 12 – 14. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli’ye özgü olduğu belirtilen, oğlan evinden, kız evine düğünden bir hafta önceki çarşamba günü yapılan helva gönderme âdeti anlatılmıştır.

Çal Halk Türküleri: Yazı, Ahmet Akşit tarafından, 15 – 16. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Çalın Bekilli köyünde yaşayan Alacan oğlu soyadlı bir gencin sevgilisinin ölümü üzerine yazdığı bir türkü yazılmış ve bu türkünün hikâyesi verilmiştir.

54. Sayı: Ağustos 1941.

Cesari'den: Yazı, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 5 – 8. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Elli üçüncü sayıda yayınlanan tanıtılan Âşık Cesari'nin aruz vezninde yazdığı şiirleri verilmiştir.

Kına Gecesi: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 9 – 11. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli yöresindeki kına gecelerinde yapılan gelenekler anlatılmıştır.

Çal Düğünleri: Yazı, Ahmet Akşit tarafından, 15 – 16. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli ili, Çal ilçesindeki geleneksel düğün törenleri anlatılmıştır.

55. Sayı: Eylül 1941.

Seyrani'den: Yazı, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 3 – 6. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Evrekli Muallim Ahmet Hâzım tarafından yayınlanan Sanihat-ı Seyrani adlı eserde, Seyrani'den bir destan verilmiş ve Seyrani hakkında birkaç bilgi yazılmıştır.

Bağa Göçme: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 7 – 8. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli'de bağı olanların temmuz ve ağustos aylarında bağlarına gitmesi ve burada yaşadıkları hayat anlatılmıştır.

56. Sayı: Birinci Teşrin (Ekim) 1941.

Gelin Ertesi: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 12 – 13. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli'de düğünün ertesi gününün gelin ertesi ya da kız ardi adıyla anıldığı belirtilmiş ve bu günde yapılanlar anlatılmıştır.

Seyrani'den: Yazı, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 17 – 19. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; elli beşinci sayıda tanıtılan ve bir destanı verilen Seyrani'nin bir başka destanı yayınlanmıştır.

57. Sayı: İkinci Teşrin (Kasım) 1941.

Eski Bayramlar: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 7 – 8. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli’de dini bayramların 40 – 50 yıl önce kutlanması ve bayram gelenekleri anlatılmıştır.

58. Sayı: Birinci Kanun (Aralık) 1941.

Yavuklulara Kurban Yollama: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 6. sayfada yayınlanmıştır. Yazıda; Ali Ulvi Darıverenli’nin yalnızca Denizli’ye özgü olduğunu belirttiği, nişanlı erkeğin kız evine kurban bayramının arife gününde kurbanlık göndermesi geleneği anlatılmıştır.

Harabi’den: Yazı, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 7. sayfada yayınlanmıştır. Yazı; tanınmamış Halk Şairlerinden Harabi başlığıyla yayınlanmış ve Harabi’nin Afyon halk şairlerinden olduğu belirtilmiştir. Harabi’ye ait bir şiir yayınlanmıştır.

Türküler: Yazı, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, elli sekizinci sayının 11 – 13. sayfalarında yayınlanmıştır. Yazıda; Hayrettin Tolga tarafından cönklerden derlediği belirtilen şairleri belli olmayan 5 tane türkü yayınlanmıştır.

59. Sayı: İkinci Kanun (Ocak) 1942.

Epik Halk Türküleri: Yazı, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 5 – 8. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; bir kısım insanların “kahramanlık içerikli halk şiirlerinin halkta haydutluk hislerinin kabartacağı” fikrine karşı çıkmış ve bu türkülerin milli şuur ve bütünlüğü sağlayıcı şiirler olduğu örneklerle ileri sürülmüştür.

Doğum Adetleri: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 8 – 10. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; yeni doğan bir bebek ve doğum yapan anne için Denizli’de yapılan gelenekler anlatılmıştır.

Gevheri’den: Yazı, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 12 – 14. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Tahir Tolga tarafından cönklerde tespit edilmiş Âşık Gevheri’ye

ait şiirlerden, Nüzhet Ergun ve Fuat Köprülü'nün kitaplarından olmayanlarının yayınlandığı belirtilmiştir.

60. Sayı: Şubat 1942.

Gelin Okşaması: Yazı, Bürhan Saraçoğlu tarafından, 6 – 7. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli'de kına gecesinin sonunda gelini ağlatmak için söylenen maniler toplanmıştır.

Gevheri'den: Yazı, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 12 – 15. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazı elli dokuzuncu sayının devamıdır. Gevheri'ye ait bazı şiirler bu sayıda da yayınlanmıştır.

Ölüm Adetleri: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 17 – 18. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli'de ölüm ardından yapılan gelenekler anlatılmıştır.

66. Sayı: Ağustos 1942.

Bahtiyar Açma: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 2 – 3. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli'ye ait bir gelenek olan bahtiyar açma geleneği anlatılmıştır. Bu gelenek, kadınların bahar aylarında toplanarak, testi içinde bir gülfidanının dibine eşyalarını gömmeleri ve ertesi gün çıkardıkları testiden eşyası çıkan kişinin bir mani okuması şeklinde yaşatılmaktadır.

67. Sayı: Eylül 1942.

Âşık Kerem'in Neşredilmemiş Bir Şiiri: Yazı, İnanç Dergisi imzasıyla, 3 – 4. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Şükrü Elçin tarafından, Âşık Kerem'e ait bilinmeyen bir şiir yayınlanmış ve dergide bu şiir yer almıştır.

Sünnet Düğünü: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 12. sayfada yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli'deki yöresel sünnet düğünleri ve bu düğünlerde yapılanlar anlatılmıştır.

68. Sayı: Birinci Teşrin (Ekim) 1942.

Gelinlerin Ocak Perdesi: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 8. sayfada yayınlanmıştır. Yazıda; gelinlik kızların çeyizlerine aldıkları, ev içindeki ocak kısımlarının örtülmesini sağlayan perdelerin düğün öncesinde gelin ve kız arkadaşları tarafından nakışlarla süslenecek dikilmesi geleneği anlatılmıştır.

69. Sayı: İkinci Teşrin (Kasım) 1942.

Kadın Toplantıları: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 6 ve 7. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Denizlili kadınların kandil gecelerinde bir araya gelerek mevlit okumaları geleneği anlatılmıştır. Bu gecelerde okunan ve şerbet okşaması adıyla bilinen bir mevlitin örneği ve toplantılarda okunan ilahilerden örnekler de verilmiştir.

70. Sayı: Birinci Kanun (Aralık) 1942.

Aşure: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 9. sayfada yayınlanmıştır. Yazıda; İslamiyet'le birlikte Türk toplumuna geçmiş olan aşure anlayışının Denizli'de nasıl yaşatıldığı anlatılmıştır. Ayrıca, 1942 yılında yazılmış olan bu yazının sonunda, ikinci dünya savaşının etkileriyle Türkiye'de de görülen yiyecek azlığının aşure geleneğini de bozduğu, 2 – 3 yıldır bu geleneğin sekteye uğradığı da belirtilmiştir.

71. Sayı: İkinci Kanun (Ocak) 1943.

Çulhalığa Ait Maniler: Yazı, İnanç imzasıyla, 6. sayfada yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli dokumacılık (çulhalık) geleneği anlatılmış ve çulhalık inanışlarının anlatıldığı maniler derlenmiştir.

80. Sayı: Birinci Teşrin (Ekim) 1943.

Delikliçnar: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 37 – 38. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli'nin eski meydanlarından olan Delikliçnar adıyla bilinen mahallesinin tarihi geçmişi ve Denizli halkının meydan hakkındaki inanışları anlatılmıştır.

81. Sayı: İkinci Teşrin (Kasım) 1943.

Geçmiş Günlerimizden “İmamevi”: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 6. sayfada yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli’de bilinen ve kadınlar hapishanesi anlamında kullanılan İmamevi kelimesinin ne olduğu ve neden bu isimde anıldığı hakkında bilgi verilmiştir.

90. Sayı: Temmuz 1944.

Leylekler Kavağı: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 7. sayfada yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli’de Leylekler Kavağı olarak bilinen mahallenin tarihi geçmişi ve Denizli halkının orada bulunan kavak ağacı hakkındaki inanışları anlatılmıştır.

92, 93. Sayı: Eylül, İkinci Teşrin (Kasım) 1944.

Arife Günlerinde Kabir Ziyareti: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 10. sayfada yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli’de arife günleri kabir ziyaret etme geleneği hakkında bilgi verilmiştir.

103. Sayı: Nisan 1946.

Kızılcabölük Manileri: Yazı, Hüseyin Yağcı tarafından, 7. sayfada yayınlanmıştır. Yazıda; Denizli ilinin Kızılcabölük ilçesinden derlenmiş olan maniler aktarılmıştır.

104, 105. Sayı: Mayıs, Haziran 1946.

Kızılcabölük Manileri: Yazı, Hüseyin Yağcı tarafından, 104 – 105 birleştirilmiş sayısının 8. sayfasında yayınlanmıştır.

106. Sayı Eylül 1946.

Kızılcaölük Manileri: Yazı, Hüseyin Yağcı tarafından, 12. sayfada yayınlanmıştır.

2.3.3.2. İnanç Dergisi'ndeki Folklor Dışı Yazılar

1. Sayı: Mart 1937.

İnanç: Yazı, Necip Ali Küçüka tarafından, 1 – 2. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazıda; İnanç Dergisi'nin yayın hayatına başlaması anlatılmıştır.

Mecmuanın Adını Niçin İnanç Koyduk: Yazı, Bürhan Saraçoğlu 3- 4. sayfalarda yayınlanmıştır ve derginin adı hakkında bilgi verilmiştir.

Cumhuriyette Köylü: Yazı, Ahmet Akşit tarafından, 5 – 8. sayfalarda yayınlanmıştır. Cumhuriyet'in kuruluşu ve köylü kalkınması ile ilgilidir.

Halkevine: Şiir, Naime Karamil tarafından 9. sayfada yayınlanmıştır.

Geceleyn Sokaklar: Şiir, Necdet Erpolat tarafından, 9. sayfada yayınlanmıştır.

Evimizin Komitelerinin İlk Altı Aylık Çalışma Programları: Yazı, 12 – 16. sayfalarda yayınlanmıştır ve Denizli Halkevi'nin altı aylık çalışma programı ilanidir.

2. Sayı: Nisan 1937.

İnanç: Yazı, G. Şarman tarafından, 2 – 6. sayfalarda yayınlanmıştır.

Öğretmenim: Şiir, Huriye Özgür tarafından, 4. sayfada yayınlanmıştır.

Cumhuriyette Köylü ve Kalkınması: Yazı, Ahmet Akşit tarafından, 10 – 12. sayfalarda yayınlanmıştır.

Sulak Denizli: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 12 – 13. sayfalarda yayınlanmıştır.

İnkılabımız ve Çalışmamız: Yazı, Fazıl Erdem tarafından, 13 – 14. sayfalarda yayınlanmıştır ve Cumhuriyet inkılaplarının anlatıldığı bir yazıdır.

Yeşil Yurdum: Şiir, Huriye Özgür tarafından, 19. sayfada yayınlanmıştır.

3. Sayı: Mayıs 1937.

Büyük Şef Atatürk'ün 19 Mayıs 1335 de Samsuna İlk Çıkışı: Yazı, Esat Kaymakçı tarafından, 3 – 5. sayfalarda yayınlanmıştır. Milli Mücadele tarihi ile ilgili bir yazıdır.

19 Mayıs Spor Şenlikleri: Yazı, M. C. Kınay tarafından, 5 – 6. sayfalarda yayınlanmıştır.

15 Mayıs Hava Şehitleri Günü: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, üçüncü sayının 7. sayfasında yayınlanmıştır.

Nakiş, Dikiş Sergisi Açılışı: Yazı, Fazıl Erdem tarafından, 8 – 9. sayfalarda yayınlanmıştır ve Denizli Halkevi sergi ilanıdır.

İnancım: Yazı, Zeki Ülkü tarafından, 15 – 17. sayfalarda yayınlanmıştır ve İnanc Dergisi hakkındadır.

25 Yıl Önce Denizli İdadisi Fars Dili Hocası İsmail Darıverenli'nin Yazdığı Parça: Şiir, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 20. sayfada yayınlanmıştır ve İsmail Darıverenli'nin bir şiiridir.

4. Sayı: Haziran 1937.

Çalışma Zevki: Yazı, Tevfik Kuran tarafından, 1 – 2. sayfalarda yayınlanmıştır.

Lâodikya: Yazı, Bürhan Saraçoğlu tarafından, 3 – 4. sayfalarda yayınlanmış bir tarih yazısıdır.

Hayattan Pozlar: Yazı, Zeki  lk  tarafından, 5 – 6. sayfalarda yayınlanmış bir hikâyedir.

Geçmiş Zaman Olur ki Hayali Cihan Değer: Yazı, Fehmi Erdoğan tarafından, 14. sayfada yayınlanmıştır.

Görünüşüm: Şiir, Fehmi Erdoğan tarafından, 15. sayfada yayınlanmıştır.

İpek B cekciliği ve Kozacılık: Yazı, Akif Tunç tarafından, 16 – 18. sayfalarda yayınlanmış bir ziraat yazısıdır.

K y m z: Yazı, Ahmet Akşit tarafından, 19. sayfada yayınlanmıştır.

5. Sayı: Temmuz 1937.

Türk Bayrağı: Yazı, Tevfik Kuran tarafından, 1 – 2. sayfalarda yayınlanmıştır.

Eski Denizli Yazıları: Yazı, N. P. Dündar tarafından, 3 – 7. sayfalarda yayınlanmıştır.

Halkevleri Marşı: Şiir, Zeki  lk  tarafından, 8. sayfada yayınlanmıştır.

L odikya: Yazı, A. Ulvi Darıverenli tarafından, 9. sayfada yayınlanmış, kitap tanıtma yazısıdır.

Köylüye: Şiir, Zeki  lk  tarafından, 13 – 16. sayfalarda yayınlanmıştır.

İpek Böceği Tohumunu Tayin Usulü: Yazı, Akif Tunç tarafından, 17 – 18. sayfalarda yayınlanmıştır.

Denizli'ye Toplu Bir Bakış: Yazı, Fehmi Erdoğan tarafından, 19 – 20. sayfalarda yayınlanmıştır.

6. Sayı: Ağustos 1937.

30 Ağustos Zafer Bayramı: Yazı, Esat Kaymakçı tarafından, 1 – 3. sayfalarda yayınlanmış bir tarih yazısıdır.

Leodicia: Yazı, Necip Ali Küçüka tarafından, 4. sayfada yayınlanmış bir kitap tanıtma yazısıdır.

Denizli'de İktisadi Vaziyet: Yazı, Niyazi Bayraktar tarafından, 5 – 9. sayfalarda yayınlanmış bir ekonomi yazısıdır.

San'atkar: Şiir, Şükrü Halil Tuğal tarafından, 10. sayfada yayınlanmıştır.

Epiktet (Epictete): Yazı, Fahri Akçakoca Akça tarafından, 11 – 14. sayfalarda yayınlanmış bir tarih yazısıdır.

Hayattan Pozlar: Yazı, Zeki Ülkü tarafından, 15 – 16. sayfalarda yayınlanmıştır.

Hasret: Şiir, Fehmi Erdoğan tarafından, 16. sayfada yayınlanmıştır.

7.Sayı: Eylül 1937.

Dil Bayramı: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 1 – 3. sayfalarda yayınlanmıştır. Dil Bayramı hakkında bilgi içermektedir.

Sanayi Vaziyet: Yazı, Niyazi Bayraktar tarafından, 4 – 10. sayfalarda yayınlanmıştır. Denizli sanayi üretimleri hakkında bilgi vermektedir.

Hayattan Pozlar: Yazı, Zeki Ülkü tarafından, 11 – 12. sayfalarda yayınlanmıştır.

Akşam: Şiir, Fehmi Erdoğan tarafından, 13. sayfada yayınlanmıştır.

Gece: Şiir, Şükrü Halil Tuğal tarafından, 14. sayfada yayınlanmıştır.

Azap: Şiir, Şükrü Halil Tuğal tarafından, 15. sayfada yayınlanmıştır.

Böcek Besleme Usulü: Yazı, Akif Tunç tarafından, 16 – 17. sayfalarda yayınlanmıştır.

Öz Şiirimiz: Şiir, Naime Karamil tarafından, 18. sayfada yayınlanmıştır.

8. Sayı: Birinci Teşrin (Ekim) 1937.

Cumhuriyet Bayramı: Yazı, Tevfik Kuran tarafından, 3 – 4. sayfalarda yayınlanmıştır. Cumhuriyet Bayramı ile ilgilidir.

Cumhuriyet ve Onun Başı: Yazı, İlhan Akçal tarafından, 5 – 7. sayfalarda yayınlanmıştır.

Cumhuriyette Kültür ve Bayındırlık: Yazı, Zeki Ülkü tarafından, 8 – 12. sayfalarda yayınlanmıştır.

Sağlık Öğütleri Ön Sözü: Yazı, O. Nuri Artam tarafından, 13 – 14. sayfalarda yayınlanmıştır. Sağlık yazısıdır.

Cumhuriyetin Verimi: Yazı, Niyazi Bayraktar tarafından, 15 – 18. sayfalarda yayınlanmıştır.

On Dördüncü Cumhuriyet Bayramı: Yazı, Naime Karamil tarafından, 19 – 21. sayfalarda yayınlanmıştır.

Cumhuriyet Marşı: Şiir, Zeki Ülkü tarafından, 22. sayfada yayınlanmıştır.

Meslek Sırrı: Yazı, Şükrü Halil Tuğal tarafından, 23 – 26. sayfalarda yayınlanmış bir hikâyedir.

Kutlu Olsun: Şiir, Naime Karamil tarafından, 27. sayfada yayınlanmıştır.

İnkılap Marşı: Şiir, Zeki Ülkü tarafından, 28. sayfada yayınlanmıştır.

Irak Menzilleri: Yazı, Ata Lütfi Özdil tarafından, 29 – 30. sayfalarda yayınlanmış bir anıdır.

9. Sayı: İkinci Teşrin (Kasım) 1937.

Cumhuriyette Köy ve Köylü: Yazı, İlhan Akçal tarafından, 1 – 2. sayfalarda yayınlanmıştır.

Işık ve Dekor: Yazı, Şükrü Halil Tuğal tarafından, 3 – 4. sayfalarda yayınlanmış tiyatro bilgisi yazısıdır.

Sağlık Öğütleri Serisinden: Yazı, O. Nuri Artam tarafından, 5 – 6. sayfalarda yayınlanmıştır.

On Dört Yıl: Şiir, Necdet Erpolat tarafından, 7. sayfada yayınlanmıştır.

Köyün Ruhu: Yazı, Fehmi Erdoğan tarafından, 8. sayfada yayınlanmıştır.

İpek Böceği Nasıl Beslenir: Yazı, Akif Tunç tarafından, 9 – 10. sayfalarda yayınlanmış, ziraatla ilgili bir yazıdır.

Çelik Kartal: Şiir, Emin Tuğal tarafından, 11. sayfada yayınlanmıştır.

Cümbüş: Yazı, N. P. Dünder tarafından, 12 – 17. sayfalarda yayınlanmış bir anıdır.

Irak Menzilleri: Yazı, Ata Lütfi Özdil tarafından, 18 – 19. sayfalarda yayınlanmıştır.

10. Sayı: Birinci Kanun (Aralık) 1937.

Ekonomide Devrim: Yazı, Ş. Acuner tarafından, 1 – 3. sayfalarda yayınlanmıştır ve ekonomideki devletçilik ilkesiyle ilgili bir yazıdır.

Bayrağımız: Yazı, Fehmi Erdoğan tarafından 4. sayfada yayınlanmıştır.

Felsefe Nedir: Yazı, G. Şarman tarafından, 5 – 6. sayfalarda yayınlanmış bir makaledir.

Sağlık Öğütleri: Yazı, O. Nuri Artam tarafından, 7 – 8. sayfalarda yayınlanmıştır.

Kartalın Ölümü: Şiir, Emin Tuğal tarafından, 9. sayfada yayınlanmıştır.

Hayattan Pozlar: Yazı, Zeki Ülkü tarafından, 11 – 12. sayfalarda yayınlanmıştır.

Üzümcü Güney: Şiir, Lütfi Ayhan tarafından, 13. sayfada yayınlanmıştır.

İpek Böceği Besleme Usulünde Askının Ehemmiyeti: Yazı, Akif Tunç tarafından, 14 – 15. sayfalarda yayınlanmıştır.

Irak Menzilleri: Yazı, Ata Lütfi Özdil tarafından, 16 – 17. sayfalarda yayınlanmıştır.

Atam ve Hataya: Şiir, C. Oğuztan tarafından, 18 – 19. sayfalarda yayınlanmıştır.

11. Sayı: İkinci Kanun (Ocak) 1938.

Bayrak Töreni Münasebetiyle: Yazı, Ş. Acuner tarafından, 1 – 4. sayfalarda yayınlanmıştır.

İlim ve Sebepleri: Yazı, G. Şarman tarafından, 5 – 6. sayfalarda yayınlanmış bir makaledir.

Gönül İster ki: Yazı, Şükrü Halil Tuğal tarafından, 7 – 8. sayfalarda yayınlanmış, tiyatro eğitimi yazısıdır.

İpek Böceği Kozaları: Yazı, Akif Tunç tarafından, 11 – 12. sayfalarda yayınlanmıştır.

Kış Gecelerinde Sokaklar: Şiir, Emin Tuğal tarafından, 12. sayfada yayınlanmıştır.

Kızım İçin: Şiir, Lütfü Ayhan tarafından, 13. sayfada yayınlanmıştır.

Irak Menzilleri: Yazı, Ata Lütfi Özdil tarafından, 14 – 16. sayfalarda yayınlanmıştır.

Sevgi: Şiir, Fehmi Erdoğan tarafından, 16. sayfada yayınlanmıştır.

Yayla Kızanı: Şiir, Necip Rahmi Tokat tarafından, 17 – 18. sayfalarda yayınlanmıştır.

12. Sayı: Şubat 1938.

Halkevlerinin Dönüm Yılı Münasebetiyle: Yazı, Ş. Acuner tarafından, 1 – 4. sayfalarda yayınlanmıştır.

Meşhur Amiral Lord Nelson: Yazı, Halil Hilmi Ersan tarafından, 4 – 5. sayfalarda yayınlanmıştır.

Sağlık Öğütleri: Yazı, Rifat Haznedaroğlu tarafından, 6 – 7. sayfalarda yayınlanmıştır.

Bir Adam Yaratmak: Yazı, Şükrü Halil Tuğal tarafından, 8 – 9. sayfalarda yayınlanmış kitap tanıtım yazısıdır.

Koza Boğma Usulleri: Yazı, Akif Tunç tarafından, 10 – 11. sayfalarda yayınlanmıştır.

Köyde Akşam: Şiir, Emin Tuğal tarafından, 12. sayfada yayınlanmıştır.

Köyü Tanımak: Yazı, Fehmi Erdoğan tarafından, 13 – 14. sayfalarda yayınlanmıştır.

Türk: Şiir, Ahmet Güçsav tarafından, 15. sayfada yayınlanmıştır.

Irak Menzilleri: Yazı, Ata Lütfi Özdil tarafından, 16 – 18. sayfalarda yayınlanmıştır.

13. Sayı: Mart 1938.

İyi Yazmak: Yazı, Fehmi Erdoğan tarafından, 1 – 3. sayfalarda yayınlanmıştır.

Nüfusumuzu Artırma Yolları: Yazı, Sait Tokatlı tarafından, 4 – 6. sayılarda yayınlanmış bir makaledir.

Annem: Şiir, Emin Tuğal tarafından, 7. sayfada yayınlanmıştır.

Hiéropolis – Pamukkale: Yazı, Kemal Kulalı tarafından, 8 – 9. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir. Fransızca “La Turqui e Kemaliste” adlı eserden çevrilmiştir.

Köy Düğünü: Şiir, Lütfi Ayhan tarafından, 10. sayfada yayınlanmıştır.

Kubilay İçin: Şiir, Kamuran Bozkır tarafından, 11 – 14. sayfalarda yayınlanmıştır.

Kadıköy: Şiir, Rifat Kaya tarafından, 15. sayfada yayınlanmıştır.

Adımız Andımızdır: Yazı, Sedat Kızılışık tarafından, 16. sayfada yayınlanmıştır.

Irak Menzilleri: Yazı, Ata Lütfi Özdil tarafından, 17 – 18. sayfalarda yayınlanmıştır.

Hikâye Müsabakasına İştirak Edelim: Yazı, 19. sayfada yayınlanmış bir ilandır.

14. Sayı: Nisan 1938.

Nüfusumuzu Artırma Yolları: Yazı, Sait Tokatlı tarafından, 1 – 3. sayfalarda yayınlanmıştır.

Şehnameciler: Yazı, Ekrem Erkmen tarafından, 4 – 5. sayfalarda yayınlanmış bir edebiyat yazısıdır.

Sen: Şiir, Emin Tuğal tarafından, 10. sayfada yayınlanmıştır.

Ankara: Yazı, Fehmi Erdoğan tarafından, 11 – 12. sayfalarda yayınlanmıştır.

Koşuyorum: Şiir, Fehmi Erdoğan tarafından, 12. sayfada yayınlanmıştır.

23 Nisan Çocuk Haftası Münasebetile: Yazı, Recep Dalkır tarafından, 13 – 14. sayfalarda yayınlanmış bir söylevdir.

Ruam Hastalığı: Yazı, Rifat Haznedaroğlu tarafından, 15 – 16. sayfalarda yayınlanmış sağlık yazısıdır.

Yolcu: Şiir, Necip Rahmi Okat tarafından, 17. sayfada yayınlanmıştır.

Gediz: Yazı, M. Akıncı tarafından, 15. sayfada yayınlanmış gezi yazısıdır.

Irak Menzilleri: Yazı, Ata Lütü Özdil tarafından, 19 – 20. sayfalarda yayınlanmıştır.

15. Sayı: Mayıs 1938.

19 Mayıs ve Gençlik: Yazı, Turhan tarafından, 1 – 3. sayfalarda yayınlanmış bir makaledir.

15 Mayıs Sonrasızlar Töreni: Yazı, Ata Lütü Özdil tarafından, 4 – 5. sayfalarda yayınlanmış, hava şehitlerini anma yazısıdır.

Cepeden Selam: Şiir, Emin Tuğal tarafından, 6 – 7. sayfalarda yayınlanmıştır.

Sinekler ve Zararları: Yazı, M. Süğür tarafından, 8- 12. sayfalarda yayınlanmış sağlık yazısıdır.

Menderes Üzerindeki Bir Türk Eseri: Yazanı belli olmayan bu yazı, 13 – 14. sayfalarda yayınlanmış tarihi eser tanıtma yazısıdır.

Irak Menzilleri: Yazı, Ata Lütü Özdil tarafından, 15 – 16. sayfalarda yayınlanmıştır.

Bir Sancağın Sonu: Yazı, Rahmi Tokat tarafından, 17 – 19. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir. Yazının asıl metni, Detave Feuillet tarafından yazılmış “Jouruald’unefemme” adlı yazıdır.

16. Sayı: Haziran 1938.

Nüfusumuzu Artırma Yolları: Yazı, Sait Tokatlı tarafından, 1 – 4. sayfalarda yayınlanmıştır.

Evliya Çelebi Gözüle – Denizli: Yazı, Fahri Akçakoca Akça tarafından, 5 – 7. sayfalarda yazılmış inceleme yazısıdır.

Orduda Sancak: Şiir, Naime Karamil tarafından, 8. sayfada yayınlanmıştır.

Bağırsak Borusunun Hayvani Tufeylleri: Yazı, Sözan Güney tarafından, 9 – 11. sayfalarda yayınlanmış sağlık yazısıdır.

Bağcem: Şiir, Emin Tuğal tarafından, 12. sayfada yayınlanmıştır.

Mai Siyahın Tahlili: Yazı, Fehmi Erdoğan tarafından, 13 – 14. sayfalarda yayınlanmış roman inceleme yazısıdır.

Ankara: Şiir, Hasan Türker tarafından, 15. sayfada yayınlanmıştır.

Asya Şimşekleri: Şiir, Sedat Kızılışik tarafından, 16. sayfada yayınlanmıştır.

Irak Menzilleri: Yazı, Ata Lütfi Özdil tarafından, 17 – 18. sayfalarda yayınlanmıştır.

Kırık Mezar Taşım: Şiir, Necip Rahmi Tokat tarafından, 19 – 20. sayfalarda yayınlanmıştır.

17. Sayı: Temmuz 1938.

Bir Ziyaretin Uyandırdığı Hatıralar: Yazı, Şükrü Süer tarafından, 1 – 4. sayfalarda yayınlanmış bir anıdır.

Evliya Çelebi Gözü ile Denizli: Yazı, Fahri Akçakoca Akça tarafından, 5 – 8. sayfalarda yayınlanmıştır.

Ayşem: Şiir, Emin Tuğal tarafından, 9. sayfada yayınlanmıştır.

Aşk Memnu'un Tahlili: Yazı, Fehmi Erdoğan tarafından, 10 – 12. sayfalarda yayınlanmış roman inceleme yazısıdır.

Ayrılık: Şiir, Rifat NuroI tarafından, 13. sayfada yayınlanmıştır.

Feyzi Efendi: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 14 – 16. sayfalarda yayınlanmıştır.

Çöllerde Akşam: Şiir, Necip Rahmi Tokat tarafından, 17. sayfada yayınlanmıştır.

Irak Menzilleri: Yazı, Ata Lütü Özdil tarafından, 18 – 19. sayfalarda yayınlanmıştır.

18. Sayı: Ağustos 1938.

30 Ağustos: Yazı, F. Coşkun tarafından, 1 – 4. sayfalarda yayınlanmış tarih yazıdır.

Harf İnkılâbı: Yazı, Fehmi Erdoğan tarafından, 5 – 7. sayfalarda yayınlanmıştır.

Evimizin Köy Gezileri: Yazı, Ata Lütü Özdil tarafından, 8 – 9. sayfalarda yayınlanmıştır. Halkevlerinin faaliyet raporudur.

Timürlenk Denizli'de: Yazı, Fahri Akçakoca Akça tarafından, 10 – 15. sayfalarda yayınlanmış tarih yazısıdır.

Hikâye Müsabakası: Yazı, Halkevi Başkanlığı tarafından, 20. sayfada yayınlanmış Denizli Halkevi ilanıdır.

19. Sayı: Eylül 1938.

Dil Bayramı: Yazı, İbrahim Cengiz tarafından, 1 – 6. sayfalarda yayınlanmış bir dilbilim yazısıdır.

Bir Seyahatın Uyandırdığı Hatıralar: Yazı, Şükrü Süer tarafından 7 – 10. sayfalarda yayınlanmıştır.

Köyde Gördüklerim: Yazı, Suzan Güney tarafından, 11 – 16. sayfalarda yayınlanmış sağlık yazısıdır.

Hediye: Şiir, Emin Tuğal tarafından, 16. sayfada yayınlanmıştır.

Irak Menzilleri: Yazı, Ata Lütfi Özdil tarafından, 17. sayfada yayınlanmıştır.

O Gelmiyecek: Yazı, Necip Rahmi Tokat tarafından, 18 – 20. sayfalarda yayınlanmış bir hikâyedir.

20. Sayı: Birinci Teşrin (Ekim) 1938.

Cumhuriyetin 15nci Yıldönümü: Yazı, N. Ali Küçüka tarafından, 11 – 14. sayfalarda yayınlanmıştır.

Büyük Günümüzü Yaşatan Cumhuriyet: Yazı, Sait Tokatlı tarafından, 15 – 17. sayfalarda yayınlanmıştır.

Veda: Şiir, Emin Tuğal tarafından, 18. sayfada yayınlanmıştır.

Türk İnkılâbında Cumhuriyet Devrinin Üstünlüğü: Yazı, Fehmi Erdoğan tarafından, 19 – 23. sayfalarda yazılmış bir makaledir.

Cumhuriyet Bayramında Öğretmen Burhan Saraçoğlu Tarafından Söylenen Nutuk: Yazı, Bırhan Saraçoğlu tarafından, 24 – 27. sayfalarda yayınlanmış bir söylevdir.

Cumhuriyet Bayramında Lise Talebesi Samim Avcı Tarafından Söylenen Nutuk: Yazı, Samim Avcı tarafından, 28 – 31. sayfalarda yayınlanmış bir söylevdir.

Köycülerle Çiftçi Köylülerimiz Arasında Bir Hasbihal: Yazı, Ahmet Akşit tarafından, 37 – 40. sayfalarda yayınlanmıştır.

Irak Menzilleri: Yazı, Ata Lütü Özdil tarafından, 41 – 43. sayfalarda yayınlanmıştır.

Değirmenci Kız: Yazı, Necip Rahmi Tokat tarafından, 44 – 48. sayfalarda yayınlanmış bir hikâyedir.

21. Sayı: İkinci Teşrin (Kasım) 1938.

En Büyük Yasımız: Yazı, Fehmi Erdoğan tarafından, 3 – 4. sayfalarda yayınlanmıştır.

Ölümünü Duyduğum An: Şiir, Fikret Akdora tarafından, 5 – 6. sayfalarda yayınlanmıştır.

Yas Günü: Şiir, Şükrü Halil Tuğal tarafından, 7. sayfada yayınlanmıştır.

Murat Gürsoy Tarafından Atatürk'ün Cenaze Töreninde Söylenen Söylev: Yazı, Murat Gürsoy tarafından, 8 – 10. sayfalarda yayınlanmış bir söylevdir.

Yıldırım: Şiir, Ata Lütü Özdil tarafından, 11. sayfada yayınlanmıştır.

Abdüssamet Başalpin Tarafından Atatürk Cenaze Töreninde Söylenen Söylev: Yazı, Abdüssamet Başalpin tarafından, 12 – 13. sayfalarda yayınlanmış bir söylevdir.

Ebedi Atatürk: Yazı, Sait Tokatlı tarafından, 17 – 18. sayfalarda yayınlanmıştır.

Yasımız: Yazı, Denizli Kemal tarafından, 19 – 20. sayfalarda yayınlanmıştır.

22. Sayı: Birinci Kanun (Aralık) 1938.

Ekonomi Haftası Açılırken: Yazı, Bürhan Saraçoğlu tarafından, 1 – 3. sayfalarda yayınlanmış bir makaledir.

John Milton: Yazı, Galip Sunay tarafından, 4 – 6. sayfalarda yayınlanmıştır.

Napolen Alpleri Geçiyor: Yazı, Halil Hilmi Ersan tarafından, 7 – 8. sayfalarda yayınlanmış anı yazısıdır.

Horhyan Kilometre Taşı: Yazı, N. Paksöz tarafından, 16 – 8. sayfalarda yayınlanmış bir makaledir.

İktisat ve Tasarruf Haftası Münasebetiyle: Yazı, B. Yazıcı tarafından, 19 – 20. sayfalarda yayınlanmıştır.

23, 24, 25. Sayı: İkinci Kanun (Ocak), Şubat, Mart 1939.

Devrim ve Eksantirik Adam: Yazı, M. Mecit Arda tarafından, 3 – 8. sayfalarda yayınlanmış bir hikâyedir.

Dertli Aysel ve Çoban: Şiir, Emin Tuğal tarafından, 9. sayfada yayınlanmıştır.

Türk Milliyetçiliği: Yazı, Hulusi Oral tarafından, 10 – 12. sayfalarda yayınlanmıştır.

Dissension: Yazı, Naili Küçüka tarafından, 13- 14. sayfalarında yayınlanmıştır.

John Ruskin: Yazı, Galip Sunay tarafından, 15 – 17. sayfalarda yayınlanmıştır.

İlk İnsanlar ve Tarihin Başlaması: Yazı, Bürhan Saraçoğlu tarafından, 20 – 21. sayfalarda yayınlanmıştır.

Kahramanlar Şair Kahraman Dante – Shakespeare: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 22 – 23. sayfalarda yayınlanmıştır.

Irak Menzilleri: Yazı, Ata Lütü Özdil tarafından, 24 – 25. sayfalarda yayınlanmıştır.

Zamanımızın Büyüklüğü ve Şiiri İlimin Mucizeleri: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 26 – 27. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

Cyrano De Bergerac: Yazı, M. Necip Arda tarafından 28 – 33. sayfalarda yayınlanmış ve Edmond Rostand'tan tercüme edilmiş bir tiyatro eseridir.

Ayrılmak: Şiir, Cem Kınoğlu tarafından, 34. sayfada yayınlanmıştır.

Hayat: Şiir, M. Keçeli tarafından, 35. sayfada yayınlanmıştır.

26. Sayı: Nisan 1939.

23 Nisan: Yazı, Bürhan Saraçoğlu tarafından, 1. sayfada yayınlanmıştır.

Devrim ve Eksantrik Adam: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 2 – 4. sayfalarda yayınlanmıştır.

Kimsesiz: Şiir, Emin Tuğal tarafından, 4. sayfada yayınlanmıştır.

Türk Devletçiliği: Yazı, Hulusi Oral tarafından, 5 – 7. sayfalarda yayınlanmıştır.

İngiliz Ediplerinden Thomas Carlyle: Yazı, Galip Sunay tarafından, 8 – 9. sayfalarda yayınlanmıştır.

Kahramanlar: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 10- 11. sayfalarda yayınlanmıştır.

Irak Menzilleri: Yazı, Ata Lütfi Özdil tarafından, 12 – 13. sayfalarda yayınlanmıştır.

Atomlar Arası Dünyası: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 14 – 15. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

Cyrano De Bergerac: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 16 – 18. sayfalarda yayınlanmıştır.

Kelebek: Yazı, H. Uğur tarafından, 18. sayfada yayınlanmıştır.

Sır: Şiir, Cem Kınoğlu tarafından, 19. sayfada yayınlanmıştır.

Grupta Çoban: Şiir, Baha Doyram tarafından, 19. sayfada yayınlanmıştır.

Beni Saran Bir Âlem Var: Şiir, N. Keçeli tarafından, 20. sayfada yayınlanmıştır.

27. Sayı: Mayıs 1939.

Hava, Deniz, Toprak Şehitlerine Tazim: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 1. sayfada yayınlanmıştır.

Devrim ve Eksantrik Adam: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 4 – 5. sayfalarda yayınlanmıştır.

İngiliz Ediplerinden Thomas Carlyle: Yazı, Galip Sunay tarafından, 6 – 7. sayfalarda yayınlanmıştır.

Kahramanlar: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 8 – 10. sayfalarda yayınlanmıştır.

Ayşeciğin Hatırası: Yazı, Emin Tuğal tarafından, 10 – 13. sayfalarda yayınlanmış bir hikâyedir.

Irak Menzilleri: Yazı, Ata Lütü Özdiil tarafından, 13 – 14. sayfalarda yayınlanmıştır.

Atomlar Arası Dünyası: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 15 – 16. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

Cyrano De Bergerac: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 16 – 18. sayfalarda yayınlanmıştır.

Eğer Bir Gün: Şiir, Cem Kınoğlu tarafından, 19. sayfada yayınlanmıştır.

Bulutlar: Şiir, Hasan Çetintürk tarafından, 19. sayfada yayınlanmıştır.

Ülkü: Şiir, Baha Doyram tarafından, 20. sayfada yayınlanmıştır.

28. Sayı: Haziran 1939.

C.H.P. Beşinci Büyük Kurultayında Değişmez Genel Başkan İsmet İnönü'nün İrat Buyurdukları Nutuktan Alınacak Dersler ve Duyulacak İftihar Hisleri: Yazı, Murat Gürsoy tarafından, 1 – 2. sayfalarda yayınlanmıştır.

C. H. Partimizin Sinci Büyük Kurultayı Münasebetiyle Murat Gürsoy'un Konferansı: Yazı, Murat Gürsoy tarafından, 3- 6. sayfalarda yayınlanmış bir konferans metnidir.

Devrim ve Eksantrik Adam: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 7 – 9. sayfalarda yayınlanmıştır.

Kutluya Geldim: Şiir, Emin Tuğal tarafından, 9. sayfada yayınlanmıştır.

Gazi Okulu Başöğretmeni Murat Gürsoy'un Kızılay Haftasında Söylediği Söylev: Yazı, Murat Gürsoy tarafından, 10 – 11. sayfalarda yayınlanmış bir söylev metnidir.

Kahramanlar: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 12 – 13. sayfalarda yayınlanmıştır.

Ayşeciğin Hatırası: Yazı, Emin Tuğal tarafından, 14 – 16. sayfalarda yayınlanmıştır.

Atomlar Arası Dünyası (Organik Sentez): Yazı, M. Necip Arda tarafından, 17 – 18. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

Cyrano De Bergerac: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 19 – 20. sayfalarda yayınlanmıştır.

29. Sayı: Temmuz 1939.

24 Temmuz Lozan Günü Lise Türkçe Öğretmeni Samet Başalp'in Halkevinde Söylediği Söylev: Yazı, Samet Başalp tarafından, 1 – 7. sayfalarda yayınlanmış bir söylev metnidir.

Kin: Şiir, Emin Tuğal tarafından, 7. sayfada yayınlanmıştır.

Hatay: Şiir, Naime Karamil tarafından, 8. sayfada yayınlanmıştır.

Devrim ve Eksantrik Adam: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 11 – 12. sayfalarda yayınlanmıştır.

Kahramanlar: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 13 – 14. sayfalarda yayınlanmıştır.

Gözlerim: Şiir, Hikmet Küyel tarafından, 14. sayfada yayınlanmıştır.

Asgar Namütenahi: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 15 – 16. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

Irak Menzilleri: Yazı, Ata Lütfi Özdil tarafından, 16 – 17. sayfalarda yayınlanmıştır.

Cyrano De Bergerac: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 18 – 19. sayfalarda yayınlanmıştır.

Hepmarhrodite: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 19 – 20. sayfalarda yayınlanmış bir hikâyedir.

30. Sayı: Ağustos 1939.

30 Ağustos 1338 Yıldönümü: Yazı, Şükrü Sür tarafından, 1 – 3. sayfalarda yayınlanmıştır.

Gençlik Yaşamayı Dene, Bu Atatürkçü Olmaktır: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 4 – 5. sayfalarda yayınlanmıştır.

Gemide Sabah: Şiir, Emin Tuğal tarafından, 6. sayfada yayınlanmıştır.

Devrim ve Eksantrik Adam: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 7- 9. sayfalarda yayınlanmıştır.

Kahramanlar: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 10 – 11. sayfalarda yayınlanmıştır.

Irak Menzilleri: Yazı, Ata Lütfi Özdil tarafından, 12 – 13. sayfalarda yayınlanmıştır.

Asgar Namütenahi: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 14 – 15. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

Cyrano De Bergerac: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 16 – 17. sayfalarda yayınlanmıştır.

Hepmarhrodite: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 18-20. sayfalarda yayınlanmıştır.

31. Sayı: Eylül 1939.

Dilimize Ait Düşünceler: Yazı, İlhan Akçal tarafından, 1 – 2. sayfalarda yayınlanmıştır.

Devrim ve Eksantrik Adam: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 3 – 6. sayfalarda yayınlanmıştır.

Edebiyatımızda Halkçılık ve Yenilik: Yazı, Ahmet Vefa Aray tarafından, 7 – 9. sayfalarda yayınlanmış bir makaledir.

Gülün Ölümü: Şiir, Emin Tuğal tarafından, 7. sayfada yayınlanmıştır.

Kahramanlar: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 10. sayfada yayınlanmıştır.

Her Günkü Şarkımız: Şiir, M. Necip Arda tarafından 11. sayfada yayınlanmıştır.

Hasret: Şiir, Rifat Kaya tarafından, 11. sayfada yayınlanmıştır.

Asgar Namütenahi: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 12 – 13. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

Irak Menzilleri: Yazı, Ata Lütfi Özdil tarafından, 14 – 16. sayfalarda yayınlanmıştır.

Cyrano De Bergerac: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 17 – 18. sayfalarda yayınlanmıştır.

Hepmarhrodite: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 19 – 20. sayfalarda yayınlanmıştır.

32, 33. Sayı: Birinci Teşrin (Ekim), İkinci Teşrin (Kasım) 1939.

Cümhuriyet'in 16ncı Yıldönümü Münasebetile: Yazı, Ata Lütfi Özdil tarafından, 5 – 7. sayfalarda yayınlanmıştır.

Cumhuriyet Maarifi: Yazı, Murat Gürsoy tarafından, 8 – 11. sayfalarda yayınlanmıştır.

Yeni Yılı Beklerken: Şiir, Emin Tuğal tarafından, 11. sayfada yayınlanmıştır.

Hiciv ve Mizah Ne Demektir: Yazı, Ahmet Vefa Aray tarafından, 12 – 14. sayfalarda yayınlanmıştır.

Denizlili Yahya: Yazı, Bürhan Saraçoğlu tarafından, 15. sayfada yayınlanmıştır.

Devrim ve Eksantrik Adam: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 16 – 18. sayfalarda yayınlanmıştır.

Hepmarhrodite: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 19 20. sayfalarda yayınlanmıştır.

Temenni: Şiir, Ferit Ragıp tarafından, 23. sayfada yayınlanmıştır.

Bir Bahis: Yazı, Ahmet Vefa Aray tarafından, 24 – 27. sayfalarda yayınlanmış bir hikâedir.

Irak Menzilleri: Yazı, Ata Lütfi Özdil tarafından, 28 – 30. sayfalarda yayınlanmıştır.

Çeşmeler: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 30. sayfada yayınlanmıştır.

34, 35. Sayı: Birinci Kanun (Aralık) 1939, İkinci Kanun (Ocak) 1940.

Milli Tasarruf ve Yerli Malları Haftası: Yazı, Ata Lütü Özdiil tarafından, 1 – 2. sayfalarda yayınlanmıştır.

Namık Kemal'in Ölümü: Yazı, Ahmet Vefa Aray tarafından, 3 – 4. sayfalarda yayınlanmıştır.

Ebedi Acı: Yazı, Zeki Ülkü tarafından, 5 – 7. sayfalarda yayınlanmıştır.

Devrim ve Eksantrik Adam: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 8 – 11. sayfalarda yayınlanmıştır.

Mete – Motun: Yazı, Bürhan Saraçoğlu tarafından, 12 – 13. sayfalarda yayınlanmıştır.

Ayşe'ye Türküler: Şiir, İskender Fikret Akdora tarafından, 14. sayfada yayınlanmıştır.

İnkılap ve Altıok: Yazı, 15 – 18. sayfalarda yayınlanmıştır.

Lisanda Akıcılık: Yazı, Ahmet Vefa Aray tarafından, 19 – 21. sayfalarda yayınlanmıştır.

Sevgi Şiirleri Başlangıç: Şiir, Ferit Ragıp tarafından, 22. sayfada yayınlanmıştır.

Erzincan: Şiir, Naime Eser Boygo tarafından, 23. sayfada yayınlanmıştır.

Hepmarhrodite: Yazı, M. Necip Arda tarafından, 24 – 25. sayfalarda yayınlanmıştır.

Irak Menzilleri: Yazı, Ata Lütü Özdiil tarafından, 26 – 31. sayfalarda yayınlanmıştır.

36. Sayı: Şubat 1940.

Dergimiz Yeni Çalışma Yılına Girerken: Yazı, İnanç imzasıyla 1. sayfada yayınlanmıştır.

Halkevimizin Yıldönümü Nutku: Yazı, Esat Kaymakçı tarafından, 2 – 3. sayfalarda yayınlanmış bir söylev metnidir.

Halkevi Şubelerinin Ödevleri: Yazı, Ahmet Vefa Aray tarafından, 4 – 8. sayfalarda yayınlanmıştır.

Yıllar: Şiir, Tahsin Saygınışık tarafından, 9. sayfada yayınlanmıştır.

Sen ve Ben: Şiir, T. Ergenekon tarafından, 9. sayfada yayınlanmıştır.

Attila: Yazı, Bürhan Saraçoğlu tarafından, 10 – 12. sayfalarda yayınlanmıştır.

Halkevi Dergileri: Yazı, Ata Lütfi Özdil tarafından, 13 – 14. sayfalarda yayınlanmıştır.

Acıpayam: Şiir, F. Akçam tarafından, 14. sayfalarda yayınlanmıştır.

Irak Menzilleri: Yazı, Ata Lütfi Özdil tarafından, 15 – 17. sayfalarda yayınlanmıştır.

Köyde Bir Düğün Gecesi: Şiir, Sıtkı Ertuğrul tarafından, 18. sayfada yayınlanmıştır.

Bir Kayıp: Yazı, Lise öğrencisi Hulusi tarafından, 19 – 20. sayfalarda yayınlanmış bir hikâyedir.

37. Sayı: Mart 1940.

İnanç'ın Kolları: Yazı, Zeki Ülkü tarafından, 2 – 3. sayfalarda yayınlanmıştır.

Dramatik Bir Eserin Kompozisyon ve Temsil Hususiyetleri: Yazı, Ahmet Vefa Aray tarafından, 4 – 6. sayfalarda yayınlanmış bir tiyatro eğitimi yazısıdır.

Gölüş: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 6. sayfada yayınlanmıştır.

Farisi Muallim: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 7 ve 10. sayfalarda yayınlanmış bir biyografidir.

Halkevi: Şiir, Naime Karamil tarafından, 8 – 10. sayfalarda yayınlanmıştır.

Atmaca – Kartal: Yazı, Rıza Polat tarafından, 11 – 14. sayfalarda yayınlanmış bir hikâyedir.

Irak Menzilleri: Yazı, Ata Lütfi Özdil tarafından, 15. sayfada yayınlanmıştır.

Geoffry Chaucer ve Edebi Hayatı: Yazı, Osman Yeşilkanat tarafından, 16 – 17. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

38. Sayı: Nisan 1940.

İkinci İnönü Zaferi: Yazı, Bürhan Saraçoğlu tarafından, 1 – 2. sayfalarda yayınlanmıştır.

Mimar Sinan: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 3 – 6. sayfalarda yayınlanmış bir söylev metnidir.

Dilber: Şiir, Hasan Çetintürk tarafından, 6. sayfada yayınlanmıştır.

Abdülhak Hâmid'in Ölümü: Yazı, Ahmet Vefa Aray tarafından, 7 – 9. sayfalarda yayınlanmıştır.

Bahar: Şiir, Ferit Ragıp tarafından, 9. sayfada yayınlanmıştır.

Kubilay: Yazı, Bürhan Saraçoğlu tarafından, 10. sayfada yayınlanmıştır.

23 Nisan: Yazı, Tahsin Saygınışık tarafından, 11 – 13. sayfalarda yayınlanmış bir söylev metnidir.

Ne Hoş Olur: şiir, Ahmet Vefa Aray tarafından, 14. sayfada yayınlanmıştır.

Acı: şiir, Tahsin Saygınışık tarafından, 14. sayfada yayınlanmıştır.

Zehirli Gazlar: Yazı, Cemal Yeşilada tarafından, 15 – 16. sayfalarda yayınlanmıştır.

Irak Menzilleri: Yazı, Ata Lutfi Özdil tarafından, 19 – 20. sayfalarda yayınlanmıştır.

39. Sayı: Mayıs 1940.

Ebedi şefim: Yazı, Zeki Ülkü tarafından, 1 – 3. sayfalarda yayınlanmıştır.

Uzak İklimler: şiir, Salih Zeki Göktürk tarafından, 6. sayfada yayınlanmıştır.

Bir Kartal Uçtu: Yazı, Ahmet Vefa Aray tarafından, 7 – 10. sayfalarda yayınlanmış bir hikâyedir.

Zehirli Gazlar: Yazı, Cemal Yeşilada tarafından, 11 – 13. sayfalarda yayınlanmıştır.

Geldi Geçti: şiir, Hasan Çetintürk tarafından, 14. sayfada yayınlanmıştır.

Uyanış: şiir, Tahsin Saygınışık tarafından, 15. sayfada yayınlanmıştır.

Yarına Kalacak şey: şiir, Tahsin Saygınışık tarafından, 15. sayfada yayınlanmıştır.

Hürriyet Kuşları: Yazı, Ata Lutfi Özdil tarafından, 16 – 18. sayfalarda yayınlanmış bir tiyatro metnidir.

Irak Menzilleri: Yazı, Ata Lütfi Özdil tarafından, 19 – 20. sayfalarda yayınlanmıştır.

40. Sayı: Haziran 1940.

Türk Milletçiliği: Yazı, Ziya Gökalp tarafından, 1 – 4. sayfalarda yayınlanmıştır.

Roza Polat Öztürk: Yazı, Ahmet Vefa Aray tarafından, 8 – 12. sayfalarda yayınlanmıştır.

Kitaplarımda: Şiir, Hasan Çetintürk tarafından, 14. sayfada yayınlanmıştır.

Zehirli Gazlar: Yazı, Cemal Yeşilada tarafından, 15 – 16. sayfalarda yayınlanmıştır.

Şimdi: Şiir, Hikmet Küyel tarafından, 17. sayfada yayınlanmıştır.

Hürriyet Kuşları: Yazı, Ata Lütfi Özdil tarafından, 18 – 20. sayfalarda yayınlanmıştır.

41. Sayı: Temmuz 1940.

Türk Milliyetçiliği: Yazı, Ziya Gökalp tarafından, 1 – 4. sayfalarda yayınlanmıştır.

Denizli Coğrafyasına Umumi Bir Bakış: Yazı, Reşat İzbirak tarafından, 5 – 7. sayfalarda yayınlanmıştır.

Şerefli Günler: Yazı, Zeki Ülkü tarafından, 8 – 9. sayfalarda yayınlanmıştır.

Rıza Polat Öztürk: Yazı, Ahmet Vefa Aray tarafından, 10 – 11. sayfalarda yayınlanmıştır.

Ayrılık Yaklaşırken: Şiir, Hasan Çetintürk tarafından, 12. sayfada yayınlanmıştır.

Duvar: Şiir, Hasan Çetintürk tarafından, 12. sayfada yayınlanmıştır.

Düşünceler: Yazı, Ahmet Vefa Aray tarafından, 15. sayfada yayınlanmıştır.

Sarhoş: Şiir, Esat Aldoğan tarafından, 16. sayfada yayınlanmıştır.

Şirin Denizli: Şiir, Salih Zeki Göktürk tarafından, 16. sayfada yayınlanmıştır.

Zehirli Gazlar: Yazı, Cemal Yeşilada tarafından, 17 – 18. sayfalarda yayınlanmıştır.

Hürriyet Kuşları: Yazı, Ata Lütfi Özdil tarafından, 19 – 20. sayfalarda yayınlanmıştır.

42. Sayı: Ağustos 1940.

Türkiye Cumhuriyeti'nin Maddi Manevi Bütünlüğü ve Türk Milletinin Ebedi Siyaseti: Yazı, Ziya Gökalp tarafından, 1 – 3. sayfalarda yayınlanmıştır.

Denizli Coğrafyasına Umumi Bir Bakış: Yazı, Reşat İzbirak tarafından, 4 – 8. sayfalarda yayınlanmıştır.

Bir Pervane Can Verdi: Şiir, Hasan Çetintürk tarafından, 8. sayfada yayınlanmıştır.

Kütleleşmek: Yazı, Hüseyin Tokcan tarafından, 9 – 10. sayfalarda yayınlanmıştır.

İki Yıkanış: Yazı, Salih Zeki Öztürk tarafından, 11. sayfada yayınlanmıştır.

Daha Gelmiyecek Misin: Şiir, Salih Zeki Göktürk tarafından, 12. sayfada yayınlanmıştır.

Bahçemde: Şiir, Hasan Çetintürk tarafından, 12. sayfada yayınlanmıştır.

Rıza Polat Öztürk: Yazı, Ahmet Vefa Aray tarafından, 13 – 16. sayfalarda yayınlanmıştır.

Bahar: Şiir, Rıza Polat Öztürk tarafından, 17. sayfada yayınlanmıştır.

Şimdi: Şiir, N. Rahmi Tokat tarafından, 17. sayfada yayınlanmıştır.

Hürriyet Kuşları: Yazı, Ata Lütfi Özdil tarafından, 18 – 20. sayfalarda yayınlanmıştır.

43. Sayı: Eylül 1940.

Dil Bayramında Halkevinde Verilen Konferanslardan: Yazı, İbrahim Cengiz tarafından, 1 – 5. sayfalarda yayınlanmış bir söylev metnidir.

Masal: Şiir, Tahsin Saygınışık tarafından, 5. sayfada yayınlanmıştır.

Bir Gün: Yazı, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 6 – 9. sayfalarda yayınlanmıştır.

Güller: Şiir, Tahsin Saygınışık tarafından, 9. sayfada yayınlanmıştır.

İki Roman ve İki Devir: Yazı, Tahsin Saygınışık tarafından, 10 -12. sayfalarda yayınlanmıştır.

Sırların Kapısı: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 17. sayfada yayınlanmıştır.

Akşam: Şiir, Tahsin Saygınışık tarafından, 17. sayfada yayınlanmıştır.

Hürriyet Kuşları: Yazı, Ata Lütü Özdil tarafından, 18 – 20. sayfalarda yayınlanmıştır.

44. Sayı: Birinci Teşrin (Ekim) 1940.

Atatürk: Yazı, Ziya Gökalp tarafından, 1 – 5. sayfalarda yayınlanmıştır.

Halk Edebiyatının Yeni Şiire Tesirleri: Yazı, Talat Öner tarafından, 6 – 10. sayfalarda yayınlanmıştır.

Bundan Sonra: Şiir, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 11 – 12. sayfalarda yayınlanmıştır.

Onlar: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 12. sayfada yayınlanmıştır.

İki Roman ve İki Devir: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 13 – 15. sayfalarda yayınlanmıştır.

Kızıma Mektup: Şiir, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 15. sayfada yayınlanmıştır.

Rüya: Şiir, Hakkı Sayın tarafından, 16. sayfada yayınlanmıştır.

Sarmak Duygusu: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 18. sayfada yayınlanmıştır.

İçimdekine Mektup: Yazı, Talat Öner tarafından, 19 – 20. sayfalarda yayınlanmıştır.

Uykum: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 20. sayfada yayınlanmıştır.

45. Sayı: İkinci Teşrin (Kasım) 1940.

Atam: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 6. sayfada yayınlanmıştır.

Cumhuriyet'in Yarattığı Ruh: Yazı, Talat Özer tarafından, 7 – 8. sayfalarda yayınlanmıştır.

Cumhuriyet Bayramı Münasebetile Halkevinde Söylenen Nutuk: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 9 – 10. sayfalarda yayınlanmış bir söylev metnidir.

10 XI 1938: Yazı, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 11 – 13. sayfalarda yayınlanmıştır.

Geçit Vermiyen Dağlar: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 13. sayfada yayınlanmıştır.

Türk İhtilal ve İnkılabı Hakkında: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 14 – 17. sayfalarda yayınlanmıştır.

İnsan Hayatı: Yazı, M. Yenisey tarafından, 18. sayfada yayınlanmış, bir tercümedir.

Cumhuriyet ve Gençlik: Yazı, Hakkı Sayın tarafından, 19 – 20. sayfalarda yayınlanmıştır.

Gurbet: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 20. sayfada yayınlanmıştır.

46. Sayı: Birinci Kanun (Aralık) 1940.

Feragat: Yazı, S. Toprak tarafından, 1 – 2. sayfalarda yayınlanmıştır.

Halk Edebiyatının Yeni Şiire Tesirleri: Yazı, Talat Öner tarafından, 2 – 6. sayfalarda yayınlanmıştır.

Akşam Olunca: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 6. sayfada yayınlanmıştır.

Tasarruf Terbiyesi: Yazı, Tahsin Saygınışık tarafından, 7 – 12. sayfalarda yayınlanmıştır.

Yolculuk: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 12. sayfada yayınlanmıştır.

Sevgiliye Didaktika: Şiir, Mahir Balkı tarafından, 13. sayfada yayınlanmıştır.

Akan Yıldızım: Yazı, Talat Öner tarafından, 14 – 15. sayfalarda yayınlanmıştır.

Sonnet: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 16. sayfada yayınlanmıştır.

Sonbahara Girerken: Yazı, Hakkı Sayın tarafından, 16. sayfada yayınlanmıştır.

Halkevi Dergileri Üzerine: Yazı, S. Toprak tarafından, 17 – 20. sayfalarda yayınlanmıştır.

47. Sayı: İkinci Kanun (Ocak) 1941.

Geçen Yıl, Gelen Yıl: Yazı, S. Toprak tarafından, 1 – 2. sayfalarda yayınlanmıştır.

Halk Edebiyatının Yeni Şiire Tesirleri: Yazı, Talat Öner tarafından, 2 – 5. sayfalarda yayınlanmıştır.

Redifli Nesir: Şiir, Mahir Balkı tarafından, 6 – 7. sayfalarda yayınlanmıştır.

Geceler: Şiir, Vehbi Cem Aşkun tarafından, 9. sayfada yayınlanmıştır.

Namık Kemal'e Ait Bir Hatıra: Yazı, Hüseyin Özdil tarafından, 10 – 12. sayfalarda yayınlanmıştır.

Geriye Akan Günler: Şiir, Tahsin Saygınışık tarafından, 11. sayfada yayınlanmıştır.

Hayat Bir Rüya Olsaydı: Şiir, Tahsin Saygınışık tarafından, 15. sayfada yayınlanmıştır.

İnanmak: Şiir, Ahmet Vefa Aray tarafından, 16. sayfada yayınlanmıştır.

Bize Gelen Halkevi Dergileri Üzerine: Yazı, S. Toprak tarafından, 17 – 20. sayfalarda yayınlanmıştır.

Çöken Sema: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 20. sayfada yayınlanmıştır.

48. Sayı: Şubat 1941.

San'at Hakkında: Yazı, S. Toprak Tarafından, 1 – 2. sayfalarda yayınlanmıştır.

Halk Edebiyatının Yeni Şiire Tesiri: Yazı, Talat Özer tarafından, 2 – 7. sayfalarda yayınlanmıştır.

Bak Sana Neler Gönderiyorum: Yazı, Mahir Balkı tarafından, 8. sayfada yayınlanmıştır.

Dilde Zaman ve İnzibat: Yazı, Tahsin Saygınışık tarafından, 9 – 11. sayfalarda yayınlanmıştır.

Rüzgâr: Şiir, Tahsin Saygınışık tarafından, 12. sayfada yayınlanmıştır.

Umut: Şiir, Tahsin Saygınışık tarafından, 12. sayfada yayınlanmıştır.

Toprak ve Gök: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 14. sayfada yayınlanmıştır.

Köy Havası: Yazı, Burhanettin Çeper tarafından, 15 – 17. sayfalarda yayınlanmıştır.

Yeşil Haber: Şiir, Hakkı Sayın tarafından, 18. sayfada yayınlanmıştır.

Bibliyoğrafya Angel Dayı: Yazı, S. Toprak tarafından, 19 – 24. sayfalarda yayınlanmıştır. Yazı, Panait İstirati tarafından yazılmış Angel Dayı romanının Yaşar Nabi tarafından yapılmış tercümesinin tanıtımıdır.

Maddenin Ruhü: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 24. sayfada yayınlanmıştır.

49. Sayı: Mart 1941.

Etüt Bitaraflığı: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 1 – 2. sayfalarda yayınlanmıştır

Halk Edebiyatının Yeni Şiire Tesiri: Yazı, Talat Öner tarafından, 3 – 5. sayfalarda yayınlanmıştır.

Denizli: Şiir, Şükrü Halil Tuğal tarafından, 6. sayfada yayınlanmıştır.

Tekâmül ve Delilleri: Yazı, Muzaffer Şenyürek tarafından, 7 – 12. sayfalarda yayınlanmış bilim yazısıdır.

Hatıralar: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 12. sayfada yayınlanmıştır.

Zileli Rif'at: Yazı, Cahit Öztelli tarafından, 13- 15. sayfalarda yayınlanmıştır.

Rüyadan İbaret Hayat: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 15. sayfada yayınlanmıştır.

Özlediğimiz Aydınlık: Şiir, Osman Ergenekon tarafından 19. sayfada yayınlanmıştır.

Frikya Baş Piskoposları: Yazı, Hilmi Ersan tarafından, 20-24. sayfalarda yayınlanmış, W. Ramsey'in The Cities and Bishoprics Phryofgia adlı eserinin tercümesidir.

Ebediyet: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 24. sayfada yayınlanmıştır.

Mabet: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 24. sayfada yayınlanmıştır.

50. Sayı: Nisan 1941.

Zaman, Aşk ve İklim: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 1. sayfada yayınlanmıştır.

Kavimlerin Muhaceret Sebepleri: Yazı, Zekiye Eglâr tarafından, 2 - 5. sayfalarda yayınlanmış tarih yazısıdır.

Dünyadan Uzaklaşmak: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 8. sayfada yayınlanmıştır.

Zaman: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 9. sayfada yayınlanmıştır.

Sonsuzluk: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 9. sayfada yayınlanmıştır.

Tekâmül ve Delilleri - II: Yazı, Muzaffer Şentürk tarafından, 10-14. sayfalarda yayınlanmış bilim yazısıdır.

Teselli: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 14. sayfada yayınlanmıştır.

Bizim Çocukların Türküsü: Şiir, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 15-17. sayfalarda yayınlanmıştır.

Friky Baş Piskoposları: Yazı, Hilmi Ersan tarafından, 21-23. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

Yanan Ruh: Şiir, H. Sayın tarafından, 24. sayfada yayınlanmıştır.

Odama Gel: Şiir, H. Sayın tarafından, 24. sayfada yayınlanmıştır.

51. Sayı: Mayıs 1941.

Çocuk, Hak ve Huzur: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 1-2. sayfalarda yayınlanmıştır.

Kavimlerin Muhaceret Sebepleri: Yazı, Zekiye Eglâr tarafından, 2 – 7. sayfalarda yayınlanmıştır.

23 Nisan: Yazı, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 8- 11. sayfalarda yayınlanmıştır.

Portre: Şiir, Mahir Balkı tarafından 10. sayfada yayınlanmıştır.

Tekâmül ve Delilleri: Yazı, Muzaffer Şenyürek tarafından, 11-14. sayfalarda yayınlanmıştır.

Mes'ut Olmadığımız Saat: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 16. sayfada yayınlanmıştır.

Yağmur: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 17. sayfada yayınlanmıştır.

Kendime Eleji: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 18. sayfada yayınlanmıştır.

Frikya Baş Piskoposları: Yazı, Hilmi Ersan tarafından, 19-24. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

Melodi: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 24. sayfada yayınlanmıştır.

52. Sayı: Haziran 1941.

İçimizde Ateş, Başımızda Taç: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 1- 2. sayfalarda yayınlanmıştır.

Özleyiş: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 2. sayfada yayınlanmıştır.

Bir Anma: Yazı, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 3-7. sayfalarda yayınlanmış konuşma metnidir.

Keder: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 9. sayfada yayınlanmıştır.

Eski Bir Hikâye: Yazı, M. Gökgöz tarafından, 12 - 15. sayfalarda yayınlanmıştır.

Mazi: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 16. sayfada yayınlanmıştır.

Ruhumla Yaşadığım Dünya: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 16. sayfada yayınlanmıştır.

Friky Baş Piskoposları: Yazı, Hilmi Ersan tarafından, 17-24. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

53. Sayı: Temmuz 1941.

Güzele Varan Dil ve Sözde Münekkitler: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 1-3. sayfalarda yayınlanmıştır.

San'at ve Seciye: Yazı, Necdet Şenel tarafından, 4. sayfada yayınlanmış bir sanat yazısıdır.

Sevinç: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 10. sayfada yayınlanmıştır.

Havuzum: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 11. sayfada yayınlanmıştır.

Geceler: Şiir, Hakkı Sayın tarafından, 14. sayfada yayınlanmıştır.

Friky Baş Piskoposları: Yazı, Hilmi Ersan tarafından, 17-24. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

54. Sayı: Ağustos 1941.

Lozan Bir Bayraktır: Yazı, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 1-3. sayfalarda yayınlanmış tarih yazısıdır.

İnsanlık: Şiir, Tahsin Saygınışık tarafından, 4. sayfada yayınlanmıştır.

Sılaya Mektup: Yazı, Fehmi Erdoğan tarafından, 12-13. sayfalarda yayınlanmış edebiyat yazısıdır.

İncilipmar Türküleri: Şiir, Mahir Balkı tarafından, 14. sayfada yayınlanmıştır.

Karanlıklar: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 17. sayfada yayınlanmıştır.

Yelkenli: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 17. sayfada yayınlanmıştır.

Kavakların İktisadi Ehemmiyeti ve Kurulması Tekniği: Yazı, Gafur Acatay tarafından, 18-19. sayfalarda yayınlanmış bir konuşma metnidir.

Pınar Başı: Şiir, Hakkı Sayın tarafından, 20. sayfada yayınlanmıştır.

Frikya Baş Piskoposları: Yazı, Hilmi Ersan tarafından, 21-24. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

55. Sayı: Eylül 1941.

Zafer: Yazı, S. Toprak tarafından, 1-2. sayfalarda yayınlanmıştır.

Pencereler: Şiir, Tahsin Saygınışık tarafından, 2. sayfada yayınlanmıştır.

İncilipmar Türküleri - II: Şiir, Mahir Balkı tarafından, 6. sayfada yayınlanmıştır.

Anmak: Şiir, Tahsin Saygınışık tarafından, 8. sayfada yayınlanmıştır.

Hidayetsizlik: Yazı, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 9 – 10. sayfalarda yayınlanmıştır.

Noktürn: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 10. sayfada yayınlanmıştır.

Kilitlenmeyecek Sandık: Şiir, Hakkı Sayın tarafından, 13. sayfada yayınlanmıştır.

Üç Kardeşler: Yazı, H. Bozkurt tarafından, 14- 18. sayfalarda yayınlanmış çeviridir. V. Sobolev tarafından yazılmıştır.

Kavakların İktisadi Ehemmiyeti ve Kurulması Tekniği: Yazı, Gafur Acatay tarafından, 19-24. sayfalarda yayınlanmış bir konuşma metnidir.

Frikya Baş Piskoposları: Yazı, Hilmi Ersan tarafından, 24-28. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

56. Sayı: Birinci Teşrin (Ekim) 1941.

Necip Ali Küçüka İçin: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 1-2. sayfalarda yayınlanmış taziye yazısıdır.

Necip Ali Küçüka: Yazı, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 2. sayfada yayınlanmış taziye yazısıdır.

Gazetelerimiz ve Dil: Yazı, S. Toprak tarafından, 5. sayfada yayınlanmıştır.

Dil Davamız: Yazı, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 6-11. sayfalarda yayınlanmış konuşma metnidir.

Bizim İçin Bir Kayıp: Yazı, Naşit Uluğ tarafından, 7. sayfada yayınlanmış taziye yazısıdır.

Necip Alinin Arkasından: Yazı, Ali Süha Delilbaşı tarafından, 8. sayfada yayınlanmış taziye yazısıdır.

Necip Ali Küçüka: Yazı, T. Adam tarafından, 9. sayfada yayınlanmış taziye yazısıdır.

Büyük Kaybımız: Yazı, Nurettin Artam tarafından, 10. sayfada yayınlanmış taziye yazısıdır.

Tercemeye Dair: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 14-16. sayfalarda yayınlanmıştır.

Gönül Türküleri II: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 16. sayfada yayınlanmıştır.

Gönül Türküleri I: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 18. sayfada yayınlanmıştır.

Üç Kardeşler: Yazı, H. Bozkurt tarafından, 20-28. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

İdealizm: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 21. sayfada yayınlanmıştır.

Hülyalar: Şiir, Hakkı Sayın tarafından, 22. sayfada yayınlanmıştır.

Bir Akşam Duyumu: Şiir, S. Toprak tarafından, 28. sayfada yayınlanmıştır.

İncilipınar Türküleri III: Şiir, Mahir Balkı tarafından, 29. sayfada yayınlanmıştır.

Friky Baş Piskoposları: Yazı, Hilmi Ersan tarafından, 30-31. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

57. Sayı: İkinci Teşrin (Kasım) 1941.

Bir Ölüm Yıldönümü: Yazı, Tahsin Saygınışık tarafından, 3-4. sayfalarda yayınlanmıştır.

Koca Rüşdi: Yazı, Sait Köksal tarafından, 4-6. sayfalarda yayınlanmıştır.

Dönüş: Şiir, Tahsin Saygınışık tarafından, 6. sayfada yayınlanmıştır.

Son Konak: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 8. sayfada yayınlanmıştır.

İç Hayatımız: Yazı, Necdet Şenel tarafından, 9. sayfada yayınlanmıştır.

Yaka: Yazı, Tahsin Saygınışık tarafından, 10-13. sayfalarda yayınlanmıştır.

Sonbahar: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 14. sayfada yayınlanmıştır.

Atamın Ölümü: Şiir, Kamil Aykota tarafından, 14. sayfada yayınlanmıştır.

Frikya Baş Piskoposları: Yazı, Hilmi Ersan tarafından, 15-22. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

Kaybolan Şehir: Şiir, Hakkı Sayın tarafından, 17. sayfada yayınlanmıştır.

Halkevi Haberleri: Yazı, 23. sayfada yayınlanmıştır.

58. Sayı: Birinci Kanun (Aralık) 1941.

Bir Ölüm Yıl Dönümü Daha: Yazı, Tahsin Saygınışık tarafından, 1. sayfada yayınlanmış anma yazısıdır.

Yeni Nesle Sorulum: Yazı, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 4-5. sayfalarda yayınlanmış fikir yazısıdır.

Kış İçinde: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 5. sayfada yayınlanmıştır.

Bir Tercüme İçin: Yazı, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 8-10. sayfalarda yayınlanmıştır.

Onlar Gibi: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 10. sayfada yayınlanmıştır.

Karcı: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 14-18. sayfalarda yayınlanmıştır.

Friky Baş Piskoposları: Yazı, Hilmi Ersan tarafından, 19-28. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

59. Sayı: İkinci Kanun (Ocak) 1942.

Dil ve Sanatkâr: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 3-4. sayfalarda yayınlanmıştır.

Yazın Ölümü: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 11. sayfalarda yayınlanmıştır.

Seninle Birlikte: Yazı, Şükrü Elçin tarafından, 15-16. sayfalarda yayınlanmıştır.

Şikâyet: Şiir, Hakkı Sayın tarafından, 16. sayfada yayınlanmıştır.

Friky Baş Piskoposları: Yazı, Hilmi Ersan tarafından, 17-18. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

Son Alev: Yazı, Hasan Bozkurt tarafından, 19-23. sayfalarda yayınlanmış Henry Bordeaux'un bir tiyatro eserinin tercümesidir.

60. Sayı: Şubat 1942.

Onuncu Yılıımızda: Yazı, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 3-4. sayfalarda yayınlanmış bir konuşma metnidir.

Halk ve Ülkü: Yazı, Tahsin Saygınışık tarafından, 5. sayfada yayınlanmıştır.

Yaz: Şiir, Şükrü Elçin tarafından, 15. sayfada yayınlanmıştır.

Vakar: Yazı, Mahir Balkı tarafından, 16. sayfada yayınlanmıştır.

Kırık Masallar: Yazı, Hakkı Sayın tarafından, 18. sayfada yayınlanmıştır.

Özlem Düğümü: Şiir, Ahmet Vefa Aray tarafından, 19. sayfada yayınlanmıştır.

Kitap ve Kadın: Yazı, Tahsin Saygınışık tarafından, 20-24. sayfalarda yayınlanmıştır.

Frikya Baş Piskoposları: Yazı, Hilmi Ersan tarafından, 25-26. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

Bir Bahar Rüyası: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 28. sayfada yayınlanmıştır.

Son Alev: Yazı, Hasan Bozkurt tarafından, 28-31. Sayfalarda yayınlanmış bir tiyatro eserinin tercümesidir.

Halkevi Çalışmaları: Yazı, Halkevi tarafından 31. sayfada yayınlanmış haber yazısıdır.

60 – 65. Sayı: Mart – Temmuz 1942.

Taşra Kültürü: Yazı, Tahsin Saygınışık tarafından, 3. sayfada yayınlanmıştır.

Yabanın İkinci Basılışı Münasebetiyle: Yazı, Şükrü Elçin tarafından, 4 – 6. sayfalarda yayınlanmıştır.

Hesaba Katılmayan Zaman: Yazı, S. Toprak tarafından, 7. sayfada yayınlanmıştır.

Deniz: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 8 – 10. sayfalarda yayınlanmıştır.

Seninle Birlikte: Yazı: Şükrü Elçin tarafından, 11. sayfada yayınlanmıştır.

Friky Baş Piskoposları: Yazı, Hilmi Ersan tarafından, 12 – 13. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

Tefekkür: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 13. sayfada yayınlanmıştır.

Son Alev: Yazı, Hasan Bozkurt tarafından, 14. sayfada yayınlanmıştır.

66. Sayı: Ağustos 1942.

Halkevi Çalışmaları ve Ayın Olayları: Yazılar, İnanç Dergisi imzasıyla iç sayfada yayınlanmıştır.

Montrö – Lozan: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 1. sayfada yayınlanmıştır.

Zamanımızda Şiir: Yazı, Öğretmenoğlu tarafından, 3. sayfada yayınlanmıştır.

İrfan: Yazı, Sait Köksal tarafından, 4. sayfada yayınlanmıştır.

Kendini Sulara Bırakan Adam: Şiir, Şükrü Elçin tarafından, 4. sayfada yayınlanmıştır.

Friky Baş Piskoposları: Yazı, Hilmi Ersan tarafından, 5 – 9. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

Sır: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 9. sayfada yayınlanmıştır.

Portakal Bahçelerine Dönüş: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 10 – 13. sayfalarda yayınlanmış bir hikâyedir.

Son Alev: Yazı, Hasan Bozkurt tarafından, 14 – 17. sayfalarda yayınlanmıştır.

Nöbet Bekliylene: Şiir, Ferit Ragıp tarafından, 17. sayfada yayınlanmıştır.

67. Sayı: Eylül 1942.

Köy Davamızın Halli İçin: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 1 – 2. sayfalarda yayınlanmıştır.

Denizli’de Dokumacılık: Yazı, Rıza Akan tarafından, 2 – 3. sayfalarda yayınlanmıştır.

Şiir ve Realizm: Yazı, Öğretmenoğlu tarafından, 4 – 5. sayfalarda yayınlanmıştır.

Noktürn: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 5. sayfada yayınlanmıştır.

Friky Baş Piskoposları: Yazı, Hilmi Ersan tarafından, 6 – 9. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

Son Alev: Yazı, Hasan Bozkurt tarafından, 13 – 16. sayfalarda yayınlanmıştır.

68. Sayı: Birinci Teşrin (Ekim) 1942.

Dilde Zaman ve Disiplin: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 1 – 2. sayfalarda yayınlanmıştır.

Denizli’de Resim ve Tezyin: Yazı, Melik Aksel tarafından yazılmış, 3 – 4. sayfalarda yayınlanmıştır.

Gezi ve Gezi Konusunda: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 4. sayfada yayınlanmıştır.

Dilimiz Üzerine Düşünceler: Yazı, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 5. sayfada yayınlanmıştır.

Zamanımız Şiirinde Âhenk: Yazı, Öğretmenoğlu tarafından, 6 – 7. sayfalarda yayınlanmıştır.

Friky Baş Piskoposları: Yazı, Hilmi Ersan tarafından, 9 – 13. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

Dilimiz Hakkında Sözler: Yazı, Türk dili hakkında Atatürk, İsmet İnönü, Şemseddin Sami, Kaşgarlı Mahmut, Ruşen Eşref, Ziya Gökalp tarafından söylenmiş ve 13. sayfada yayınlanmış özlü sözlerden oluşur.

Son Alev: Yazı, Hasan Bozkurt tarafından, 14 – 16. sayfalarda yayınlanmıştır.

Bir Vekilin Söyledikleri: Yazı, İnanç imzasıyla, 17. sayfada yayınlanmıştır.

69. Sayı: İkinci Teşrin (Kasım) 1942.

Pamukkale Suları: Yazı, Melik Aksel tarafından, 1. sayfada yayınlanmıştır.

Tarih-i Kızılelma: Yazı, Şükrü Elçin tarafından, 2. sayfada yayınlanmıştır.

Şiirde Şahsiyet Meselesi: Yazı, Öğretmenoğlu tarafından, 3. sayfada yayınlanmıştır.

Tiyatro ve Şiir Hakkında: Yazı, Hasan Bozkurt tarafından, 4 – 5. sayfalarda yayınlanmış, Mourcie Maeterlinck tarafından yazılan tiyatro eserinin giriş kısmının tercümesidir.

Bu Gemi: Şiir, Halil Soylyuer tarafından, 5. sayfada yayınlanmıştır.

Nefes: Şiir, Bedri Tanyeri tarafından, 7. sayfada yayınlanmıştır.

Üzgün: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 8 – 10. sayfalarda yayınlanmış bir hikâyedir.

Frikya Baş Piskoposları: Yazı, Hilmi Ersan tarafından, 11 – 13. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

Yabancı: Yazı, Reşat Gögen tarafından, 14 – 17. sayfalarda yayınlanmış, Mourice Maeterlinck'in tiyatro eserinin tercümesidir.

Geçit Resmi: Şiir, Mahmut Özey tarafından, 17. sayfada yayınlanmıştır.

70. Sayı: Birinci Kanun (Aralık) 1942.

Denizli'nin Eski Ramazanları: Yazı, Necip Ali Küçüka tarafından, 1 – 3. sayfalarda yayınlanmıştır.

Ağacım: Şiir, Hakkı Sayın tarafından, 3. sayfada yayınlanmıştır.

Tiyatro ve Şiir Hakkında: Yazı, Hasan Bozkurt tarafından, 4 – 6. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

86 Hamza'dan: Yazı, Şükrü Elçin tarafından, 6. sayfada yayınlanmıştır.

Kemalizmin Hukuk Telakkisi: Yazı, Ziya Gökalkp tarafından, 7 – 8. sayfalarda yayınlanmıştır.

Sıtkı: Yazı, Sait Köksal tarafından, 8. sayfada yayınlanmıştır.

Şiirde Şekil Unsuru: Yazı, Öğretmenoğlu tarafından, 10 – 11. sayfalarda yayınlanmıştır.

Frikya Baş Piskoposları: Yazı, Hilmi Ersan tarafından, 11 – 12. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

Denizli Hasreti: Şiir, Hasan Soylyuer tarafından, 12. sayfada yayınlanmıştır.

Kaçak: Yazı, Tahsin Saygınışık tarafından, 13 – 16. sayfalarda yayınlanmıştır.

Yabancı: Yazı, Reşat Gögen tarafından, 17. sayıda yayınlanmış bir tiyatro tercümesidir.

71. Sayı: İkinci Kanun (Ocak) 1943.

Dilde Milli Endişe: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 1 – 2. sayfalarda yayınlanmıştır.

Nerede O Günler: Yazı, Fehmi Erdoğan tarafından, 2. sayfada yayınlanmıştır.

Işıkli Kitabeleri: Yazı, 3 – 5. sayfalarda yayınlanmıştır. W. H. Bucker tarafından Denizli ili, Çivril, Işıkli bölgesindeki Roma dönemi eserlerinin açıklamalı orijinal metinden tercümedir fakat çevirmenin adı yazılmamıştır.

İki Dünya: Şiir, S. Toprak tarafından, 5. sayfada yayınlanmıştır.

Bir Şiirin Düşündürdükleri: Yazı, Öğretmenoğlu tarafından, 7. sayfada yayınlanmıştır.

Başak: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 9 – 12. sayfalarda yayınlanmış bir hikâyedir.

Friky Baş Piskoposları: Yazı, Hilmi Ersan tarafından, 12 – 14. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

Yabancı: Yazı, Reşat Gögen tarafından, 15 – 16. sayfalarda yayınlanmış bir tiyatro tercümesidir.

Kitaplar Arasından: Yazı, Şükrü Elçin tarafından, 17. sayfada yayınlanmış, İsmet Konur'un Kıbrıs Türkleri adlı kitabının tanıtımıdır.

72 – 77. Sayı: Şubat – Temmuz 1943.

Parti Kurultayı ve Halkevleri: Yazı, Tahsin Saygınışık tarafından, 1 – 3. sayfalarda yayınlanmıştır.

İnanç Oğulları: Yazı, Tarhan Toker tarafından, 3 – 5. sayfalarda yayınlanmış bir tarih yazısıdır.

Denizli Çarşısı: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 5 – 6. sayfalarda yayınlanmıştır.

Takdir ve Akıl: Yazı, Hasan Bozkurt tarafından, 6. sayfada yayınlanmıştır.

İstanbul Kazan Ben Keççe: Şiir, Şükrü Elçin tarafından, 7. sayfada yayınlanmıştır.

Işıklı Kitabeleri: Yazı, 8 – 11. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

Yabancı: Yazı, Reşat Göğen tarafından, 11 – 12. sayfalarda yayınlanmış bir tiyatro tercümesidir.

Bir Konuşma Münasebetile: Yazı, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 13 – 15. sayfalarda yayınlanmıştır.

Türkçü ve Milliyetçi Münevverler: Yazı, İbrahim Cengiz tarafından, 15. sayfada yayınlanmıştır.

Ayin İçinden: Yazı, İnanç imzasıyla 16. sayfada yayınlanmıştır.

78, 79. Sayı: Ağustos, Eylül 1943.

Musiki Davamız: Yazı, Şükrü Elçin tarafından, 1. sayfada yayınlanmıştır.

30 Ağustos: Yazı, Tahir Hayrettin Tolga tarafından, 2. sayfada yayınlanmıştır.

Köy Davası ve Kasabalarımız: Yazı, Korkut Akol tarafından, 3 – 5. sayfalarda yayınlanmıştır.

Oymak Toplantıları: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 6 – 7. sayfalarda yayınlanmıştır.

Zamanın Verdiği İztırab: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 7. sayfada yayınlanmış bir fıkra yazısıdır.

Memleket Hasreti: Yazı, Tarhan Toker tarafından, 8 – 9. sayfalarda yayınlanmıştır.

Bir Diyar: Şiir, S. Toprak tarafından, 10. sayfada yayınlanmıştır.

Halkevlerimiz: Yazı, Ata Lütfi Özdil tarafından, 11. sayfada yayınlanmıştır.

Işıklı Kitabeleri: Yazı, 12 – 14. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

Köy Düğünü: Yazı, Fehmi Erdoğan tarafından, 14 – 16. sayfalarda yayınlanmış bir hikâyedir.

Ayın İçinden: Yazı, 19. sayfada yayınlanmıştır.

80. Sayı: Birinci Teşrin (Ekim) 1943.

Cumhuriyet ve İnkılap: Yazı, Ata Lütfi Özdil tarafından, 17 – 18. sayfalarda yayınlanmıştır.

Köy ve Köylerimiz: Yazı, Tekin Erkan tarafından, 21 – 23. sayfalarda yayınlanmıştır.

Çocukları Hastalıktan Koruma: Yazı, Hamdi Berkman tarafından, 24 – 26. sayfalarda yayınlanmıştır.

Denizli'm: Şiir, Şakir Ertunç tarafından, 26. sayfada yayınlanmıştır.

Denizli Vilayeti Dokumacılar Küçük Sanat Kooperatifleri ve Birlik Kooperatifi: Yazı, Kemal Atlı tarafından, 27 – 29. sayfalarda yayınlanmıştır.

Makine Tekniği ve Gelişimi: Yazı, Celal Köksüz tarafından, 29 – 30. sayfalarda yayınlanmıştır.

20 Yılda Denizli'de Spor: Yazı, Kadir Özbaş tarafından, 31 – 33. sayfalarda yayınlanmıştır.

Böceli Sarayköy Sulama Kanalı: Yazı, Osman Erdik tarafından, 34. sayfada yayınlanmıştır.

Denizli Vilayetinde Zirai Durum: Yazı, G. Kayalı tarafından, 35 – 36. sayfalarda yayınlanmıştır.

Sağlık Propoğandasında Modern Şekil ve Usuller: Yazı, Hamza Orhon tarafından, 39 – 43. sayfalarda yayınlanmıştır.

Denizli'den Sesler: Şiir, Selâhattin Savcı tarafından, 44 – 46. sayfalarda yayınlanmıştır.

İsmet İnönü Lisesinin Tarihçesi: Yazı, Selâhattin Savcı tarafından, 47 – 48. sayfalarda yayınlanmıştır.

Yirmi Yılda Denizli'de Yayın ve Basım İşleri: Yazı, Ata Lütfi Özdil tarafından, 49 – 50. sayfalarda yayınlanmıştır.

81. Sayı: İkinci Teşrin (Kasım) 1943.

Ruh Sefaleti ve Yabancı Propaganda: Yazı, Şükrü Elçin tarafından, 3. sayfada yayınlanmıştır.

Tiyatro Meselelerimiz: Yazı, Tahsin Saygınışık tarafından, 4 – 5. sayfalarda yayınlanmıştır.

Yuva: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 5. sayfada yayınlanmıştır.

Düşünceler: Yazı, Hasan Bozkurt tarafından, 7. sayfada yayınlanmış, Maurice Maeterlinck'in bir yazısının tercümesidir.

Işıkli Kitabeleri: Yazı, 8 – 10. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

O Bahçeden Geçtiğim Zaman: Yazı, Şükrü Elçin tarafından, 10. sayfada yayınlanmıştır.

Gözümüze İlişenler: Yazı, İbrahim Cengiz tarafından, 11 – 12. sayfalarda yayınlanmıştır.

Denize Hasret: Şiir, Halil Soyuer tarafından, 12. sayfada yayınlanmıştır.

Marius: Yazı, Hasan Bozkurt tarafından, 13 – 15. sayfalarda yayınlanmış, Marcel Pagrol'a ait tiyatro tercümesidir.

Aynı Olayları: Yazı, 18. sayfada yayınlanmıştır.

82 – 89. Sayı: Birinci Kanun (Aralık) 1943 – Haziran 1944.

Milli Şefimizin 19 Mayıs Nutku: Yazı, 3 – 7. sayfalarda yayınlanmış, İsmet İnönü'nün söylev metnidir.

Tarihte Denizli Dokumacılığı: Yazı, Tarhan Toker tarafından, 7 – 9. sayfalarda yayınlanmıştır.

Halim Yağcıoğlu'na Zaruri Bir Cevap: Yazı, Şükrü Elçin tarafından, 10. sayfada yayınlanmıştır.

Düşünceler: Yazı, Hasan Bozkurt tarafından, 11. sayfada yayınlanmış, Maurice Maeterlinck'in bir yazısının tercümesidir.

Gözümüze İlişenler: Yazı, İbrahim Cengiz tarafından, 12. sayfada yayınlanmıştır.

Denizli'de Sanat ve Kültür Hayatı: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 13 – 15. sayfalarda yayınlanmıştır.

Marius: Yazı, Hasan Bozkurt tarafından, 16 – 19. sayfalarda yayınlanmış bir tiyatro eseri tercümesidir.

90. Sayı: Temmuz 1944.

Harp ve Ahlak: Yazı, İnanç imzasıyla, 2. sayfada yayınlanmıştır.

Bizim Dava Dediğimiz: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 3. sayfada yayınlanmıştır.

İzmir'de Akşam: Şiir, Şükrü Elçin tarafından, 6. sayfada yayınlanmıştır.

Kınayış: Şiir, Hakkı Sayın tarafından, 7. sayfada yayınlanmıştır.

Hierapolis Harabeleri: Yazı, A. Arıkan tarafından, 8 – 9. sayfalarda yayınlanmış, Carl Human'a ait eserin tercümesidir.

Hakikatin Dışında: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 11 – 15. sayfalarda yayınlanmış bir hikâyedir.

Marius: Yazı, Hasan Bozkurt tarafından, 15 – 19. sayfalarda yayınlanmış bir tiyatro eseri tercümesidir.

Su: Şiir, Refet Haznedaroğlu tarafından, 19. sayfada yayınlanmıştır.

Buse: Şiir, Refet Haznedaroğlu tarafından, 19. sayfada yayınlanmıştır.

91. Sayı: Ağustos 1941.

30 Ağustos: Yazı, İnanç imzasıyla, 2. sayfada yayınlanmıştır.

Bizde Kitap Pahalılığı: Yazı, İbrahim Cengiz tarafından, 3. sayfada yayınlanmıştır.

Ev Halkı Genç Horoz ve Yeni Şiir: Yazı, Şükrü Elçin tarafından, 4 – 5. sayfalarda yayınlanmıştır.

Seyahat: Şiir, Şükrü Elçin tarafından, 8. sayfada yayınlanmıştır.

Hierapolis Harabeleri: Yazı, A. Arıkan tarafından, 9. sayfada yayınlanmış bir tercümedir.

Marius: Yazı, Hasan Bozkurt tarafından, 10 – 12. sayfalarda yayınlanmış bir tiyatro eseri tercümesidir.

Soğukpınarlı Kara Hasan: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 13 – 15. sayfalarda yayınlanmış bir hikâyedir.

Olanlar – Bitenler: Yazı, Şevket İçten tarafından, 18 – 19. sayfalarda yayınlanmıştır.

Ayn Sihri: Yazı, Melahat Tuncay tarafından, 19. sayfada yayınlanmıştır.

92, 93. Sayı: Eylül, Birinci Teşrin (Ekim) 1944.

Dil Davamızda On İkinci Yıl: Yazı, İnanç imzasıyla, 3. sayfada yayınlanmıştır.

Bir İhtilafın Düşündürdükleri: Yazı, Şükrü Elçin tarafından, 4. sayfada yayınlanmıştır.

Hierapolis ve Laodicea: Yazı, İlhan Özdil tarafından, 5 – 7. sayfalarda yayınlanmış bir tarih yazısıdır.

İnkılapçılığımız: Yazı, Ziya Gökalp tarafından, 8 – 9. sayfalarda yayınlanmıştır.

Bir Şiir Kitabı Hakkında: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 11 – 12. sayfalarda yayınlanmış bir eleştiri yazısıdır.

Karagözün Mezarı: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 13. sayfada yayınlanmıştır.

Sonbahar: Şiir, Halil Soyuer tarafından, 13. sayfada yayınlanmıştır.

Rüya Gibi: Yazı, Öğretmenoğlu tarafından, 14 – 15. sayfalarda yayınlanmış bir hikâyedir.

Sevgi Şiirleri: Şiir, Ferit Ragıp tarafından, 15. sayfada yayınlanmıştır.

Marius: Yazı, Hasan Bozkurt tarafından, 16 – 18. sayfalarda yayınlanmış bir tiyatro eseri tercümesidir.

Sükûn Beldesinde Hayat: Şiir, Hüseyin Yağcı tarafından, 18. sayfada yayınlanmıştır.

94, 95. Sayı: İkinci Teşrin (Kasım), Birinci Kanun (Aralık) 1944.

İhtifaller: Yazı, İnanç imzasıyla, 3. sayfada yayınlanmıştır.

Kervansaraylar (Akhan): Yazı, Aziz Ogan tarafından, 4 – 5. sayfalarda yayınlanmıştır.

Kayalık Kahveleri: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 6. sayfada yayınlanmıştır.

Bir Jübile Münasebetiyle: Yazı, Talat Öner tarafından, 7. sayfada yayınlanmıştır.

Hürriyet: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 7. sayfada yayınlanmıştır.

Portre: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 7. sayfada yayınlanmıştır.

Turizm Bakımından Denizli: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 8 – 9. sayfalarda yayınlanmıştır.

Denizli’de Namık Kemal İhtifali: Yazı, İbrahim Cengiz tarafından, 10. ve 17. sayfalarda yayınlanmıştır.

Namık Kemal İhtifali: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 11. sayfada yayınlanmıştır.

İki Kemal: Yazı, Ali Doğan tarafından, 11 – 12. sayfalarda yayınlanmıştır.

Namık Kemal’in Hayatı ve Eserleri: Yazı, Kemal İybar tarafından, 12 – 15. sayfalarda yayınlanmıştır.

Marius: Yazı, Hasan Bozkurt tarafından, 16 – 17. sayfalarda yayınlanmış bir tiyatro eseri tercümesidir.

96, 97. Sayı: Ocak, Şubat 1945.

Mutlu Bir Yıldönümü: Yazı, İnanç imzasıyla, 3. sayfada yayınlanmıştır.

Çaybaşı: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 4. sayfada yayınlanmıştır.

Pepouza: Yazı, Cemal Yeşilada tarafından, 5 – 6. ve 13. sayfalarda yayınlanmış, W. H. Buckler’in aynı adlı eserinin tercümesidir.

Sanat Tekniği: Yazı, Muzaffer Çakar tarafından, 7. sayfada yayınlanmıştır.

Felsefe ve Saçma: Yazı, Ekrem Altay tarafından, 8. sayfada yayınlanmıştır.

Bir Masal: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 9. sayfada yayınlanmıştır.

Heykel: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 9. sayfada yayınlanmıştır.

Entelektüelin Kaderi: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 9. sayfada yayınlanmıştır.

Bir Tetkik Gezisi ve Düşünceler: Yazı, İlhan Özdil tarafından, 10. sayfada yayınlanmıştır.

Marius: Yazı, Hasan Bozkurt tarafından, 11 – 15. sayfalarda yayınlanmış bir tiyatro eseri tercümesidir.

Olup Bitenler: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 15 – 17. sayfalarda yayınlanmış bir konuşma metnidir.

Akşam: Şiir, Hayati Hançerlioğlu tarafından, 17. sayfada yayınlanmıştır.

Sulh Dönüşü: Şiir, Hüseyin Yağcı tarafından, 17. sayfada yayınlanmıştır.

98. Sayı: Mart 1945.

H. Ziya Uşaklıgil'in Ölümü ve Tercümelere: Yazı, Talat Öner tarafından, 3. sayfada yayınlanmıştır.

Halk Dilinde Özellikler: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 4 – 5. sayfada yayınlanmış bir ağız çalışmasıdır.

Tripolis: Yazı, Tarhan Toker tarafından, 5 – 7. sayfalarda yayınlanmıştır.

Şairin Aşk: Şiir, Kemal İybar tarafından, 7. sayfada yayınlanmıştır.

Pamukkale: Yazı, Yaşar Şanlıkaya tarafından, 8 – 9. sayfalarda yayınlanmıştır.

Sıkıntı: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 9. sayfada yayınlanmıştır.

Yolculuk: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 9. sayfada yayınlanmıştır.

Dionysopolis: Yazı, Cemal Yeşilada tarafından, 10 – 11. sayfalarda yayınlanmış, Cadler'in bir eserinden tercümedir.

Dikiş – Biçki: Yazı, Muazzez Kiter tarafından, 12 – 13. sayfalarda yayınlanmıştır.

Çiçek – Moda: Yazı, Bedia Berkol tarafından, 13 – 14. sayfalarda yayınlanmıştır.

Ev İdaresi: Yazı, Naciye Yaman tarafından, 14. sayfada yayınlanmıştır.

Marius: Yazı, Hasan Bozkurt tarafından, 15 – 17. sayfalarda yayınlanmış bir tiyatro eseri tercümesidir.

Hülya Bahçesi: Şiir, Hüseyin Yağcı tarafından, 17. sayfada yayınlanmıştır.

Ümit: Şiir, Hüseyin Yağcı tarafından, 17. sayfada yayınlanmıştır.

Sıtma Üzerine: Yazı, 18. sayfada yayınlanmıştır.

Yeni Altı Aylık Program: Yazı, 19. sayfada yayınlanmıştır.

99, 100. Sayı: Nisan, Mayıs 1945.

İlk Öğretimin Yeni Yılı: Yazı, İsmet İnönü tarafından, 3 – 5. sayfalarda yayınlanmıştır.

Kalır: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 5. sayfada yayınlanmıştır.

Merkez Efendi: Yazı, Fahri Akçakoca Akça tarafından, 6 – 7. sayfalarda yayınlanmıştır.

Dionysopolis: Yazı, Cemal Yeşilada tarafından, 7 – 10. sayfalarda yayınlanmış bir tercümedir.

Verlaine'nin Şarkısı: Yazı, Hasan Bozkurt tarafından, 10 – 11. sayfalarda yayınlanmış, Léon Guichard'ın aynı adlı eserinin tercümesidir.

Ar Kaygusu – Kâr Hırsı: Yazı, Tahsin Saygınışik tarafından, 11. sayfada yayınlanmıştır.

Benim De Bir Beklediğim Olsa: Şiir, Hüseyin Yağcı tarafından, 12. sayfada yayınlanmıştır.

Gün Bitti: Şiir, Hüseyin Yağcı tarafından, 12. sayfada yayınlanmıştır.

Arzu: Şiir, Suat Alper tarafından, 12. sayfada yayınlanmıştır.

Noktürn: Şiir, Hüseyin Özkan tarafından, 12. sayfada yayınlanmıştır.

Saadet: Şiir, Hayati Hançerlioğlu tarafından, 12. sayfada yayınlanmıştır.

Sefer: Şiir, Necdet Şenel tarafından, 12. sayfada yayınlanmıştır.

Marius: Yazı, Hasan Bozkurt tarafından, 13 – 15. sayfalarda yayınlanmış bir tiyatro eseri tercümesidir.

Selâm Sana Sulh: Şiir, Tahsin Saygınışik tarafından, 17. sayfada yayınlanmıştır.

101. Sayı: Kasım 1945.

Halkevleri Temsil Repertuarı: Yazı, Talat Öner tarafından, 3 – 4. sayfalarda yayınlanmıştır.

Denizli Turizm Merkezi Oluyor: Yazı, Ahmet Akif Tütenk tarafından, 4. sayfada yayınlanmıştır.

Laodise (Eskihisar): Yazı, Tarhan Toker tarafından, 5 – 7. sayfalarda yayınlanmıştır.

Romans: Şiir, Hüseyin Yağcı tarafından, 7. sayfada yayınlanmıştır.

Bizim Mahalle: Şiir, Hayati Hançerlioğlu tarafından, 7. sayfada yayınlanmıştır.

Kerem ile Aslı: Yazı, Şükrü Elçin tarafından, 8 – 9. sayfalarda yayınlanmış bir kitap eleştiri yazısıdır.

Acıpayam: Yazı, Tahsin Saygınışık tarafından, 10 – 12. sayfalarda yayınlanmıştır.

Denizli'nin Eski Mahalle ve Köy Adları: Yazı, Fahri Akçakoca Akça tarafından, 13 – 14. sayfalarda yayınlanmıştır.

Yonca Çiçeği: Yazı, Şükrü Elçin tarafından, 14 – 17. sayfalarda yayınlanmıştır.

Anış: Şiir, Hüseyin Özkan tarafından, 15. sayfada yayınlanmıştır.

Vehim: Şiir, Fehmi Kabadayı tarafından, 17. sayfada yayınlanmıştır.

102. Sayı: Ocak 1946.

Denizli'de Maarif İnkışafı Tarihi: Yazı, Ahmet Akif Tütenk tarafından, 3 ve 7. sayfalarda yayınlanmıştır.

Bizim Yayla: Yazı, Tarhan Toker tarafından, 4 ve 7. sayfalarda yayınlanmıştır.

Dalkavuk: Yazı, İbrahim Cengiz tarafından, 5. sayfada yayınlanmıştır.

Dost İhtiyacı: Yazı, İbrahim Cengiz tarafından, 6 ve 13. sayfalarda yayınlanmıştır.

Eski Nikâh Merasimleri: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 8. sayfada yayınlanmıştır.

Marius: Yazı, Hasan Bozkurt tarafından, 9 – 12. sayfalarda yayınlanmış bir tiyatro eseri tercümesidir.

Mes'ut: Şiir, Sabih Şendil tarafından, 11. sayfada yayınlanmıştır.

Portre: Şiir, Hayati Hançerlioğlu tarafından, 11. sayfada yayınlanmıştır.

Beyaz Bildircin: Yazı, İhsan Şenel tarafından, 14 – 17. sayfalarda yayınlanmış, John Steinbeck'e ait bir hikâye tercümesidir.

103. Sayı: Nisan 1945.

İhsan Sungu: Yazı, Ata Lütüfî Özdil tarafından, 3 ve 6. sayfalarda yayınlanmıştır.

Fikir Adamlarının Orijinal Tarafları: Yazı, Kenan Çavga tarafından, 4 ve 10. sayfalarda yayınlanmıştır.

Mahmut Esat Bozkurt: Yazı, Ziya Gökalp tarafından, 5 ve 12. sayfalarda yayınlanmıştır.

Şebüsteri Gibi: Yazı, İbrahim Cengiz tarafından, 6. sayfada yayınlanmıştır.

Vatanım (Şiirler): 1945: Yazı, Şükrü Elçin tarafından, 8 ve 12. sayfalarda yayınlanmıştır.

Mehmet Gazi: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 9. sayfada yayınlanmıştır.

Akdeniz Yelkenlileri: Şiir, İlhan Köse tarafından, 9. sayfada yayınlanmıştır.

Dut Ağacı: Şiir, Sabih Şendil tarafından, 11. sayfada yayınlanmıştır.

Köye Doğru: Yazı, Selamioğlu tarafından, 13 – 14. sayfalarda yayınlanmıştır.

Arlesienne: Yazı, 15 – 16 ve 18. sayfalarda yayınlanmış bir hikâye tercümesidir. Kimin eserinden, kim tarafından tercüme edildiği belirtilmemiştir.

Beyaz Bildircin: Yazı, İlhan Şenel tarafından, 17 – 18. sayfalarda yayınlanmış bir hikâye tercümesidir.

Özlem: Şiir, Faruk Çağlayan tarafından, 18. sayfada yayınlanmıştır.

104 – 105. Sayı: Mayıs Haziran 1946.

Reisicumhurumuzun Seçim Beyannamesinden Parçalar: Yazı, 5 ve 10. sayfalarda yayınlanmış İsmet İnönü'nün seçim söylevi metnidir.

Pamukkale'de Karbon Dioksit Gazı: Yazı, Fahri Akçakoca Akça tarafından, 6. sayfada yayınlanmıştır.

İnönü Yolundayız: Şiir, Kemal İybar tarafından, 7. sayfada yayınlanmıştır.

Kutup Yıldızı: Şiir, Sabih Şendil tarafından, 7. sayfada yayınlanmıştır.

Delikanlı: Yazı, Binatlı tarafından, 9. sayfada yayınlanmıştır.

Çatalçeşme: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 10. sayfada yayınlanmıştır.

Bir Toprak Kokusu Bir de Vatan Kokusu Vardır: Yazı, Tarhan Toker tarafından, 11. sayfada yayınlanmıştır.

Saat 12: Şiir, Mehmet Kuru tarafından, 11. sayfada yayınlanmıştır.

Yirmi Sekiz Gün: Yazı, Hasan Bozkurt tarafından, 12 – 13. sayfalarda yayınlanmış, Bayan Coutebier'nin Mektupları adlı eserin tercümesidir.

Beyaz Bildircin: Yazı, İlhan Şenel tarafından, 14 – 17. sayfalarda yayınlanmış bir hikâye tercümesidir.

Portre: Şiir, Hayati Hançerlioğlu tarafından, 15. sayfada yayınlanmıştır.

Arzuhal: Şiir, Mehmet Kuru tarafından, 15. sayfada yayınlanmıştır.

106. Sayı: Eylül 1946.

Dil Bayramı: Yazı, İbrahim Cengiz tarafından, 3 ve 15. sayfalarda yayınlanmış bir söylev metnidir.

Pamukkale'den İncilipınar'a: Yazı, Behçet Kemal Çağlar tarafından, 4 – 6. sayfalarda yayınlanmış bir konuşma metnidir.

Dağlar: Şiir, Mehmet Çakırtaş tarafından, 5. sayfada yayınlanmıştır.

Dumlupınar Çocukları: Yazı, Tarhan Toker tarafından, 7 ve 17. sayfalarda yayınlanmıştır.

Aslım Hey: Şiir, Emin Özen tarafından, 8. sayfada yayınlanmıştır.

Konuşma Dilimize Ait Özellikler: Yazı, Ali Ulvi Darıverenli tarafından, 9 – 11. sayfalarda yayınlanmıştır.

Anaforda Döner Adam: Yazı, Ercüment Uçarı tarafından, 13 – 14. sayfalarda yayınlanmış bir kitap eleştirisi yazısıdır.

Gölgeler: Şiir, Ümit Ölmez tarafından, 14. sayfada yayınlanmıştır.

Ah Etti: Şiir, Halil Soyuer tarafından 15. sayfada yayınlanmıştır.

Sokak: Yazı, Ş. Yücebaş tarafından, 15. sayfada yayınlanmıştır.

Beyaz Bildircin: Yazı, İlhan Şenel tarafından, 16 – 17. sayfada yayınlanmış bir hikâye tercümesidir.

Ulu Atam'a: Şiir, Ahmet Kuyumcuoğlu tarafından, 18. sayfada yayınlanmıştır.

2.3.4. İnanç Dergisi ve Denizli Halk Kültürü:

“Türkiye Cumhuriyeti'nin temeli kültürdür” diyen Mustafa Kemal Atatürk, kültüre, medeniyete ve halkbilimine dair çalışmalar yapmış ve önerilerde bulunmuştur. Atatürk, “Bugün yaşayan uluslar, varlıklarını ispat ve sürdürmek için çalışırlar. Fakat onların dayanacağı bir esas, kökünü kendisinden alacağı bir kültürleri bulunmazsa, temel sağlam olmaz” (Toksoy, 2007: 127) diyerek de Türk varlığının gelecek kuşaklara tam olarak aktarılması için çalışmaların zorunluluğuna dikkat çekmiştir. Bu amaçlara ilişkin olarak birinci bölümde belirttiğimiz kültürel varlığın tespiti ve korunması için birçok kurumun oluşmasına gerek bizzat, gerekse talimatlarıyla katkıda bulunmuştur. Mustafa Kemal'in, kurulması için bizzat katkıda bulunduğu kurumlardan olan Halkevleri imkânları dâhilinde dergi çıkarmaktaydı.

Denizli Halkevi yayın organı olan İnanç Dergisi, kültürel çalışmaları ve yöresel halkbilim ürünlerinin toplanması ve arşivlenmesi bakımından büyük bir önem taşımaktaydı. Dergi, yüz altı sayılık yayın hayatında, halkbilime ait elli sekiz yazı yayınlamıştır. Bu yazılardan kırk biri Denizli yöresine aittir. Bu yazılar, Denizli ve çevresinden derlenmiş mani, tekerleme, türküler gibi sözlü halk ürünlerinin yanı sıra; bölgenin, dönem öncesine ait adet ve görenekler gibi sosyal hayattan bilgiler veren yazılardır. Denizli'de halk kültürünün tespiti açısından yapılmış olan ilk çalışmalar bu

dergide, bahsettiğimiz yazılarda yer almaktadır. Bu yönüyle dergi, yöresel halkbilim ürünleri üzerinde çalışmak isteyenler için başvurulabilecek önemli bir kaynaktır.

Ali Ulvi Darıverenli halk kültürüne ve bilgisine ait en çok yazısı çıkan yazardır. Yazarın dergide, halk kültürüne ait yirmi dokuz adet yazısı çıkmıştır. Öğretmen olduğunu yazılarındaki imzalardan öğrendiğimiz Ali Ulvi Darıverenli, Denizli Halkevinin Dil, Tarih Komitesinde görev yapmaktaydı. Bu yazıların hiçbirinde yazarın, yazıları nereden ya da kimden topladığına dair bilgi bulunmamaktadır. Bu yüzden bazı derlemelerin Denizli yöresine ait olup olmadığını anlamak zor olmaktadır. Mesela Aç Gözlü Destanı (İD, 1937: 7/19) birkaç farklı bölgede görülmektedir.

Diğer taraftan İnanç dergisinin 106 sayısında yayımlanan yazı sayısının 908 olduğu, bu yazılardan sadece 58 tanesinin halk kültürüyle ilgili olduğu dikkate alınır, ortaya çıkan % 6,3'lük oran dâhilindeki yazıların kültürel inşa faaliyetleri çerçevesinde ne kadar başarı sağladığı sorulması gereken bir soru olarak karşımıza çıkmaktadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DENİZLİ HALKEVLERİ VE İNANÇ DERGİSİ'NİN KÜLTÜREL İNŞA FAALİYETLERİNDEKİ YERİ VE ÖNEMİ

“Toplumsal ilişkilerde, sosyal değişme – gelişmelerin halk kültürü ürünlerine yansması ve yaşatılması, kültür bilimi olan halkbilimin tabiatı gereğidir” (Eker, 2010: 393). Sosyal alandaki değişme ve gelişmeler, geniş bir coğrafyada var olan Türk milletinde de sıkça görülmüştür. Cumhuriyetin kabulünden sonra bu değişmeler Türkiye Türklerinde yoğun bir biçimde yaşanmış, bu değişme ve gelişmeler halk kültürü ürünlerine yansmıştır. Bu yansımalar araştırılmak ve bir temele oturtulmak için de farklı halkbilim inceleme kuralları çerçevesinde incelenmiştir. Sosyal alandaki bu gelişmelerin incelenebilmesi içinse öncelikle bu gelişmelerden sıkça etkilenen halk kültürü ürünlerinin derlenmesiyle, kültürel inşadan söz edilebilir.

Cumhuriyetin kabulünden sonra gelişen yeni kültürel akım ve bu akıma uyum sağlama süreci Denizli’de de gerçekleşmiştir. Bu kültürel inşaa faaliyetleri Cumhuriyet kadrolarının geliştirdiği, sosyal ve kültürel kurumlarca ve özellikle de Halkevleri modeliyle yaygınlaştırılmaya çalışılmıştır. Bu çalışmalar yeniden bir kültür yaratmak çabası değil; aslında milletin zihinsel kodlarında var olan bir kültürü hatırlatma ve bu kültürü, batı kültürü ile sentezleme olarak iki alanda yürütülmüş çalışmalardır. Bahsettiğimiz hatırlatma olgusu, kültürün tekrarlanan eylemler yoluyla unutulmaktan kurtulması için gereklidir. “Bellek canlıdır ve sürekli iletişim içinde varlığını sürdürür, bu alışveriş duraksarsa veya alışveriş içinde olunan gerçekliğin çerçevesi değişir ya da kaybolursa unutmaya ortaya çıkar” (Assmann, 2001: 41). Toplumların bağlayıcı unsurlarından olan halk kültürü ürünleri, bireylerin hatırlamaları ve tekrarları ile toplumsal belleğe aktarılır. Toplumsal belleğe kazınan kültür ürünleri de bu şekilde unutulmaktan kurtulur. Halkevlerinde ve süreli yayın organlarında kültür ürünleri toplanarak ve “ikincil biçimlendirme sistemine” (Ong, 2007: 20) yani yazılı ortama aktarılarak kültürel inşada etkili olunmuştur.

Halkevlerinin Dil ve Edebiyat şubesinin yürüttüğü halkbilimi çalışmaları, dergi yayınlayan Halkevlerinin ise dergilerde folklor köşelerinde yaptığı çalışmalar, halk kültürü ürünlerinin toplanmasının yanı sıra bunların tanıtılması ve hatırlatılması

çalışmalarına katkıda bulunmuştur. Ayrıca Güzel Sanatlar ve Temsil şubeleri Türk ve Batı tiyatrolarından eserler sergiler ya da yayınlar ve halka batıda gelişen güzel sanatların çeşitli dallarını öğretirdi. Bahsettiğimiz kültür sentezi çalışması da batı tarzındaki eserlerin tanıtılması ve Türk halk kültürü ürünlerinin toplanması ve yayımlanması ile her iki kültürün toplumsal bellekte yer edinmesine çalışılarak sürdürülmüştü.

Halkevleri ve süreli yayın organları olan dergiler, dönemin kültür yapısını yeniden inşa ederken “halk edebiyatı ürünlerinin üstlendiği; gelenek taşıyıcılığı, eğitme, sosyal motivasyon, yararlılık, bütünleştiricilik, dengeleme, bir düşünceyi destekleme, sosyal eleştiri ve denetim mekanizması, dikkat çekme, az sözle çok şey anlatma, son sözü söyleme, kıssadan hisse kapma, gerilimleri yumuşatma, eğlendirme, güldürme, rahatlatma” (Eker, 2010: 394) gibi işlevlerden faydalanmıştır. Tezimizin bu bölümünde Denizli Halkevi ve İnanç Dergisi'nin bu fonksiyonların hangilerini ne şekilde üstlendikleri incelenecektir.

3.1. Halkevlerinin Kültürel İnşa Faaliyetleri ve Etkileri:

Denizli Halkevi 19 Şubat 1932 yılında, Türkiye'de 14 ilde birden açılan Halkevlerindendir. Bu açıdan Denizli, Türkiye'deki kültürel atılımın ilk kaynak illerinden birisi ve C.H.F. Denizli Milletvekili Necip Ali Küçüka'nın da belirttiği gibi “Atatürk'ün ilk emir ve irşadına itaat etmiş ve inanmış” (İD, 1937: 1/1) bir ildir. Cumhuriyet yönetiminin kültür çalışmalarının odağı noktasındaki Halkevlerinin çalışmaları, Denizli Halkevinde de 1932 yılından 1951 yılına kadar sürdürülmüştür. Denizli Halkevi'nin kültürel atılımdaki rolü Ata Lütü Özdil tarafından şu şekilde ifade edilmektedir: “Halkevlerinin içinde en kıdemlilerinden olan Denizli Halkevi, Türk Ocakları'na dayanan mazisile, Cumhuriyetimizin temellerine ilk harcını koyan bir kültür kaynağıdır” (İD, 1943: 78-79/11). Bu cümle 1943 yılında kurulduğunda, Denizli Halkevi'nin 11 yıllık geçmişi ve yapılan kültürel çalışmalar göz önünde bulundurulmuştur.

Denizli Halkevi'nin kültürel inşa çalışmaları, tiyatro oyunları, milli spor dallarındaki çalışmalar, Denizli bölgesi tarihi eserlerinin tespit ve sergilenmesi, yabancı dil eğitimi kursları, halk oyunları ve kütüphane tesisi başlıkları altında incelenecektir.

3.1.1. Denizli Halkevlerinde Oynanan Tiyatrolar ve Kültürel İnşadaki Etkileri:

Denizli Halkevi'nin büyük önem verdiği kültür çalışmalarının başında tiyatro eserlerinin oynanması ve yabancı tiyatro eserlerinin tercümesi gelmektedir. Denizli Halkevi sahnelerinde 29 farklı oyun oynandığı tespit edilmiştir. Bunlardan 12 tanesi milli bilinci arttırmaya yönelik oyunlardır. Özyurt, Çoban, Akın, Ergenekon, Bir Millet Uyanıyor, Mete, Vatan yahut Silistre, Tırtıllar, Şeriye Mahkemesindeki Işık, Kahraman, İstiklal ve Çakır Ali oyunları bu amaca yöneliktir.

Halkevlerine katılan kesimin daha çok aydınlardan olması, halktan katılımın istenen düzeyde olmaması başlangıçta yönetimi düşündürmüştür. Bu duruma çözüm olarak ise “konferanstan önce ya bir tiyatro temsili bir konser vermek gerektiği”ne (Malkoç, 2009: 45) vurgu yapılmıştır. Çünkü okur – yazar oranının düşük olması tiyatroya yüklenen işlevi arttırmıştır (Malkoç, 2009: 45). Devrimin ve fikirlerinin kültürel bellekte yer edinebilmesi için ise hareket unsurunun kullanılması gerektiği fikri ortaya çıkmıştır, çünkü “Hareket, çoğu zaman sözü destekleme işlevine sahiptir” (Türkmen ve Fedakâr, 2009: 99).

Milli bilinci arttırmaya yönelik oyunlar, bir düşünceyi destekleme işlevindedir. Bir düşüncenin unutulmaktan kurtulması için gerekli olan tekrarlama, bu görsel sanat vasıtasıyla gerçekleştirilmiştir. Halkın da bu sanata olan ilgisinin çok yüksek olduğundan ve her oyunda salonların tam dolduğundan İnanç Dergisi'nde bazı sayılarda çıkan Halkevi Haberleri başlığı altında övünçle bahsedilmektedir.

Tespit edilen diğer oyunlar “öğretici ve eğlendirici nitelikte sanatsal düzeyi yüksek” (Şimşek, 2002, 194) oyunlardır. Bu oyunlar ise hoşça vakit geçirtmek işlevindedir. Dönemdeki siyasal ve ekonomik huzursuzlukların önüne geçmek amacındaki bu oyunlar, izleyicileri rahatlatmak ve dönemin huzursuzluklarının zihinsel kodlarda yer etmesini önlemektir. Ayrıca özellikle Fransız tiyatro eserlerinden tercüme edilen melodram ve trajikomik tiyatroları da sergilenmiştir. Bu eserlerde genellikle insan ilişkileri ve aile yaşantısındaki çelişkiler gözler önüne serilmiştir. Bu çelişkilerin ilişkilerde göz önüne serdiği olumsuz sonuçlar sahnelerde sergilenmiş ve ders verme

amacıyla yöre halkına sunulmuştur. Bu açıdan bu eserler, sosyal eleştiri ve denetim mekanizması işlevinde sahneye çıkarılmıştır.

3.1.2. Denizli Halkevlerinde Milli Spor Dalları Üzerine Yapılan Çalışmalar ve Kültürel İnşadaki Etkileri:

Sağlıklı ve zeki bir bireyin spor yapan bir birey olduğu fikri Mustafa Kemal'in "Sağlam kafa sağlam vücutta bulunur" sözüyle anlaşılmaktadır. Sağlıklı ve zeki bireylerin yetişmesine önem veren Halkevleri de Spor Şubesi'ni kurmuştur. Ayrıca spor şubesinin kuruluşu, "spor ve beden terbiyesi işi milli bir kültür davasının bir kolu" (Olgun, 2008: 68) olarak düşünülmüş ve uluslararası spor dalları faaliyetlerinin yanı sıra, milli spor dalları faaliyetlerine de önem verilmiştir. Denizli Halkevleri de Spor Şubesinin çalışmalarıyla bölgede sportif faaliyetlerin gelişmesine katkıda bulunmuştur. Bu şube tarafından, 1933 yılında 500 km'lik, 1934 yılında 1060 km'lik, "1935 yılında ise 2200 km'lik" (İD, 1943: 80/32) bisiklet turları düzenlenmiştir.

Denizli Halkevleri, 1937 yılındaki Halkevi Komitelerinin İlk Altı Aylık Çalışma Programlarına, "Köycülük şubesi ile temasa geçerek milli sporumuz olan güreş ve cirit oyunlarının canlanmasına yardım etmek ve müsabakalar temin etmek ve her spor alanı vücuda getirmek" (İD, 1937: 1/14) maddesini yazmıştır. 7 Nisan 1940 yılında ise Spor, Köycüler, Dil, Tarih ve Edebiyat, Müze ve Sergiler komitelerinin katılımıyla Karahayıt Köyü'nde cirit oyunları ve biniciliğin önemi anlatılarak, 10 kişilik bir cirit ekibi seçilmiştir (İD, 1940: 38/17).

Milli spor dallarının tespit edilmesi ve yaygınlaştırılmasına yönelik yapılan çalışmalar, Anadolu'nun çeşitli bölgelerinde oynanan milli oyunların, daha geniş kitlelerce bilinmesi ve oynanması amacıyla yapılmıştır. Türk milli kültüründe var olan oyunlar, Cumhuriyet kadroları tarafından geniş kitlelere yayılarak oynanması sıklaştırılmıştır. Böylece bu sporlar ve milli hafıza, unutmaya karşı tekrar yoluyla diri tutulmuştur.

3.1.3. Denizli Halkevlerinde Denizli Bölgesi Tarihi Eserlerinin Sergilenmesi ve Kültürel İnşadaki Etkileri:

Halkevleri Müze ve Sergi Şubesinin görevi, “halkevinin muhitinde bulunan tarihi eserleri gezer, onların fotoğraflarını ve ya müzeye konacak kısımlarını almak” (İD, 1940: 36/8), bunları sergilemek üzere bir halkevi müzesi yapmak ve bölge tarihi ile ilgili olan tarihi eserleri kitap ya da dergilerde yayınlamaktır. Denizli Halkevinin altı aylık çalışma programında bu görevden şu şekilde bahsedilmektedir: “Selçuklu devri kitabeleri ve inanç oğulları hakkındaki malumat küçük bir eser neşrine kiyafet edecek derecede komitede mevcut olduğundan bunların neşri” (İD, 1937: 1/12). Necip Ali Küçüka da Denizli’nin tarihinin bilinmesi gerektiğini ancak bu şekilde milli kültür çalışmalarına faydalı olunabileceğini belirtmiştir (İD, 1937: 6/4). Denizli Halkevi de yörenin tarihi eserlerinden taşınabilir durumda olanları toplayarak, taşınamaz durumda olanları ise fotoğraflayarak Halkevi binasının içinde bir oda tahsis ederek sergilemiştir.

Denizli’nin tarihi eserleri ve antik dönemde, Selçuklu ve Osmanlı Devletleri dönemlerindeki konumu hakkında, Denizli Halkevi, Dil Tarih ve Edebiyat Komitesi üyesi olan Fahri Akçakoca Akça’nın Denizli’deki taşınamaz tarihi eserler ve Denizli tarihi hakkında Küçük Denizli Tarihi (1945), Laodikya (1937) ve Pamukkale Suları (1946) adlı üç kitabı basılmıştır. Bu kitapların hazırlanmasında Denizli Halkevi, Dil, Edebiyat ve Tarih şubesi ile yapılan çalışmalar etkili olmuştur. Ayrıca, Müze ve Sergi Şubesi, 15 Mayıs 1938’de yaptığı bir çalışma ile Sarayköy’deki tarihi Demirtaş Köprüsü’nün konumunu belirlemiş ve bu tarihi eseri fotoğraflayarak Denizli halkına sergilemiştir. Aynı komitenin belirleyebildiğimiz diğer çalışması, Ekim 1943’te Akhan civarındaki tarihi eserlerin çıkartılması için başlatılan kazılardır.

3.1.4. Denizli Halkevlerinde Yabancı Dil Eğitimi Kursları ve Kültürel İnşadaki Etkileri:

Halkevleri, Halk Dershaneleri ve Kurslar Şubesi ile halkın okur – yazarlık oranını arttırmayı, halkı meslek sahibi edindirmeyi, öğrencilerin okul derslerine yardımcı olmayı ve yabancı dil öğrenimini arttırmayı hedeflemiştir. Yabancı dil eğitimi, Halkevlerinin, kültürel faaliyetleri arttırmak amacıyla verdiği kurslardandır. Bu kurslarda Almanca, İngilizce ve Fransızca eğitimi verilmiştir. Böyle bir kursun

açılmasıdaki amaç, yabancı dil eğitimi alan bireylerin yabancı kültürleri tanımalarına katkı sağlamak, ayrıca Halkevlerinde batıdan tercüme edilen tiyatro eserlerine, Halkevleri dergilerinde Latince kökenli yer adların bulunduğu yazılara, sağlık alanındaki yazı ve çalışmalara bireylerin yabancılık çekmemesi hedeflenmiştir.

Denizli Halkevlerinde yabancı diller kursları açılmıştır. Burada İngilizce ve Fransızca eğitimi verilmiştir (İD, 1938: 20/34).

3.1.5. Denizli Halkevlerinde Oynanan Halk Oyunları ve Kültürel İnşadaki Yeri:

“Ait olduğu toplumun kültürel değerlerini yansıtan, bir olayı, bir sevinci, bir üzüntüyü ifade eden; müzikli veya müziksiz olarak, tek kişi veya gruplar halinde icra edilen; ölçülü ve düzenli hareketler” (Eroğlu, 1999: 32-33) bütünü olan halk oyunları, bir toplumun, kültürünü bir takım hareketlere iletmesidir. Halk oyunları, kültürel bellekte, İslamiyet öncesi Türk şamanlık geleneğine kadar inmektedir. “Şaman ritüellerindeki tema ve motifler, hareketler aracılığıyla Müslüman Türk dinî yaşayışına çeşitli şekillerde transfer edilmiştir” (Turan, 2010: 161). Şamanların ritüel esnasında yaptığı bir takım hareketler de toplumsal algı çerçevesinde değişip dönüşerek günümüz halk oyunlarının temelini oluşturmaktadır. Zihinsel kodlamada yeri olan bu tür değişim ve dönüşümler ise unutulmuşun hatırlanmasında etkilidir. Bir halkın kültürünün, hareketlerle gösterilmesi olan halk oyunları, kültürel aktarımı, eğlendirme işlevini kullanarak gerçekleştirir.

Halkevleri, kültürel aktarımın sağlanması ve kültürün unutulmaktan kurtarılması için milli halk oyunlarının belirlenmesi ve gösterilmesi çalışmalarına önem vermiştir. “Unutulmanın” önlenmesi için “tekrarlama”, halk oyunları ile Halkevleri tarafından sıkça kullanılmıştır. Çünkü kültürün inşası ve aktarılmasında, tıpkı tiyatrodaki gibi halk oyunlarında da, “hareketin sözü destekleme işlevi”nden (Türkmen ve Fedakâr, 2009: 99) faydalanılmıştır.

Denizli Halkevleri de halk oyunları gösterimine önem vermiştir. “Milli raksları canlandırmak”, (İD, 1937: 1/14) Halkevleri Altı Aylık Çalışma Programı’na alınmış ve bu konuda çalışmalar, Halk Kursları ve Dershaneler Şubesi altında gerçekleştirilmiştir.

Halk oyunları, Denizli Halkevi'nde tiyatro oyunlarından önce, Halkevlerinin kuruluş yıldönümlerinde, açılış ve kutlamalarda oynanmıştır. Bu şekildeki tekrarlarla da kültürel bellekte yer edinmesi sağlanmıştır. Halk oyunları ayrıca, eğlendirme ve eğitime işlevleriyle ortak kültür algısında ve kültür inşasında yer edinmiştir.

3.1.6. Denizli Halkevlerinde Kütüphaneler Kurulması ve Kültürel İnşadaki Yeri:

Halkevleri okur – yazarlık oranının artmasına yönelik düzenlediği kursların yanı sıra kütüphaneler kurarak da halkı okumaya teşvik etmiştir. Kütüphane ve Yayın Şubesi'nin kurulması, kütüphaneciliğe verilen önemi göstermektedir. Halkevleri kütüphanelerinde bulunacak kitaplar için belli bir ölçüt vardır. Kütüphanelerde olması gereken kitaplar Halkevleri Çalışma Talimatnamesinde şu şekilde belirtilmekteydi: “Dinî mahiyette olan, Türk inkılabı ve ideolojisine uymayan, yabancı rejim ve ideolojileri tasvir eden; alelumum millî realist görüşler dışında kalan hurafeleri, geri ve irticai zihniyeti istihdaf eden, bedbinlik telkin eden; cinayet, intihar gibi vakıaları tasvir eden; şehvet ve ihtiras temayüllerini kamçılayan ve gençliği sıhhi muzır ihtiyatlara teşvik eden eserler halkevi kütüphanelerine koyulamaz” (Kara, 2006: 304). Kütüphanelere kitap temini ise C.H.P. Genel Sekreterliğinden gönderilen kitaplarla, Halkevlerinin kendi bütçelerinden aldıkları kitaplarla ya da vatandaşların bağışladığı kitaplarla sağlanmaktaydı.

Denizli Halkevi'ndeki kitapların sayısı ise 1938 yılında 2250 (İD, 1938: 20/35) olarak kaydedilmiştir. Bu kitapların büyük bir çoğunluğu ise bağış yoluyla temin edilmiştir. Denizli Halkevi'ne kitap bağışında bulunan kişi ve kurumlar şunlardır: “İstanbul Kanaat Kütüphanesi, Tefeyyüz Kütüphanesi, Resimli Ay Matbaası, İstanbul Milletvekili Akçoraoğlu Yusuf Bey, Fahri Akçakoca ve Dr. Tevfik Bey” (İnan, 2002, 146). Denizli Halkevi'ne gelen yeni kitaplar Halkevi'nin önündeki siyah tahtaya yazılarak halka ilan ediliyordu (İD, 1945: 98/19).

Yukarıda belirtildiği üzere Halkevlerinde bulunan kitaplar Cumhuriyet rejimi karşıtı olmamak ve gençleri umutsuzluğa, cinayete, intihara yöneltmemek şartıyla her türlü kitap Halkevleri kütüphanelerinde bulunmaktaydı. Kültürel inşada kitaplar, bir düşünceyi desteklemek ve yararlılık işlevlerinde kullanılmıştır. Denizli Halkevi de Dil,

Tarih ve Edebiyat Şubesi'nin Kütüphane ve Neşriyat Şubesi'nin yardımıyla çıkardığı İnanç Dergisi'ni kütüphanesinde bulundurmuştur. İnanç Dergisi'nde yayınlanan dokuz yüz doksan sekiz yazıdan yüz otuz altısı Türk İnkılabı ilgili yazılardır. Bu yazılar ve kütüphanede bulunan Cumhuriyet karşıtı olmayan kitaplar, Cumhuriyet'in ve ilkelerinin bireylerin zihninde, okuma ve yorumlama yoluyla yerleşmesini amaçlamıştır.

3.2. İnanç Dergisinin Kültürel İnşa Faaliyetleri ve Etkileri:

İnanç Dergisi'nde halk kültürü ürünleri ile ilgili derleme çalışmalarının yapıldığını yukarıda belirtmiştik. Dergide halk kültürünün incelendiği elli sekiz yazıdan kırk biri Denizli bölgesi halk ürünlerinin tespitine yöneliktir. Bu bölümde, bu yazılar bölgenin kültürel inşasındaki rolleri bakımından incelenecektir.

Fahri Akçakoca Akça'nın Denizli'de Köy Düğünleri ve Zeybek Oyunları (İD, 1937: 2/5) adlı yazısında, zeybek oyunlarının oynandığı bölgeler, oyun çeşitleri ve oyunun şekli, oyunun icra edildiği ortamlar gibi bilgiler yer almaktadır ve gençleri halk bilgisi ürünlerinin toplanmasına teşvik etme amacı taşıyan bir girişle başlar. Denizli bölgesinde oynanan zeybek oyununun çeşitleri, tek oyun ve çift oyun olarak tanıtılır. Daha sonraki yazılarda ise Denizli'deki köy düğünleri ele alınmıştır. Bu yazıları düğün öncesi adetler ve hazırlıklar, düğün sırasında yapılanlar ve düğün sonrası adetleri olarak üç ana başlık altında toplayabiliriz. Bu yazı dizisi, halkbilimin gelenek taşıyıcılığı işlevi özelliği taşır.

Miras Destanı (İD, 1937: 2/15), Ali Ulvi Darıverenli tarafından toplanarak yazıya aktarılmıştır. Aç Gözlü Destanı'nda olduğu gibi bu destanda da nereden ve kimden toplandığına dair bir bilgi bulunmamaktadır. Destan, son dördüğündeki "Miras için ettim bunca davayı / Elime geçseydi üçte biri barı / Söylersin derdmendi âşık sevdayı / Boşuna çaldığın ekmek nice oldu?" sözlerinden anladığımız kadarıyla, sosyal eleştiri ve denetim mekanizması işlevindedir.

Ali Ulvi Darıverenli'nin derlediği destanlardan olan Pire Destanı'nın (İD, 1937: 4/12), Âşık Öksüz tarafından yazıldığını yine destan içindeki mahlastan anlamaktayız. Bir pirenin insanlara verdiği zararların anlatıldığı bu destan, âşıklar kahvesinde insanları

eğlendirmek amacıyla söylenmiştir. Bu açıdan baktığımızda destanın, eğlendirme işlevinde olduğunu düşünebiliriz.

Yemek Destanı (İD, 1937: 6/19), Ali Ulvi Darıverenli'nin Siyahi mahlaslı bir âşıktan naklettiği bir dstandır. Açıklayıcı bir yazı olmadığı için, şairin mahlasını şiirden tespit edebiliyoruz. Destanda bir insanın yiyemeyeceği kadar çok yemekleri bir seferde yemekten bahsedilmektedir ki bu da dinleyenleri eğlendirmek amacıyla söylenmiş olabileceğini düşündürür. Bu açıdan bakıldığında eğlendirme işlevi üstlenmiştir.

Ali Ulvi Darıverenli'nin, diğer yazısı da, Aç Gözlü Destanı'dır (İD, 1937: 7/19). Destanın kimden ya da nereden derlendiği hakkında bir bilgimiz yoksa da, dokuzuncu dörtlüğünde mahlas olarak geçen Âşık Hüseyin adı, bize destanın anlatıcısı ya da yazıcısının Âşık Hüseyin olduğu hakkında bilgi verir. Dergide yer alan bu destanda, Ramazan ayında oruç açan bir kişinin, istediği ve sevdiği yemekleri manzum bir dille anlatması konu edinilmiştir. Ali Ulvi Darıverenli'nin bu yazısındaki en önemli eksik, kaynak kişi ya da eserin icra ortamı hakkında bilgi vermemesidir. Ancak destanın, âşık tarzı söz söyleme geleneğinin icra ortamlarından birisi olan âşık kahvelerinde (Düzgün, 2010: 318) söylendiğini tahmin edebiliriz. Destanın ilk dörtlüğünde geçen, “Ramazanda çok yemek yemekten hoşlanmam / Hemen kırk elli sahan olsun” sözlerindeki ironi nedeniyle de dinleyicilerini eğlendirme işleviyle söylendiğini düşünebiliriz.

Fehmi Erdoğan tarafından yazılan Denizli Zeybeği ve Horon (İD, 1937: 10/10) adlı yazı, oynanışları bakımından Denizli zeybeğini ve Karadeniz horonunu karşılaştırmaktadır. Bu karşılaştırma bir üstünlük göstermek amacıyla değil; oyun figürlerinin farklılığını göstermek amacındadır. Yazının sonundaki “Nesilden nesle geçerken figürlerinde hâsıl olan değişmeyi bir sanatkâr eliyle tashih etmeli, Türkün biricik milli oyunları arasındaki zeybeğimizi tanıtmak için çalışmalıyız.” cümlesiyle yazının bir düşünceyi destekleme işlevi üstlendiğini düşünebiliriz.

Ali Ulvi Darıverenli tarafından yazılan Sanatkârların Pirleri (İD, 1939: 32,33/21) yazısı, belli sanat dallarını ilk yapan önemli şahsiyetleri verir. Aslında sanatkârlar dense de yazı, meslek dallarının pirlelerini anlatmış yani zanaatkârlardan bahsetmiştir. Yazıda, dönemin İstanbul Üniversitesi Türkiyat Enstitüsü doçenti olan Ahmet Caferoğlu ile

birlikte Denizli'deki dokumacı, demirci ve keçeciler arasında söylenen manilerin derlemesi de bulunmaktadır. Meslek dallarını yapanların pirlerine duyduğu saygının büyük olduğunu ve adlarını her an andıklarını belirten Darıverenli'nin bu çalışması, bütünleştiricilik işlevindedir.

Acıpayam Halk Şairlerinden Cambaz Yakup (İD, 1940: 37/18) adlı yazıda, Denizli halk şairi olan Cambaz Yakup'un tanıtıldığı ve bir şiiri yayınlanmıştır. Bu yazı, yörenin halk şairinin tanıtılması ve unutulmaktan kurtarılarak gelecek nesillere aktarılması amacıyla, dikkat çekme işlevini üstlenmiştir.

Ali Ulvi Darıverenli tarafından yazılan Denizli'de Hıdrellez (İD, 1940: 39/4), Türk kültüründe baharın gelişi olarak kutlanan Hıdrellez şenliklerinin Denizli'de kutlanması anlatılmıştır. Denizli halkının Hıdrellez günü Çamlık mesire alanına, Murattepesi'ne ya da İncilipınar'a gittiğinden söz edilir. Cumhuriyet ile birlikte kutlamaların daha nezh geçtiğine vurgu da yapılmıştır. Yazının son paragrafında geçen "Gecedен Hızır eremiş diye hamur yağuranlar, muradım hâsıl olsun diye çer çöpten ev yapanlar, para kesesinin dibine gümüş para dikenler ve daha daha neler bulunurdu. Bu devirde böyle şeylere inanan var mı acaba?" denilerek, eski geleneklere bir gönderme yapılmıştır. Birçok bölgede Hızır'ın Hıdrellez gecesinde dolaştığına inanılıp istekler kabul olsun diye yukarıda verilenlere yakın şeyler yapılmaktadır. Denizli'de de halkın inanışlarından doğmuş bu geleneklerin hurafe olarak aktarılmış olması, bu yazıda gelenek aktarıcılığını sekteye uğratmıştır.

Burhan Saraçoğlu tarafından yazılan Özlü Sözler (İD, 1940: 40/13) adlı yazı, halk arasında sıkça kullanılan, "yolun açık olsun, el öpenlerin çok olsun, Allah razı olsun" gibi cümlelerin kullanım yerlerini ve bu cümleler karşısında verilecek cevapların uygun olanını belirtmek amacıyla yazılmıştır. Yazıda, yirmi dokuz cümlenin kullanımı verilmiştir. Halk arasında, selamlaşma ya da karşındakine iyi niyet dilekleri söyleme şeklinde kullanılan bu cümleler bütünleştiricilik işlevi içinde dergide yer almıştır.

Çayın Şartı (İD, 1940: 41/13) adlı yazıda Ali Ulvi Darıverenli, yazıldığı dönemden otuz yıl kadar önce karşılaştığı İzmirli bir seyyah olan Sofu Hoca'dan dinlediği çayla ilgili mısraları, aklında kaldığına toplayıp yazıya geçirdiğini belirtir. Bu

mısraları, çay ziyafetine katıldığı ortamlarda kendisinin de okuduğunu belirtmiştir. Bu açıdan bakıldığında yazının, eğlendirme işlevi taşıdığını düşünebiliriz.

Rıza Özer tarafından toplanan Acıpayam Halk Manileri (İD, 1940: 43/13), kimden toplandığı belli olmayan, Acıpayam'da söylenen manilerden örneklerdir. Maniler gelenek taşıyıcılığı işleviyle dergide yer almıştır.

Burhan Saraçoğlu tarafından yazılan bir diğer yazı da Denizli'de Arifedir (İD, 1940: 44/17). Bu yazıda dini bayramlardan bir gün önceki gün olan arife günlerinde yapılan gelenekler anlatılmıştır. Yazı, gelenek taşıyıcılığı işlevindedir.

Pertev Naili tarafından Denizli'deki Ramazan ayı adetlerinin anlatıldığı Denizli'nin Eski Ramazanları (İD, 1940: 45/21) adlı yazı, Denizli'de Ramazan ayı girmeden önce ve Ramazan ayı sırasında yapılan etkinlik ve hazırlıkları anlatır. Yazı, Ramazan ayı adetleri hakkında bilgi verdiği için dolayısıyla, gelenek taşıyıcılığı işlevindedir.

Denizli'de Kız İsteme Usulü (İD, 1941: 47/5), Burhan Saraçoğlu'nun yazısıdır. Yazıda oğlan ailesinin kız ailesinden kız istemesi geleneği anlatılmıştır. Gelenek taşıyıcılığı işlevindedir.

Denizli'de Yerli Usulü Nişanlanma (İD, 1941: 48/13), Burhan Saraçoğlu tarafından Denizli'deki nişan adetlerinin anlatıldığı yazıdır. Yazıda, büyük nişan ve küçük nişan denilen iki türlü nişan olduğu verilmiş, bu iki nişanın gelenekleri anlatılmıştır. Yazı, gelenek taşıyıcılığı işlevindedir.

Tabaklarda Peştamal Kuşanma (İD, 1941: 49/16), Ali Ulvi Darıverenli'nin, Denizlili dericilerin, kalfalıktan ustalığa geçişlerinin törenini anlattığı yazısıdır. Ahilik geleneğinin önemi çerçevesinde, kalfa – usta ilişkisi ve mesleğe yeterlilik ve bağlılık anlatılmıştır. Ayrıca bu geleneğin yaklaşık olarak 30 yıldır yapılmadığını da belirtilmiştir. Yazıda gelenek taşıyıcılık işlevi görülmektedir.

Burhan Saraçoğlu'nun Denizli'de Yerli Usulü Düğün (İD, 1941: 49/18) adlı yazısı, Denizli geleneksel düğünlerinin anlatıldığı yazıdır. Yazıda, eskiden yapılan

düğün öncesi ve düğün adetleri ile yazının yazıldığı dönemdeki gelenekler karşılaştırılmıştır. Yazı, gelenek taşıyıcılığı işlevindedir.

Fahri Akça'nın Halk Türküleri ve Maniler (İD, 1941: 50/6) adlı yazısında, Denizli yöresine ait Kuru Ali oğlu havasının hikâyesi anlatılmıştır. Olayın 1941'den birkaç yıl önce gerçekleştiği yazılmıştır ve bu sözler, 1941 yılında Denizli Halkevi Bando Şefi, M. Salih Çalgı tarafından notaya alınmıştır. Alaşehir ile Buldan ilçeleri arasındaki derbente donarak ölen tüccar Kuru Ali oğlu için yazılmıştır. Tüccarları derinden etkileyen bu olay üzerine söylenen bu sözler ağıt özelliği taşımaktadır. Bir topluluğu etkileyen bu olay, bölge insanı veya ölenlerin yakınlarının hafızasında yaşamaktadır. Ancak bu olay daha çok kişi tarafından bilinmesi amacıyla dergide kaleme alınmıştır. Kuru Ali oğlu ve yanındaki kişiler yüklerinden vazgeçmeyerek kendi ölümlerine neden oldukları hikâyede anlatılmaktadır. Bu açıdan bakıldığında ise yazının dergide yer alma sebebinin toplumu uyarma, ölümlerin yüklerden vazgeçememek yüzünden olduğunun da düşünürsek, kıssadan hisse kapma olduğunu söyleyebiliriz. Ağıtın sözleri şu şekildedir.

Derbent deresinden biz de geçelim,
Sılaya varacak yollar açalım,
Biz de bu yüklerden vaz mı geçelim?
Yanmadık kalmadı bu yiğitlere,
Cennet mekân olsun bu şehitlere.

İnanç Dergisi'nde Ahmet Akşit tarafından kaleme alınan bir diğer yazı da şudur, Çalın Bekilli Köyünde Avcılar Ağzından Kafes Kekliğile Dağ Kekliğinin Kavgalarını Avcılar Toplantısında Şöyle Söylüyorlar (İD, 1941: 50/18). Avcıların keklik avlamak için kafes ile kurdukları tuzak, avcılar arasında anlatılarak hikâyeye şeklini almış ve avcı toplantılarında anlatılmaya başlanmıştır. Kafesin içindeki bir erkek keklik, dağ erkek kekliği ve dağ dişi kekliği ile konuşmaya başlar ve her ikisini de kafesin başına çeker. Saklanan avcı yerinden çıkarak dağ kekliklerini vurur. Bu hikâyeye avcı toplantılarında manzum hikâyeye olarak anlatılır. Avcılar bu anlatılarla eğlenir ve vurdukları kekliklerin başlarını diğer avcılara gösterirler. Bu yazı, halkbilim açısından eğlendirme, güldürme işlevlerini üstlenmiştir.

Demircilerde Peştamal Kuşanma (İD, 1941: 51/15), Ali Ulvi Darıverenli'nin, Denizlili demircilerin, kalfalıktan ustalığa geçişlerinin törenini anlattığı yazısıdır. Ahilik geleneğinin önemi çerçevesinde, kalfa – usta ilişkisi ve mesleğe yeterlilik ve bağlılık anlatılmıştır. Yazıda gelenek taşıyıcılık işlevi görülmektedir.

Gelin Hamamı (İD, 1941: 52/10), Ali Ulvi Darıverenli'nin, düğünden önceki bir hafta içinde gelinin ve yakınlarının hamama gitmesi âdetini anlattığı yazısıdır. Bu adet, yazının sonunda belirtildiğine göre, on yıldır Denizli merkezinde yapılmamaktadır. Bunun nedeni ise “Tasarruf devrinde bulunduğumuz şu yıllarda bu masraf ve günün üzüntüsü, on yıla yakın bir zamandan beri bu âdetin Denizli merkezinden kaldırılmış ise de yakın köylerde el'an devam edegelmektedir” cümlesinde belirtilmektedir. Yazıldığı dönemden önce kaldırılmış olan bu geleneğin anlatılması, gelenek taşıyıcılığı işlevi ile dergide yer almış, o günlerde yapılmayan bu geleneğin bilmeyenlere tanıtılması amacıyla yazılmıştır.

Ali Ulvi Darıverenli, Gelin Helvası (İD, 1941: 53/12) yazısında, bir düğünden bir hafta önceki çarşamba günü oğlan evi tarafından yapılan helvanın gelin helvası adıyla tanındığını belirtmiştir. “Başka yerlerde rastlayamadığım bu usul ve âdetin nerelerde cari olduğunu okuyucular hatırlarlarsa Denizli âdetine uyup olmadığını mukayese ederler.” diyerek geleneğe bir tek Denizli'de rastladığını belirtmiştir ve yazı gelenek taşıyıcılık işlevindedir.

Ahmet Akşit'in bir diğer yazısı da Çal Halk Türküleri (İD, 1941: 53/15), Çal'ın Bekilli köyünde söylenen bir türkünün hikâyesini konu alan bir yazıdır. İki sevgilinin, kızın babasından kaçarken; kızın ölümüyle sonuçlanan hikâyesi konu edinilmiştir. Yazının sonunda Ahmet Akşit'in “Şu kıssadan anlaşılan bariz cihet, Türklüğün doğruluğu, safiyeti, temizliği ve sevgisinin derinliğidir.” cümlesiyle yazı kıssadan hisse kapma işlevini üstlenmiştir.

Kına Gecesi (İD, 1941: 54/9), Ali Ulvi Darıverenli'nin Denizli'deki kına gecesi geleneğini anlattığı yazısıdır. Yazıda, bölgede gelin okşaması adıyla bilinen manilerden örnekler verilmiştir. Yazı, gelenek taşıyıcılığı işlevindedir.

Fahri Akça'nın Denizli bölgesine ait verdiği genel düğün adetlerinin yanı sıra Ahmet Akşit tarafından yazılan Çal Düğünleri (İD, 1941: 54/15) adlı yazısı, Çal'ın Dedeköy Köyü'ndeki düğün adetleri anlatılmaktadır. Düğün öncesindeki hazırlıklar ve düğün esnasındaki adetler şeklinde iki bölümden oluşur. Bölge düğünlerinde yapılanlar sırası ile anlatılmıştır. Düğün alayları, oyunları ve manileri yazıda anlatılmıştır. Düğün adetlerinin anlatıldığı bu yazı gelenek taşıyıcılık işlevi üstlenmiştir.

Adetler başlığı altında yayımlanmış olan Bağa Göçme (İD, 1941: 55/7) adlı yazı, Ali Ulvi Darıverenli'nin Denizli konargöçer geleneğinin devamı sayılabilecek bir konu hakkındaki yazısıdır. Denizli'de bağı olanların, temmuz ayında, bağlarına göçerek ağustos sonuna kadar orada yaşadıkları ve göçebe kültürden beslendiği belli olan bu geleneğin o günlerde nasıl sürdürüldüğü anlatılmıştır.

Gelin Ertesi (İD, 1941: 56/12), Ali Ulvi Darıverenli'nin, düğünün ertesi günü yapılan adetleri anlattığı yazısıdır. Gelin ertesi adıyla anılan bu gelenek dergide gelenek taşıyıcılığı işlevindedir.

Ali Ulvi Darıverenli, Eski Bayramlar (İD, 1941: 57/7) adlı yazısında Denizli'nin eski bayramlarının nasıl yapıldığını anlatmıştır. Bayram alanlarını, bayram günleri yapılan yemekleri ve bayram alanında yapılanların anlatıldığı bu yazı, bayram geleneklerinin anlatılmasından dolayı gelenek taşıyıcılığı işlevindedir.

Yavuklulara Kurban Yollama (İD, 1941: 58/6) yazısında Ali Ulvi Darıverenli, erkeklerin nişanlısına kurban bayramlarında kurbanlık göndermesi geleneğini anlatmıştır. Yazı gelenek taşıyıcılık işlevindedir.

Doğum Adetleri (İD, 1942: 59/8), Ali Ulvi Darıverenli tarafından yazılmıştır. Yeni doğum yapan anne ve çocukla ilgili olarak yapılanlar anlatılmıştır. Folklor başlığı altında yazılmış olan bu yazı gelenek taşıyıcılığı işlevindedir.

Gelin Okşaması (İD, 1942: 60/6), Bürhan Saraçoğlu tarafından yazılmıştır. Yazıda, kına gecesinin sonunda kadınlar tarafından geline söylenen manilerden oluşan gelin okşaması denilen gelenek anlatılmış ve okunan manilerin bazıları yazılmıştır. Yazı, gelenek taşıyıcılığı işlevindedir.

Ali Ulvi Darıverenli'nin geleneklerle ilgili yazdığı bir diğer yazı da Ölüm Adetleridir (İD, 1942: 60/17). Bu yazısında, ölünün ardından yapılan hayır işleri adetleri anlatılmıştır. Bu yazı da gelenek taşıyıcılığı işlevindedir.

Ali Ulvi Darıverenli tarafından yazılan bir diğer yazı da Bahtiyar Açmadır (İD, 1942: 66/2). Bahtiyar açma, gül mevsimi geldiğinde kadınların bir kişinin evinde toplanarak, maniler okudukları bir geleneğidir. Bahtiyar açma yapılacak eve, bir gün önceden toplanan kadınlar, küçük bir küp içerisine küçük eşyalar koyarlar ve o küpü bir gülfidanının dibine gömerler. Ertesi gün geldiklerinde küp çıkarılır ve içinden eşyası çıkan kadın bir adet mani okur. Yazıda okunan manilerden örnekler de verilmiş ve bu adet, gelenek taşıyıcılığı işlevi ile dergide yer almıştır.

Ali Ulvi Darıverenli'nin Sünnet Düğünü (İD, 1942: 67/12) yazısında, geçmişteki ve yazının yazıldığı dönemdeki sünnet düğünleri karşılaştırılarak anlatılmıştır. Sünnet düğünü geleneklerinin anlatıldığı bu yazı, gelenek taşıyıcılığı işlevi üstlenmiştir.

Ali Ulvi Darıverenli'nin bir diğer yazısı da Gelinlerin Ocak Perdesidir (İD, 1942: 68/8). Bu yazıda, gelinlik kızların çeyizlerinden ocak önüne asılan perdenin işlenmesi anlatılmaktadır. Bu perdeye nakşedilen çeşitli desenler anlatılmış ve işin zorluğuna dikkat çekilmiştir. İşleme geleneğinin anlatıldığı bu yazı, gelenek taşıyıcılığı işlevindedir.

Ali Ulvi Darıverenli'nin Kadın Toplantıları (İD, 1942: 69/6) adlı yazısı, kadınların mevlit okumak için yaptığı toplanmayı anlatır. Toplantıda okunan ve Darıverenli'nin okşama adıyla verdiği bir mani ve bir mevlit örneği de yazının içerisinde yer almaktadır. Yazı gelenek taşıyıcılığı işlevini üstlenmiştir.

Ali Ulvi Darıverenli'nin Aşure (İD, 1942: 70/9) adlı yazısında İslamiyet'le birlikte Türk kültürüne geçen bir tatlı olan aşurenin rivayeti, yapılışı ve halk arasında aşureyle ilgili söylenen sözler anlatılır ve yazı gelenek taşıyıcılığı işlevindedir.

İnanç adı ile yayınlanan Çulhalığa Ait Maniler (İD, 1943: 71/6) adlı yazı, Denizli'nin geleneksel geçim kaynaklarından birisi olan dokumacılıktan ve esnaf

arasındaki söylenen manilerden söz etmiştir. Çulhalık geleneğinin anlatıldığı yazıda gelenek taşıyıcılığı işlevi görülmektedir.

Ali Ulvi Darıverenli'nin Delikliçınar (İD, 1943: 80/37) yazısında, Denizli'nin eski meydanlarından olan Delikliçınar Meydanı'nın tanıtımı ve eski dönemdeki durumu hakkında bilgi verilmiştir. Düğün alaylarının mutlaka bu alandan geçtiği, aksi takdirde gelinlerin çocuklarının olmayacağına inanıldığı bilgisi verilmiştir. Eskiden yapılan geleneklerin anlatıldığı bu yazı, gelenek taşıyıcılığı işlevindedir.

Denizli'ye ait bir kavram olan İmamevi, Ali Ulvi Darıverenli tarafından Geçmiş Günlerimizden İmamevi (İD, 1943: 81/6) adlı yazıda tanıtılmıştır. Darıverenli'nin ilk cümlede söylediği “Denizli'den başka yerlerde bu adın ne demek olduğunu bilen hemen yok gibidir” cümlesinden bu kavramın Denizli'ye ait bir kavram olduğunu anlıyoruz. Kadınlar cezaevi anlamında kullanılan İmamevi adının nereden geldiği, Darıverenli'nin araştırmasıyla anlatılmıştır. “Bir kız kaçırıldığı veya kendi gönliyle sevdiği, seviştiği oğlanın evine gittiğinin ertesi günü ana ve babası yanına gitmeye yüzü olmadığından doğru, dürüst, kimsenin ırz ve namusuna göz dikmeyeceği kuvvetle sanılan mahalle imamına teslim edilmesinden ötürü olduğu anlaşılır.” diyerek kavramın gelenekteki yerini anlatmıştır. Denizli Folkloru köşesinde yayınlanan bu yazı, bilgi verir nitelikte olduğu için; yararlılık işlevindedir.

Arife Günleri Kabir Ziyareti (İD, 1944: 92,93/10) Ali Ulvi Darıverenli tarafından yazılan bir diğer yazıdır. Bayram arifelerinde yapılan kabristan ziyaretlerinin “Denizli'de dini bayram olan Ramazan ve Kurban Bayramlarından bir gün evvel herkesin aile kabristanlarını ziyareti eskidenberi adet hükmünde devam edegelmekte olan bir ananedir” cümlesi ile geleneksel olduğu belirtilmiştir. Gelenek taşıyıcılığı işlevi görülen bu yazıda dikkati çeken bir diğer husus da Cumhuriyet döneminden itibaren kabristan ziyaretlerine “Cümhuriyetin kadınlara verdiği serbestlik üzerine 20 yıldan beri arife günleri” kadınların da katılabildiğinin belirtilmesidir. Cumhuriyet ile birlikte toplumdaki gelişme ve değişimin, geleneklerin anlatıldığı bir yazıya eklenmiş olması, rejimin kazandırdıklarına vurgu yapmak ve toplumu bu değişime ayak uydurmaya çağırarak içindir. Bu açıdan ise yazıda bir düşünceyi destekleme işlevi vardır.

Denizli’de kültür inŖası alıŖmalarında Denizli Halkevi dergisi İnanç’ın yeri, büyük öneme sahiptir. İncelediğimiz yazılarda, halk kültürü ürünleri sözlü ortamdan alınarak yazılı ortama aktarılmıŖ ve böylece unutulmaktan kurtarılmasına katkıda bulunmuŖtur.

Denizli halk kültürüne ait İnanç Dergisi’nde çıkan kırk bir yazıdan yirmi sekizi gelenek taŖıyıcılıĐı; dördü eğlendirme ve güldürme; ikisi bir dŖnceyi destekleme; ikisi btnleŖtiricilik; ikisi kıssadan hisse kapma; biri dikkat çekme; biri yararlılık ve biri de sosyal eleŖtiri ve denetim mekanizması iŖlevlerinde yazılmıŖtır.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Toplumun ortak algısı olan kültür, sözlü aktarım ortamından, yazının icadı ile ikincil biçimlendirme sistemine geçmiştir. 19. yüzyıla gelindiğinde ise kültür aktarıcılığı yeni bir boyut kazanmıştır. Bu yeni boyut, kültür aktarıcılığının kurumsallaşmasıdır. Halkevleri kendisinden sonra gelen kültür kurumlarına model olmuş ve kültürün sözlü olarak aktarılmasının kurumsal olarak aktarılmasına geçişinde Türkiye’de önemli bir konum edinmiştir.

Birinci bölümde, Cumhuriyet Dönemi’ne ve Cumhuriyet’ten günümüze kadar gelişerek ulaşan kültür çalışmalarını ve kurumları incelendi. Tanzimat Dönemi ile ortaya çıkan Batılılaşma fikri, Cumhuriyet kadrolarınca milli kültür ile sentezlenerek işlenmiştir. Bunun sonucunda kültürel yeniden inşanın ilk boyutunun, Türk milli kültürünün zihinsel kodlarda yer edinebilmesi için Batı kültürü ile sentezlenmesi fikri tespit edilmiştir.

İkinci bölümde, Denizli Halkevleri ve süreli yayın organı İnanç Dergisi hakkında bilgi verilmiştir. Bölümde Denizli Halkevlerinin kültür çalışmaları incelenmiş ve dört ana başlık altında bu çalışmalar özetlenmiştir. Ayrıca İnanç Dergisi’nin kuruluşu, yazar kadrosu ve dergideki yazılar verilmiştir. İnanç Dergisi’nde 908 yazıdan 58’inin halkbilgisi yazıları olduğu tespit edilmiştir. Dergideki yazılar folklor ve folklor dışı olarak iki başlıkta kısaca tanıtılmıştır. Tespit edilen 908 yazının 136’sının Cumhuriyeti, kazanımlarını ve Türklüğü öven yazılar olduğunu görmemiz kültürel inşanın ikinci boyutu olan Cumhuriyet fikir ve inkılâplarının toplumun ortak belleğinde yer etmesi çalışmalarını tespit etmemizi sağlamıştır.

Üçüncü bölümde ise, Denizli Halkevlerinin ve İnanç Dergisi’nin Denizli’de yürüttüğü kültürel yeniden inşa çalışmaları incelenmiştir. Bu bölümde, Denizli Halkevlerinin, tiyatro gösterileri, milli spor dallarının tespiti ve uygulanması, Denizli bölgesindeki tarihi eserlerin tespiti ve sergilenmesi, yabancı dil eğitimi, halk oyunlarının tespiti ve oynanması ve kütüphanelerin kurulması ile kurumsal kültür aktarıcılığı rolünü üstlendiği görülmüştür. Ayrıca, İnanç Dergisi’nde yer alan Denizli’ye ait halk kültürü ürünlerinden 41 tanesi işlevsel olarak incelenmiştir.

Denizli Halkevleri kültürel inşa çalışmalarında iki önemli rol üstlenmiştir. Bunlardan birincisi, milli kültür değerlerinin ve halk ürünlerinin tespiti ve korunmasına yönelik yapılan çalışmalardır. Milli kültür değerleri ve halk kültürü ürünleri Denizli Halkevleri tarafından işlenerek unutulmaya karşı korunmuştur. Ayrıca, Batı kültürünün halka tanıtılması çalışmaları da kültürel inşaada etkili olmuştur. Osmanlı Devleti'nde Tanzimat Dönemi ile başlayan batılılaşma akımı, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş yıllarına kadar gelişerek sürdürülmüştür. Bu akım için farklı aydınlar tarafından çeşitli yorumlar yapılmıştır. Cumhuriyet Dönemi'nde ise Halkevleri modeli ile Batı kültürünün tanınması amacına yönelik çeşitli çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Denizli Halkevi de Batı kültürünün halka tanıtılması amacına hizmet etmiştir. Denizli Halkevleri, bu iki farklı kültürün sentezlenerek halkın kültürel hafızasında yer edinmesi yönünde çalışmalar yürütmüştür. Halkevlerinin kültür sentezi çalışmaları, Tahsin Saygınışik'ın C.H.P. Altıncı Büyük Kurultayı'nda söylediği şu sözlerle özetlenebilir: “On yıl içinde bir taşra kültürü kurmakta ve memleketi tek cepheli, tek kaynaklı merkezi bir kültür hegemonyasından -mütevazı bir duygu ve disiplin içinde- kurtarmağa çalışan; ve bu işi başarma yolunda adımlar atan bu müesseselerin yaygarasız gidişini idrak etmek lazımdır” (İD, 1943: 72,73/2). Denizli Halkevlerinin üstlendiği bir diğer rol ise Cumhuriyet fikir ve inkılâplarının halkın zihinsel kodlarına işlemesine yönelik çalışmalardır. Halkevleri, sağlam temellerle halkın kültürel belleğinde yer edinebilmek için milli kültür anlayışı ile Batı kültüründen faydalanmıştır. Bu yönde halkın ortak kültür algısına yerleşebilmek için tiyatro, halk oyunları, sinema gösterimleri gibi harekete bağlı unsurlarını; kitap, dergi gibi yayın organlarını; eski Türk sanatı ve mimarisini kullanmıştır. Yapılan tüm bu çalışmalar sonucunda, Türk ve Batı kültür ürünleriyle önce kültürel bellekte daha sonra da zihinsel kodlarda yer edinilmiştir.

Denizli Halkevleri, kültür inşası çalışmaları, Cumhuriyet'in halkın ortak belleğinde yer edinebilmesi, Türk ve Batı kültürlerinin sentezleme çalışması ve kurumsal kültür aktarıcısı olması açılarından önemli bir yere sahiptir. “Her halkevi, içinde bulunduğu şehrin dilini, âdetini, sanatını ve tarihini, köklerine ve asıllarına götürmek; bu işi yaptıktan sonra da, onları tanıtmaya, meydana iletme işini de pekâlâ yapmaktadır. Yarının milli kültürü bu parça parça, birbirinden ayrı çalışmaların verimleri ile birleştirilerek meydana gelecektir sanırım” (İD, 1943: 72,73/2-3) diyen Saygınışik, Halkevlerinin kültür aktarıcılığı üzerindeki rolüne de vurgu yaparak Halkevlerinin kurumsal bir kültür aktarıcısı olduğu fikrimizin temelini oluşturmuştur.

Türk düşünce adamı ve edebiyatçısı olan Şinasi'nin "Asya'nın mistik düşüncesi ve Avrupa'nın bakir düşüncelerinin Osmanlı'da birleştirme" (Tanpınar, 1956: 175) fikrinin Halkevlerinin ikili kültür çalışmalarının temelini oluşturduğunu düşünmekteyiz. Şinasi'nin bu fikri Cumhuriyet kadrolarının Halkevleri modeli ile kurumsal olarak vücut bulmuştur.

Halkevleri, kültür inşası çalışmalarını, Cumhuriyet ideolojisinin halkın kültürel belleğinde yer edinebilmesi ve Türk ve Batı Kültürlerini sentezleme fikirlerini süreli yayın organlarıyla desteklemiştir. Denizli Halkevi dergisi olan İnanç'ta kültürel inşâ çalışmaları, tıpkı Halkevlerinde olduğu gibi ikili kültür inşası üzerinden sürdürülmüştür. Hem Türk halk kültürü ürünleri üzerine hem de Batı kültürü üzerine çalışmalar dergide yer almıştır. Ayrıca, milli bilincin aktarımının devam edebilmesi için, yayınlanan yazılarda genellikle gelenek taşıyıcılığı işlevinden faydalanılmıştır. Gelenek taşıyıcılığı işlevi ise halk kültürü ürünlerini, tekrarlar yoluyla unutulmaktan kurtarmış ve onların zihinsel kodlarda yer edinmesini sağlamıştır. Cumhuriyet fikir ve inkılâplarının toplumun ortak algılarına işlenmesi amacıyla da 106 sayılık İnanç Dergisi'nde 136 yazı doğrudan Cumhuriyet'i ve kazanımlarını öven yazı ve şiirlerdir. Ancak, halk kültürüne ait yazıların, 908 yazıda 58 yazı olarak sadece % 6,3 oranında kalmış olması, İnanç Dergisi'nin, kültürel inşâ faaliyetlerinde ve kültürün yazılı olarak aktarılması çalışmalarında yeterli girişimi gerçekleştirmediğini göstermektedir. Buna rağmen 136 yazıda Cumhuriyet kazanımlarını ve Türklüğü öven yazıların olması, Halkevlerinin kültürel inşadaki ikinci boyutu olan Cumhuriyet fikir ve inkılâplarının zihinsel kodlarda yer edinmesi çalışmalarına yönelik inşâ faaliyetlerinde etkili olduğu da söylenebilir.

KAYNAKLAR

- Anonim. (2010), *İstiklal Savaşı'nın Denizlili Milli Kahramanı Fahri Akçakoca Akça'nın Bütün Eserleri*, Denizli Belediyesi Kültür yay. Denizli.
- ASSMANN, Jan. (2001), *Kültürel Bellek*, Ayrıntı yay. İstanbul.
- ÇEÇEN, Anıl. (2000), *Atatürk'ün Kültür Kurumu Halkevi*, Cumhuriyet Kitapları, İstanbul.
- EROĞLU, Türker. (1999), *Halk Oyunları El Kitabı*, Mars Basımevi, İstanbul.
- GÖKALP, Ziya. (1974), *Türk Medeniyeti Tarihi*, Türk Kültürü Yayını, İstanbul.
- GÜNAY, Umay. (1998), "Prof. Dr. Pertev Naili Boratav'ı Kaybettik", *Milli Folklor Uluslar Arası Halkbilimi Dergisi*, S. 38 s. 3-4.
- İNAN, Süleyman. (2000), "Denizli'deki Halkevleri ve Faaliyetleri (1932-1951)", *Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*, S. 25, s.135-157.
- İNAN, Süleyman. (2004), Denizli Halkevi Dergisi İnanç (1937-1946), PAÜ Eğitim Fakültesi Dergisi, S. 15, s. 123-129.
- KAFESOĞLU, İbrahim. (2007), *Türk Milli Kültürü*, Ötüken yay. İstanbul.
- KARA, Adem. (2006), *Cumhuriyet Döneminde Kalkınmanın Mihenk Taşı Halkevleri 1932-1951*, 24 saat yay. Ankara.
- KARAER, İbrahim. (2002), *Türk Ocaklarının 90 Yıllık Yayın Faaliyetleri (1912-2002)*, Türk Yurdu yay. Ankara.
- LLOYD, A. Fallers. (1979), "Türkiye'de Sosyal İlimler", *Türkiye'de Coğrafi ve Sosyal Araştırmalar*, İstanbul Üniversitesi yay. İstanbul.
- MALKOÇ, Eminalp. (2009), *Devrimin Kültür Fidanlığı Halkevleri ve Kadıköy Halkevi*, Derlem yay. İstanbul.
- OĞUZ, Öcal M. (2010), *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı*, Grafiker yay. Ankara.
- OLGUN, Kenan. (2008), *Yöresel Kalkınmada Adapazarı Halkevi*, Değişim yay. İstanbul.
- ONG, Walter J. (2007), *Sözlü ve Yazılı Kültür Sözü'nün Teknolojileşmesi*, Metis yay. İstanbul.
- ÖZKAN, Mustafa. (1997), *Türkiyat Mecmuası*, c. 20, s. 1-11, İstanbul.
- ÖZTÜRKMEN, Arzu. (2009), *Türkiye'de Folklor ve Milliyetçilik*, İletişim yay. İstanbul.

- ŞEKER, Kadir. (2006), *İnönü Dönemi Kültür Hayatı*, Süleyman Demirel Üniversitesi SBE, Isparta (Basılmamış Doktora Tezi).
- ŞİMŞEK, Sefa. (2002), *Bir İdeolojik Seferberlik Deneyimi Halkevleri 1932-1951*, Boğaziçi Üniversitesi yay. İstanbul.
- TANPINAR, A. Hamdi. (1956), *XIX. Asır Türk Edebiyatı Tarihi*, İstanbul.
- TAŞKIRAN, Cemalettin. (1994), “Atatürk Döneminde Demokrasi Denemeleri (1925-1930)”, c.4, S. 14. s. 255-265.
- TİMUR, Taner. (2008), *Türk Devrimi ve Sonrası*, İmge Kitabevi, İstanbul.
- TOKSOY, Nuran. (2007), “Türk İnkılâbında Milli Kültürün Yeri ve Halkevi Çalışmaları”, Turkish Studies Dergisi, S. 3, s. 124-160.
- TURAN, F. Ahsen. (2010), “Şaman Ritüellerinden Alevi Semahlarına Esrarlı Yolculuk”, Türk Kültürü ve Hacı Bektaş-i Veli Araştırma Dergisi, S. 56, s. 153-162.
- TURAN, Şerafettin. (2005), *Türk Devrim Tarihi*, c.3, Ankara.
- TÜRKDOĞAN, Orhan. (1996), *Milli Kültür Modernleşme ve İslam*, Birleşik yay. İstanbul.
- TÜRKDOĞAN, Orhan. (2004), *Kültür-Değişme ve Toplumsal Çözümleme*, IQ Kültür Sanat yay. İstanbul
- TÜRKMEN, Fikret, FEDAKÂR, Pınar. (2009), “Türk Halk Tiyatrosunda Hareket Komiğine Bağlı Mizahi Unsurlar”, *Milli Folklor Uluslar Arası Halkbilimi Dergisi*, S. 82 s. 98-109
- ÜNALAN, Şükrü. (2004), *Dil ve Kültür*, Nobel yayın dağıtım, Ankara.
- ÜSTEL, Füsün. (2004), *İmparatorluktan Ulus Devlete Türk Milliyetçiliği: Türk Ocakları (1912-1931)*, İletişim yay. İstanbul.

ÖZGEÇMİŞ

1985 yılında Uşak'ın Banaz ilçesinde doğdu. İlköğrenim ve lise eğitimini Afyonkarahisar'ın Dazkırı ilçesinde tamamladı. 2004 yılında, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'ne başladı. Bu bölümden 2008 yılında mezun oldu. 2009 yılında Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Halkbilimi Bilim Dalı'nda yüksek lisans eğitimine başladı. 2012 yılında "Halk Kültürü'nün Yeniden İnşasında Denizli Halkevleri ve İnanç Dergisi" adlı tezini tamamladı.